

Miljøtilladelse til kvægproduktionen på Lillemadevej 9, 6430 Nordborg

Meddelt d. 22-11-2022

Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

§ 16 b

Lovbekendtgørelse nr.
520 af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og
anvendelse af gødning
m.v. med senere
ændringer

Indhold

Datablad	1
Baggrund og læsevejledning.....	2
DEL 1- AFGØRELSE	1
1) Kommunens afgørelse	1
2) Baggrund for afgørelse	5
3) Lovgrundlag	6
4) Udnyttelsesfrist	6
5) Andre tilladelser og dispensationer	6
6) Retsbeskyttelse.....	6
7) Vilkår for husdyrbruget jf. § 36.....	7
DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE	12
8) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), § 25.....	12
9) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, § 26 og § 27 samt påvirkning af bilag IV-arter	12
10) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse, § 34 stk. 1 (pkt. 1-4), stk. 2 og stk. 3.....	12
11) Indretning og drift	18
12) Fastsættelse af vilkår jf. § 36 (pkt 1-6).....	20
13) Samlet vurdering	21
14) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	22
15) Kommunens bilag	24
Landskabelig vurdering af gyllebeholder på matr.nr. 49 Stolbro, Egen tilhørende ejendommen på Lillemadevej 9, 6430 Nordborg	25
DEL 3 - MILJØANSØGNING	33

Datablad

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	38215647
Husdyrbrugets navn	Kragroigaard
Beliggenhedsadresse	Lillemadevej 9
Postnummer	6430
By	Nordborg

Ansøger

Ansøger navn	Søren Theodor Rasmussen
Ansøger adresse	Lillemadevej 9
Ansøger postnummer	6430
Ansøger by	Nordborg
Ansøger telefon	26147044
Ansøger email	kragroi@hotmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	25160428
Konsulent virksomhedsnavn	Landboforening Syd
Konsulent navn	Ulla Refshammer Pallesen
Konsulent adresse	Jens Terp-Nielsens Vej 13
Konsulent postnummer	6200
Konsulent by	Aabenraa
Konsulent telefon	61558262
Konsulent email	upa@landbosyd.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5400010663
CHR numre	48844

Tilladelsen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune

Erhverv & Affald

Teknik & Miljø

Rådhusvej 10

6400 Sønderborg

Sagsbehandler: Torben Kobberø

Sag nr.: 22/5177

KS: ANTN

Baggrund og læsevejledning

Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøansøgningen. Vurderingerne af miljøansøgningen er et resultat af en stjernehøring af kommunens relevante afdelinger samt dialog med ansøger i forbindelse med sagsbehandlingen. Materialet danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen er opdelt i del 1, del 2 og del 3.

Del 1 - Kommunens afgørelse er rammerne for den godkendte produktion beskrevet, baggrund for afgørelsen, og vilkår der er stillet for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt.

Del 2 er Kommunens vurdering af det ansøgte og begrundelse for afgørelse og de stillede vilkår, samt en samlet vurdering. Del 2 indeholder også oplysninger om offentlighed, høringer og klagemulighed.

Kommunens vurderinger tager afsæt i den indsendte miljøansøgning og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, samt en opmåling af produktionsarealerne på et tilsyn den 19/1 2022.

Del 3 er en miljøansøgning, som er indsendt af ansøgers konsulent.

DEL 1- AFGØRELSE

1) Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b på Lillemadevej 9, matrikel 5, Stolbro, Egen m.fl. til ændring af kvægproduktion med de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
				(#494968) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	85
Eksisterende sengestald løsdrift	2259	Naturlig ventilation	6 m	(#465734) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	229
				(#386829) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1242
Gammel bindestald	525	Naturlig ventilation	3 m	(#464993) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	0
				(#464992) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	500
Kalve i kombineret stald/råvarelager	464	Naturlig ventilation	3 m	(#464990) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	300
Sum						2356

Der godkendes følgende produktionsarealer:

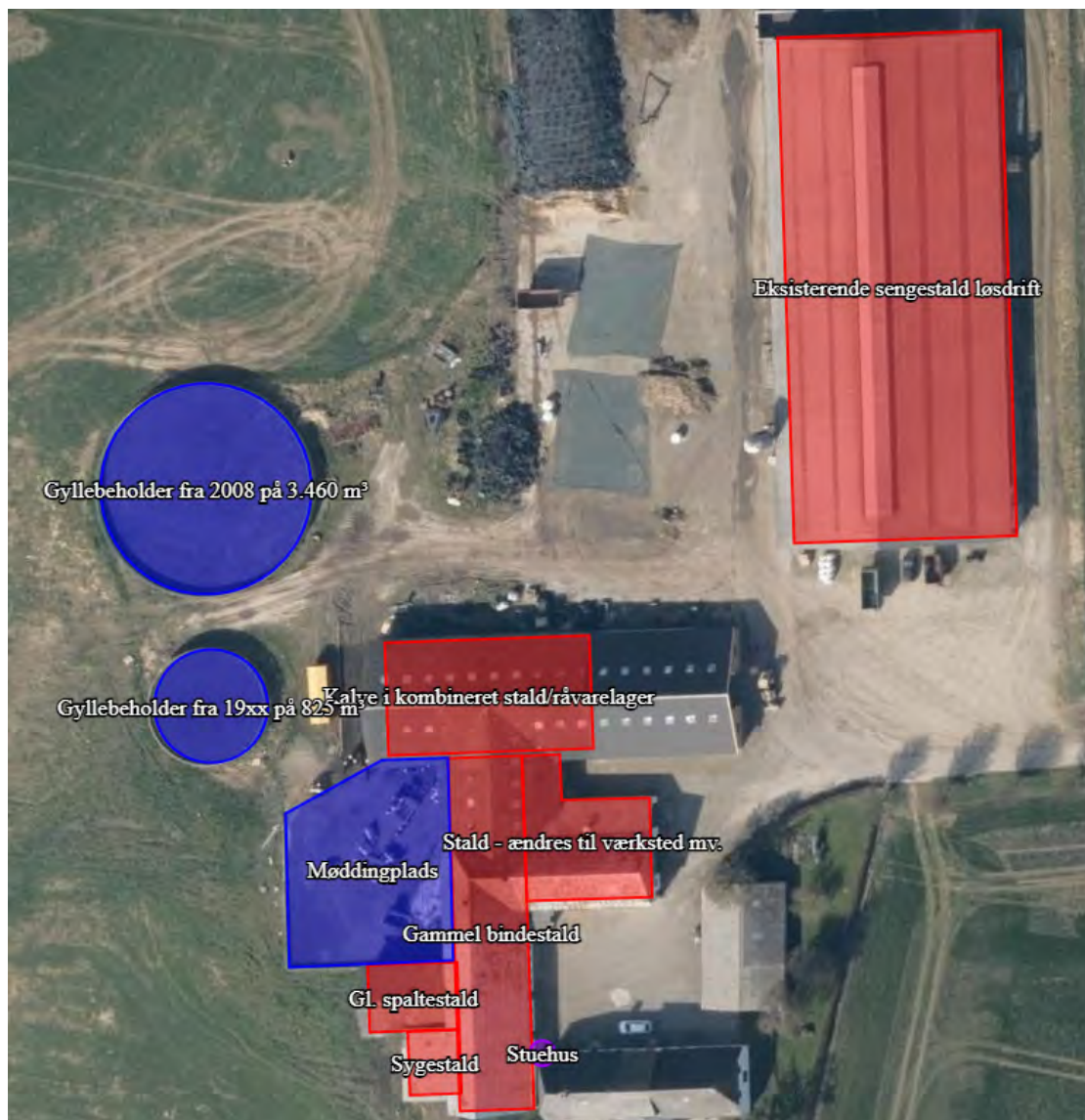
I alt 2.356 m²

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Der er med denne tilladelse godkendt 172 m² produktionsareal ekstra i forhold til nudriften. I tabel 1 er vist en opgørelse over ændringerne i produktionsarealet og i figur 1 er produktionsarealernes placering vist på en situationsplan.

Ændring af staldafsnit	Produktionsareal (m ²)		
	Nudrift	Ansøgt drift	Ændring

Kalvestald ændres til værksted	160	0	- 160
Spaltestald tages ud af drift	60	0	- 60
Sygestald tages ud af drift	24	0	- 24
Sengestald Mellemgang indrettes med sengebåse	1261	1256	- 5
Gl. bindestald ændres til løsdrift med dybstrøelse	79	500	+ 421
Samlet ændring af produktionsarealet			+ 172

Tabel 1. Oversigt over ændringer i produktionsarealet fra nudrift til ansøgt drift.

Figur 1. Oversigtskort over produktionsarealer (rød) og gødningsopbevaringsanlæg (blå)

Der godkendes følgende flexgrupper:

Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse

- Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse
- Heste. Dybstrøelse
- Får og geder. Dybstrøelse

Alle kvæg: Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb

- Malkekøer, kvier og stude, fast drænet gulv med skaber og ajlefløb
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.), fast drænet gulv med skaber og ajlefløb

Der godkendes følgende eksisterende gødningsopbevaringsareal:

Gyllebeholder 1: **3.460 m³** gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning.

Gyllebeholder 2: **825 m³** gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning.

Ny Gyllebeholder 3: **6.000 m³** gødningsopbevaringsanlæg placeret på matr. 49
Stolbro/Egen ejerlav

Møddingsplads: **400 m²** gødningsopbevaring til fast husdyrgødning

Der godkendes følgende projekterede anlæg:

Udvidelse af produktionsareal fra 2.184 m² til 2.356 m² indenfor eksisterende bygninger.

Andre godkendelsespligtige driftsbygninger, anlæg, m.v.

Der søges om etablering af en 6.000 m³ fritliggende gyllebeholder – se figur 2 for placering af ny gyllebeholder.

Figur 2. Placering af ny gyllebeholder på 6.000 m² uden fast overdækning

1.1. Dispensation

Der ønskes etablering af en ny 6.000 m³ fritliggende gyllebeholder på matrikel 49 Stolbro, Egen ejerlav. Den nye gyllebeholder ønskes placeret 9 meter fra naboskel se figur 2. Der er derfor ansøgt om dispensation fra afstandskravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til opførelse af gyllebeholder i en afstand mindre end 30 meter til naboskel. Ansøger har i ansøgningen redegjort for, at det vil være den mest hensigtsmæssige placering i forhold til markdriften.

Kommunens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at den ønskede placering reducerer påvirkningen af de landskabelige forhold. Da matrikel 201 Stolbro, Egen ejerlav er et landbrugsareal med en eksisterende gyllebeholder, er det Sønderborg Kommunes vurdering, at gyllebeholderen kan opføres 9 meter fra skellet uden væsentlig gene for omgivelserne.

Der meddeles hermed dispensation til at placere gyllebeholderen 9 meter fra skel mod matrikel 201 Stolbro, Egen ejerlav.

Der stilles vilkår til beplantning omkring den nye gyllebeholder og fjernelse når den ikke er i brug, vilkår 10 og 11.

2) Baggrund for afgørelse

Sønderborg Kommune har den 11-02-2022 modtaget en ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget på Lillemadevej 9, 6430 Nordborg. Ansøgningen er opdelt i 2 etaper.

Etape 1

Der søges om at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til produktion efter de gældende regler. Derudover sker der en udvidelse af produktionsarealet idet inventaret i den gamle bindestald er fjernet, så hele stalden fungerer som dybstrøelsesstald. Endelig tages fire staldafsnit ud af drift, se tabel 1.

Etape 2

I etape 2 søges der om at etablere en 6.000 m³ fritliggende gyllebeholder uden overdækning.

Sønderborg Kommune meddeler tilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikre at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Tilladelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 225139 version 3 og miljøansøgningen i del 3. I bilag 1 og del 2 ses en oversigt over versionshistorikken og hvilke ændringer der er blevet foretaget som følge af Kommunens sagsbehandling.

Sønderborg Kommune og konsulenten på ansøgningen har haft en dialog omkring ansøgningen, hvilket har resulteret i ændringer i det ansøgte. Dialogen har primært været relateret til kortlægning af afløbsforholdene for overfladevand og opgørelsen af produktionsarealet i de eksisterende stalde og begrundelsen for etablering af den fritliggende gyllebeholder i etape II.

Dialogen har ført til, at udledningen af overfladevandet på pladsen nord for løsdriftsstalden er ændret, så det ikke længere ledes til Stevning Nor, men fremover ledes til fortanken ved løsdriftsstalden. Dialogen har også ført til en uddybende beskrivelse af den erhvervsmæssige nødvendighed af den nye gyllebeholder, samt en beskrivelse af antal gylletransporter før og efter etablering af den nye gyllebeholder. Endelig har dialogen resulteret i en uddybning af alternativ placering af gyllebeholderen og den landskabelige påvirkning ved de forskellige placeringer. Sønderborg kommune har ikke haft yderligere bemærkninger til beskrivelserne i miljøansøgningen.

3) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2225 af 27. november 2021, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Husdyrbruget har en ammoniakimmission på mere end 750 kg NH₃/år og er derfor omfattet af husdyrbruglovens § 16 b. Husdyrbruget er ikke godkendelsespligtigt og Sønderborg Kommune er tilsynsmyndighed.

4) Udnyttelsesfrist

Miljøtilladelsens etape 1 omhandler godkendelse af den eksisterende produktion. Etape 1 anses derfor for at være udnyttet. Etape 2 omhandler etablering af en ny 6.000 m³ fritliggende gylletank. Gylletanken skal være etableret inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Etape 2 anses som udnyttet når byggeriet af gyllebeholderen er færdigmeldt. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

5) Andre tilladelser og dispensationer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Der skal derfor evt. søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Sønderborg Kommune.

Den tilladte gyllebeholder i etape 2 kræver ikke byggetilladelse.

6) Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning.

Torben Kobberø
Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune

7) Vilkår for husdyrbruget jf. § 36

Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøtilladelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet i husdyrгодkendelse.dk skema nr. 225139 vers. 3.
- 2) Miljøtilladelsen skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøtilladelsen skal være medarbejderne bekendt

Produktionsareal (§ 36 pkt. 1)

- 3) Stalde, produktionsarealer og produktionstype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel A, dyrene skal være placeret i de med rødt markerede stalde, se figur A.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
				(#494968) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	85
Eksisterende sengestald løsdrift	2259	Naturlig ventilation	6 m	(#465734) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	229
				(#386829) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1242
Gammel bindestald	525	Naturlig ventilation	3 m	(#464993) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	0
				(#464992) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	500
Kalve i kombineret stald/råvarelager	464	Naturlig ventilation	3 m	(#464990) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	300
Sum						2356

Tabel A. Stalde, produktionsareal og produktionstype

Figur A. Oversigt over ejendommens produktionsanlæg

Egenkontrol

- 4) Der skal foretages registrering af det årlige forbrug af el og vand

Håndtering af husdyrgødning

- 5) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle
- 6) Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Hvis påfyldningen af gylle sker med

selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldningsplads.

- 7) Afløbsforhold og tætheden af belægningen på den eksisterende møddingsplads skal godkendes af Sønderborg kommune inden møddingspladsen kan anvendes til oplag af fast husdyrgødning.
- 8) Afløbet til overfladevand på den befæstede plads nord for sengestalden, skal ledes til forbeholderen ved den nordlige gavl af sengestalden.
- 9) Afløbet til overfladevand på den befæstede plads nord for sengestalden skal blændes af så der ikke kan ske afledning af overfladevand til Stevning Nor.

Landskabelige forhold

- 10) Der skal i etape II etableres et 3-rækket beplantningsbælte omkring gyllebeholderen, som vist på principskitse på figur B. Beplantningen skal stedse bestå af egnstypiske buske og træer med en højde på minimum 4 meter over terræn. Beplantningsbæltet skal være etableret senest 1 år efter byggeriet er taget i brug

Figur B skitse af beplantning omkring ny gyllebeholder matrikel 49 Stolbro, Egen Ejerlav.

- 11) Gyllebeholderen på matrikel 49 Stolbro, Egen ejerlav, skal fjernes for ejers regning, når den ikke længere er i brug.

Ressourceforbrug

- 12) Hvis husdyrbrugets vandforbrug har væsentlige udsving, skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvad der ligger til grund for udsvinget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.
- 13) Senest hvert 6. år efter godkendelsen er taget i brug skal ejer kunne redegøre for hvilke energibesparende tiltag der er mulige, og hvilke han agter at gennemføre, med henblik på at optimere energiforbruget.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)

Lugt

- 14) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre.

Støj

- 15) Bidraget fra landbruget med adressen Lillemadevej 9, 6430 Nordborg til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 – 07.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35
Samlet bebyggelse	45	40	35

Tabel B. Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkåret fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over

firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

- 16) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- 17) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.

Fluer og skadedyr

- 18) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre levemuligheder for rotter.
- 19) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- 20) Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Olie og diesel

- 21) Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Kemikalier og andre stoffer

- 22) Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis de sker udslip.

Døde dyr

- 23) Døde dyr skal opbevares overdækket og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE

8) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), § 25

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af i miljøansøgningens afsnit 2.12 og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at der anvendes BAT i forhold til ammoniakemission. Der foretages ikke yderligere BAT tiltag i forbindelse med denne miljøtilladelse.

9) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, § 26 og § 27 samt påvirkning af bilag IV-arter

Kommunalbestyrelsen skal ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug sikre, at kravene om totaldeposition for ammoniak efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 og 27 overholdes (jf. samme bekendtgørelses § 39 stk. 7).

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøansøgningens afsnit 2.5, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Den maximale merdeposition til § 3 beskyttede områder er på 0,2 kg NH₃-N/ha/år. Miljøtilladelsen vurderes heller ikke at medføre ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter væsentligt, da det vurderes at der ikke sker nogen tilstandsændring af deres potentielle levesteder som følge af denne miljøtilladelse.

10) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse, § 34 stk. 1 (pkt. 1-4), stk. 2 og stk. 3

10.1. Landskabelige værdier (pkt. 1)

Etape 1 godkendelse af den eksisterende produktion.

Staldanlægget ligger i Sønderborg Kommune lige vest for Stolbro. Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. Det nærmeste lokalplanområde er beliggende ca. 2,4 km mod nordøst: Lokalplan 102, Sønderborg. Nærmeste byzone er

Stevning, som er beliggende ca. 2,4 km mod nordøst. Den nærmeste afgrænsede samlede bebyggelse er Stevningnorvej 18, som er beliggende ca. 1,9 km mod nordøst. Nærmeste beboelse som ikke er ejet, er beliggende ca. 300 m mod øst. Der er ca. 8,6 km mod nord til nærmeste sommerhusområde ved Arnbjerg. Husdyrbruget er beliggende inden for kystnærhedszonen.

Ejendommens landskabelige forhold samt en vurdering heraf, fremgår af Miljøansøgningens afsnit 2.4.

Sønderborg Kommune vurderer, at udvidelsen i de eksisterende stalde i etape 1 ikke vil påvirke kulturarv eller landskabet negativt.

Etape 2 etablering af fritliggende gyllebeholder på 6.000 m³.

Placeringen af den nye gyllebeholder ligger indenfor de samme udpegninger som beskrevet under etape 1. I miljøansøgningens afsnit 2.1 er der redegjort for hvorfor der søges om en fritliggende gyllebeholder. Den nye gyllebeholder på 6000 m³ skal erstatte den nuværende lejede opbevaringskapacitet på 5.300 m³. Med etablering af den ny gyllebeholder minimeres transporten fra biogas og ved udbringning. På den baggrund vurderer Sønderborg kommune at den anmeldte gyllebeholder er erhvervsmæssigt nødvendig for den pågældende ejendom.

Redegørelse for landskabet

Gyllebeholderen ligger i landzone uden for lokalplanlagte eller kommuneplanrammelagte områder.

Gyllebeholderen ligger i kystnærhedszonen og inden for udpegningerne til Bevaringsværdigt landskab og Større sammenhængende landskaber samt kystlandskaber.

Landskabet er svagt bølget og falder mod kysten mod syd.

Ifølge landskabsanalysen er området en del af det kystorienterede landskab og sammensat i mindre enheder pga. de øst-vestgående nor, bakkedale og hegnstruktur. Udsigtskiler over landskaber fra veje i det kystorienterede landskab bør friholdes for bebyggelse og beplantning, der hindrer udsigt.

Figur 3. Pilen viser placeringen af den eksisterende gyllebeholder

Den eksisterende gylletank er omgivet af et smalt læbælte, som slører oplevelsen af anlægget.

Kommunens vurdering

Ejendommen samt husdyrbrugets marker ligger primært på Storebro Løkke som i sin helhed er udpeget til bevaringsværdigt landskab og større sammenhængende landskab.

Bygningskomplekset ligger meget kystnært, omgivet af vand på tre sider og etablering af en ny 6000 m³ gyllebeholder på ejendommen vil påvirke kystlandskabet væsentligt i forhold til den ansøgte placering.

Gylletanken kan med sin begrænsede højde indpasses på den valgte placering pga. de eksisterende levende hegn og beplantning ved den eksisterende gylletank. Udsigten mod kysten forstyrres kun i mindre grad, fordi der er flere bevoksninger i øst vest gående og nord syd gående retning, samt at terrænet her ikke falder markant mod havet. Bevaringsværdierne vil ikke påvirkes væsentligt med den foreslåede placering.

Støder man på arkæologiske levn under anlægsarbejdet, skal Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev, Dalgade 7, 6100 Haderslev på T 65370801 eller E planer@msj.dk straks tilkaldes, og arbejdet indstilles i det omfang det berører fortidsmindet. Jævnfør museumslovens § 27.

Den samlede landskabelige vurdering er vedlagt som bilag 2.

10.2. Natur og bilag IV –arter (pkt.2)

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøansøgningens afsnit 2.5, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der

påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt, idet der ikke sker væsentlig påvirkning af naturområder.

10.3. Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand (pkt. 3)

Sønderborg Kommune stiller krav om, at afløb fra den befæstede plads nord for sengestalden skal sikres, så der ikke sker afledning af ensilagesaft til overfladevandsystemet fra pladsen. Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøansøgningen afsnit 2.8.7, at den ansøgte ændring i eksisterende stalde ikke indebærer væsentlig virkning på jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

10.4. Øvrige emissioner og gener (pkt.4)

Lugt for omboende

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, miljøansøgningens afsnit 2.6, viser at alle geneafstande er overholdt. Der er foretaget partshøring af alle naboer inden for lugt konsekvenszonen på 334 meter.

Lys

Det vurderes ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.4, at belysning ikke kan påvirke nærmeste naboer væsentligt, pga. placering og afstanden til naboerne.

Støv

Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.3, at der praktiseres BAT på støvemissioner idet foder håndteringen foregår i områder væk fra de nærmeste naboer og delvist inde i bygninger.

Støj

Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.1, at der praktiseres BAT på støjgener ved at de mest støjende aktiviteter primært er begrænset til ejendommens egne arealer og på arealer der er skærmet af bygninger i retning af de nærmeste naboer.

Døde dyr

Sønderborg Kommune vurderer ud fra afsnit 2.8.1 i miljøansøgningen, at opbevaring af døde dyr opfylder BAT ved at pladsen er etableret med spalter i bunden og afskærmning i form af beplantning for at skærme mod solen.

Skadedyr

De beskrevne bekæmpelsestiltag under punkt 2.7.5 i miljøansøgningen vurderes, at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

Transporter

Tunge transportere sker typisk i tidsrummet 06.00-19.00 på hverdage. Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 4 gange dagligt. I forbindelse med høst af græs og majs samt

udbringning af gylle, vil der ske kørsel udenfor dette tidsrum, for at reducere antallet af kørselsdage. Gyllekørsel foretages af maskinstation.

Antallet af transportere er stigende fra 1.917 til 2.167 pr. år i etape II – se tabel 2 fra miljøansøgningens afsnit 2.7.6. nedenfor.

Tunge transportere (en transport ind og ud betragtes som en samlet kørsel)	Nudrift/etape 1 antal/år	Etape 1 antal/år
Afhentning af mælk (lastbil)	ca. 365	ca. 365
Afhentning af tyrekalve (lastbil eller traktor og vogn)	ca. 12	ca. 12
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 15	ca. 15
Dyr til slagteri (lastbil)	ca. 12	ca. 12
Indkørsel af foder fra foderstofforretning (lastbil, kapacitet til ca. 36 ton)	ca. 24	ca. 24
Diverse sækkevarer (lastbil)	ca. 12	ca. 12
Indkørsel af græs og majs (traktor og vogn, kapacitet ca. 48 m ³)	ca. 420	ca. 420
Indkørsel af halm fra Lillemadevej 7 (gummiged)	ca. 365	ca. 365
Transporter af gylle/dybstrøelse/afgasset biomasse til/fra biogasanlæg fra Lillemadevej 9 (tankbil og lastbil med container, kapacitet til ca. 40 ton)	ca. 226	ca. 226
Udkørsel af afgasset biomasse fra Lillemadevej 9 (traktor og gyllevogn, kapacitet til ca. 25 ton)	ca. 229	ca. 229
Transporter af afgasset biomasse fra lejede gyllebeholdere til Lillemadevej 9 (tankbil, kapacitet til ca. 40 ton)	ca. 54	0
Udkørsel af afgasset biomasse kørt tilbage fra lejede gyllebeholdere (traktor og gyllevogn, kapacitet til ca. 25 ton)	ca. 86	0
Dieselolie (lastbil)	ca. 6	ca. 6
Fyringsolie (lastbil)	ca. 1	ca. 1
Afhentning af erhvervsaffald + dagrenovation (lastbil)	ca. 52 + 26	ca. 52 + 26
Transporter til ny gyllebeholder i etape 2 (lastbil)	0	maks. 150*
Udkørsel af afgasset biomasse fra ny gyllebeholder i etape 2 (traktor og gyllevogn, kapacitet til ca. 25 ton)	0	maks. 240*
I alt	ca. 1.917	maks. 2.167

Tabel 2. Skønnede antal transportere

Af tabel 2 fremgår det, at antallet af transportere til og fra Lillemadevej 9 reduceres med 140 transportere i etape II, medens antallet af transportere til og fra den nye gyllebeholder i etape II er 390 transportere i alt. Stigningen i antallet af transportere skyldes således at alt den afgassede biomasse der i dag opbevares i lejede gyllebeholdere forskellige steder, i etape II alt sammen udbringes fra den nye gyllebeholder som ligger centralt i forhold til bedriftens marker. Med etablering af den nye gyllebeholder reduceres afstanden som biomassen skal flyttes, og dermed reduceres transporttiden på vejene også.

Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.6, at ændringen i transportere ikke vil have negativ indflydelse på omgivelserne.

Samlet vurdering

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af den store afstand til nabobeboelser, og de beskrevne tiltag for begrænsningen af gener og emissioner, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omgivelserne.

10.5. Etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8 år (stk. 2)

Nudrift

Den 31. maj 2011 blev der meddelt en § 12 miljøgodkendelse, som er stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet den 19. oktober 2012. Godkendelsen blev kun delvist udnyttet, idet der aldrig er blevet etableret en ny løsdriftsstald til ungdyr øst for den eksisterende kostald. Den lovlige nudrift er således miljøgodkendelsens etape I som er 250 malkekøer, 64 Småkalve 0-6 mdr., 190 opdræt 6-24 mdr., 125 tyrekalve 40-65 kg, 1 avlstyr og 2 ammekøer. I forbindelse med stadfæstelsen af godkendelsen i 2012, blev der fastsat vilkår om udegående dyr. I nudriften er det den lovlige drift af den gamle bindestald der er anført, hvilket er den samme som 8 års driften.

8 års drift

De tilladte produktionsarealer og dyretyper for 8 år siden er angivet i 8 års driften. På dette tidspunkt var der stadig opdræt i bindestald. I ansøgningen er der kun regnet med udegående dyr nudrift og 8 års drift.

Ansøgt drift

Produktionsarealerne er opgjort ud fra staldtegningen som ses af bilag 3 og opgørelse af produktionsarealet fremgår af bilag 4. Ansøgningen er delt i to etaper.

Etape I

Her søges om tilladelse til de eksisterende stalde, samt lovliggørelse af det udvidede produktionsareal i den gamle bindestald, hvor indretningen er ændret fra bindestald til dybstrøelsesstald i hele arealet. Samtidig ændres den eksisterende kalvestald til værksted og den gamle sygestald og spaltstald tages ud af drift. Endelig ændres en mellemgang i sengestalden til sengebåse, hvilket reducerer produktionsarealet med 5 m², idet der etableres nakkebom. I alt tages 249 m² produktionsareal ud af drift, og der søges om godkendelse af ekstra 421 m² produktionsareal. Netto giver det en udvidelse af produktionsarealet på 172 m² i de eksisterende bygninger i ansøgt drift.

Etape II

I etape II søges der om at etablere en 6.000 m³ fritliggende gyllebeholder, som skal erstatte den nuværende lejede opbevaringskapacitet på 5.300 m³. Gyllebeholderen ønskes etableret i tilknytning til en eksisterende gyllebeholder på matrikel 49 Stolbro, Egen ejerlav.

10.6. Vurdering af Erhvervsmæssig nødvendighed

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af afsnit 2.1 i miljøansøgningen, at miljøtilladelse til at udnytte eksisterende stalde produktionsarealer, udvidelse af produktionsarealet i den tidligere bindestald samt etablering af en ny gyllebeholder på 6.000 m³ anses at være erhvervsmæssigt nødvendigt for bedriften.

11) Indretning og drift

11.1. Anvendelse af BAT

BAT er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. Teknik, der har opnået betegnelsen BAT, er også vurderet med hensyn til miljø, økonomi (hvis nybyggeri) og dyrevelfærd.

Ejendommens BAT-redegørelse kan ses i en uddybet form i miljøansøgningens afsnit 2.12. I den gældende § 12 godkendelse er der et reduktionskrav i form af udegående dyr på 258,8 kg NH₃-N/år. I den ansøgte drift opfyldes de beregnede BAT krav uden at der er krav om udegående dyr. I den ansøgte drift er der således ikke længere krav om udegående dyr.

Kommunens vurdering

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 3.016 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er på 3.016 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

11.2. Udnyttelse af energi- og råvareforbruget

Af miljøansøgningens afsnit 2.8.3-2.8.6 fremgår ejendommens forbrug af råvarer. Malkningen foregår med malkerobotter hvilket erfaringsmæssigt giver et lidt højere vandforbrug end traditionel malkestald. Der er på ejendommen søgt om etablering af solcelleanlæg for at blive delvist selvforsynende med el.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at det angivne forbrug af råvarer svarer til en ejendom med den angivne produktion og driftsform.

11.3. Håndtering af affald

Typer af affald er beskrevet i miljøansøgningens afsnit 2.8.2.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Sønderborg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Sønderborg Kommune har indført en obligatorisk henteordning for virksomheders farlige affald (Sonfor-Kemi). Det er muligt, at benytte en privat indsamlingsordning for farligt affald, men virksomheder, der vælger en privat løsning, skal søge om fritagelse fra den kommunale

ordning på kommunens hjemmeside. Tilmelding til Sonfor-kemis ordning for husdyrbrug skal ske på www.sonfor.dk/serviceordning/

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metallaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Ovenstående findes i affaldsbekendtgørelsens § 61.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelses anlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter affaldsaktørbekendtgørelsens § 11.
- En frivillig tilbagetagingsordning, jf. affaldsbekendtgørelsen.

Du kan læse mere i § 24 i affaldsaktørbekendtgørelsen.

Sønderborg Kommune vurderer, at husdyrbrug kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Pesticider
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Kommunens vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16b og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Sønderborg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Der stilles ikke yderligere vilkår.

12) Fastsættelse af vilkår jf. § 36 (pkt 1-6)

Kommunen skal på grundlag af vurderingen efter § 34 fastsætte vilkår for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden, at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt. Godkendelser og tilladelser skal i alle tilfælde indeholde de vilkår, som er nævnt i nr. 1-6.

12.1. Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi (pkt. 1)

Der stilles vilkår til produktionsarealerne for at sikre, at produktionen foretages som beskrevet. Se vilkår nr. 3.

12.2. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler (pkt. 2)

Anvendes ikke.

12.3. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler der ikke findes på teknologilisten (pkt. 3)

Anvendes ikke.

12.4. Anvendelse af lugtreducerende virkemidler der ikke findes på teknologilisten (pkt. 4)

Anvendes ikke.

12.5. Placering og udformning af ny bebyggelse (pkt. 5)

Der opføres en ny fritliggende gyllebeholder i etape II. For at sikre de landskabelige udpegninger i området stilles der vilkår om fjernelse af beholderen hvis driften af gyllebeholderen ophører. Se vilkår og 11.

12.6. Beplantning om ny bebyggelse (pkt. 6)

Der opføres en ny fritliggende gyllebeholder i etape II. For at sikre de landskabelige udpegninger i området stilles der vilkår om afskærmende beplantning. Se vilkår 10.

13) Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget, er det Sønderborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-. Ammoniak-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

14) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

14.1. Partshøring

Et resume og et link til udkast til miljøtilladelse blev den 07-11-2022 udsendt til høring hos naboer (ejere og beboer) inden for konsekvensområdet for lugt (333 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent.

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 14 dage frem til og med den 21. november 2022. Partshøringen gav ingen tilbagemeldinger.

14.2. Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborgkommune.dk den 22. november 2022. Der er efterfølgende orienteret kort herom i Sønderborg Ugeavis.

14.3. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk/>.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID eller Mit-ID.

Klagen sendes gennem klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 20-12-2022.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Sønderborg Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøtilladelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Sønderborg Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

14.4. Civilt søgsmål

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal jf. § 90 i *lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.*, jf. *lovbek. nr. 520 af 01/05/2019* være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

15) Kommunens bilag

Bilag 1

Versionshistorik

Version2 (Ansøger) **Produktionsarealer** **Ændrede**

Identitet	Gammel værdi	Ny værdi
Id: 386829 (stald: Eksisterende sengestald løsdrift) - Areal	1256,00	1242,00
Id: 386871 (stald: Eksisterende sengestald løsdrift) - Areal	1261,00	1247,00
Id: 386872 (stald: Eksisterende sengestald løsdrift) - Areal	1261,00	1247,00
Id: 465732 (stald: Eksisterende sengestald løsdrift) - Areal	231,00	229,00
Id: 465733 (stald: Eksisterende sengestald løsdrift) - Areal	231,00	229,00
Id: 465734 (stald: Eksisterende sengestald løsdrift) - Areal	231,00	229,00

Version3 (Ansøger) **Ingen ændringer i versionen**

Der er ikke sket ændringer i skemaet, men teksten i miljøansøgningen er rettet i forhold til beskrivelse af placering af gyllebeholder, transportere og afløbsforhold.

Bilag 2

Landskabelig vurdering af gyllebeholder på matr.nr. 49 Stolbro, Egen tilhørende ejendommen på Lillemadevej 9, 6430 Nordborg

Gyllebeholder på matr.nr. 49 Stolbro, Egen ved Spangbro, Nordborg.

Ejer bor på og driver landbrugsejendommen Lillemadevej 9, 6430 Nordborg

Arealet er besigtiget d. 31. august 2022

Lovhjemmel

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 10, Stk. 4¹. Hvis ny bebyggelse placeres i et område, der i kommuneplanen er udpeget med særlige bevaringsværdier, herunder særlige kulturhistoriske, geologiske eller landskabelige værdier, skal kommunalbestyrelsen påse, at bevaringsværdierne ikke påvirkes væsentligt.

Ansøgning

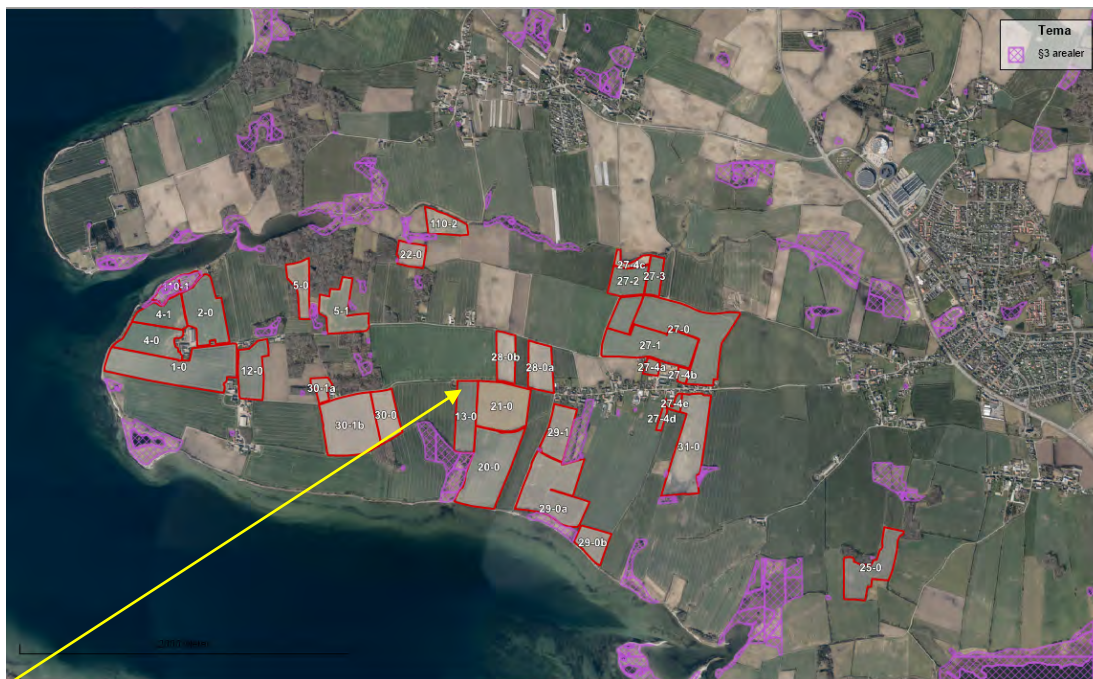
Ansøger ønsker at ændre/udvide sine produktionsarealer (etape I) og at etablere en fritliggende gyllebeholder på 6.000 m³ (etape II). Gyllebeholderen placeres i det åbne land ca. 2 km fra ejendommens øvrige driftsbygninger.

Formålet med gyllebeholderen er at få erstattet lejet med eget opbevaring, samt at få en større opbevaringskapacitet, så gødsning kan ske på det optimale tidspunkt i forhold til plantevækst og vejrforhold.

Gyllebeholderen opføres i beton og har en indre diameter på maks. 38,2 meter og sider på 5 meter. Den er delvist nedgravet og stikker ca. 2 meter op over terræn.

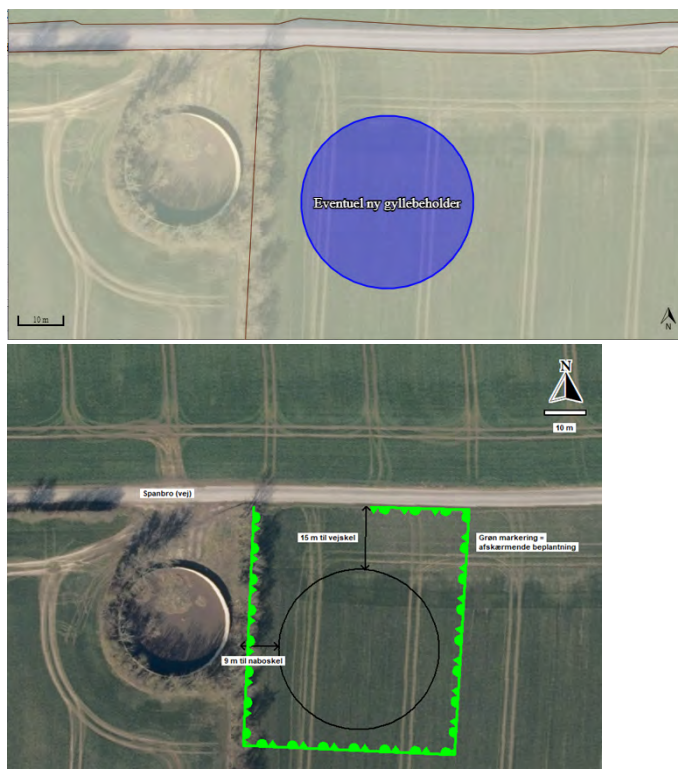
Gyllebeholderen placeres centralt i forhold til husdyrbrugets marker. Afstanden til biogasanlægget Nature Energy Glansager vil desuden være kortere med denne placering, end hvis gyllebeholderen skulle placeres ved husdyrbrugets eksisterende stalde og opbevaringsanlæg. Med den nye beholder vil antallet af transporter til hovedejendommen med gyllevogn reduceres med 86 og antallet fra ejendommen med 54 lastbiltransporter i forhold til tidligere.

¹ BEK 2225 af 27/11/2021

Gyllebeholderen placeres centralt ifht. Husdyrbrugets marker (røde polygoner)

Gyllebeholderen placeres i tilknytning til en anden gyllebeholder, så bebyggelsen i det åbne land ikke spredes mere end nødvendigt. Der skal søges om dispensation fra afstandskravet på 30 meter, så gyllebeholderen kan placeres 9 meter fra naboskel for at minimere det landskabelige indtryk. Kørearealet forventes anlagt i stabilgrus og der vil blive beplantet rundt om gyllebeholderen mod syd, øst og delvist mod nord. Endvidere vil det eksisterende læhegn mod vest blive bevaret. Af hensyn til den visuelle påvirkning ansøges der ikke om teltoverdækning af den nye gyllebeholder.

Figur 1 og 2. Gyllebeholderen placeres tæt på en eksisterende gyllebeholder på naboejendom og omgives af skærmende beplantning. Illustrationer fra ansøger.

Ansøger oplyser at hele husdyrbrugets nærområde ligger inden for udpegningen til bevaringsværdigt landskab, hvorfor det ikke er muligt at placere beholderen uden for udpegningen. Det er derfor valgt at placere gyllebeholderen i tilknytning til en anden gyllebeholder i det åbne land, så bebyggelse i det åbne land ikke spredes mere end nødvendigt.

Redegørelse for landskabet

Gyllebeholderen ligger i landzone uden for lokalplanlagte eller kommuneplanrammelagte områder.

Gyllebeholderen ligger i kystnærhedszonen og inden for udpegningerne til Bevaringsværdigt landskab og Større sammenhængende landskaber samt kystlandskaber.

Landskabet er svagt bølget og falder mod kysten mod syd.

Ifølge landskabsanalysen er området en del af det kystorienterede landskab og sammensat i mindre enheder pga. de øst-vestgående nor, bakkedale og hegnstruktur. Udsigtskiler over landskaber fra veje i det kystorienterede landskab bør friholdes for bebyggelse og beplantning, der hindrer udsigt.

Den eksisterende gylletank er omgivet af et smalt læbælte, som slører oplevelsen af anlægget.

Vurdering og vilkår

Ejendommen samt husdyrbrugets marker ligger primært på Storebro Løkke som i sin helhed er udpeget til bevaringsværdigt landskab og større sammenhængende landskab. Bygningskomplekset ligger meget kystnært, omgivet af vand på tre sider og yderligere byggeri på ejendommen vil påvirke kystlandskabet negativt.

Gylletanken kan med sin begrænsede højde indpasses på den valgte placering pga. de eksisterende levende hegn og beplantning ved den eksisterende gylletank. Udsigten mod kysten forstyrres kun i mindre grad, fordi der er flere bevoksninger i østvestgående og nordsydgående retning, samt at terrænet her ikke falder markant mod havet. Bevaringsværdierne vil ikke påvirkes væsentligt med den foreslåede placering.

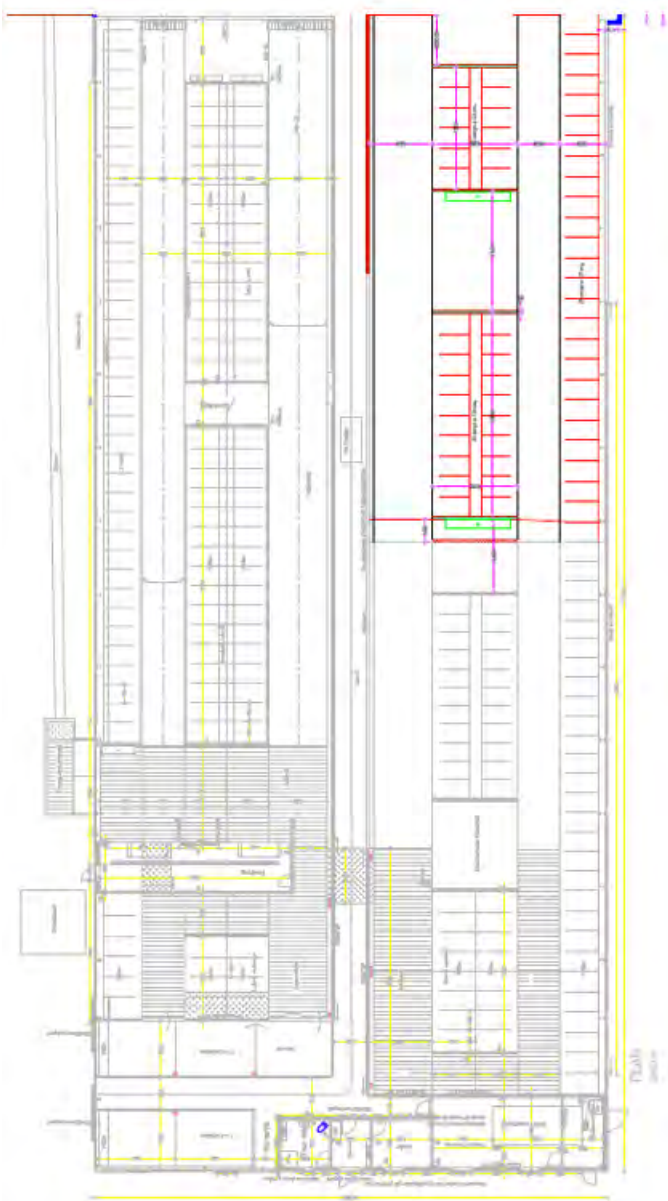
Vilkår:

1. At der etableres et 3-rækket beplantningsbælte omkring gyllebeholderen, som vist på principskitse på figur 2. Beplantningen skal stedse bestå af egnstypiske buske og træer med en højde på minimum 4 meter over terræn. Beplantningsbæltet skal være etableret senest 1 år efter byggeriet er taget i brug.
2. At gyllebeholderen skal fjernes for ejers regning, når den ikke længere er i brug.

Gylletanken kan indpasses i landskabet, såfremt den omkranses af skærmende beplantning, grundet terræn og eksisterende bevoksninger i området.

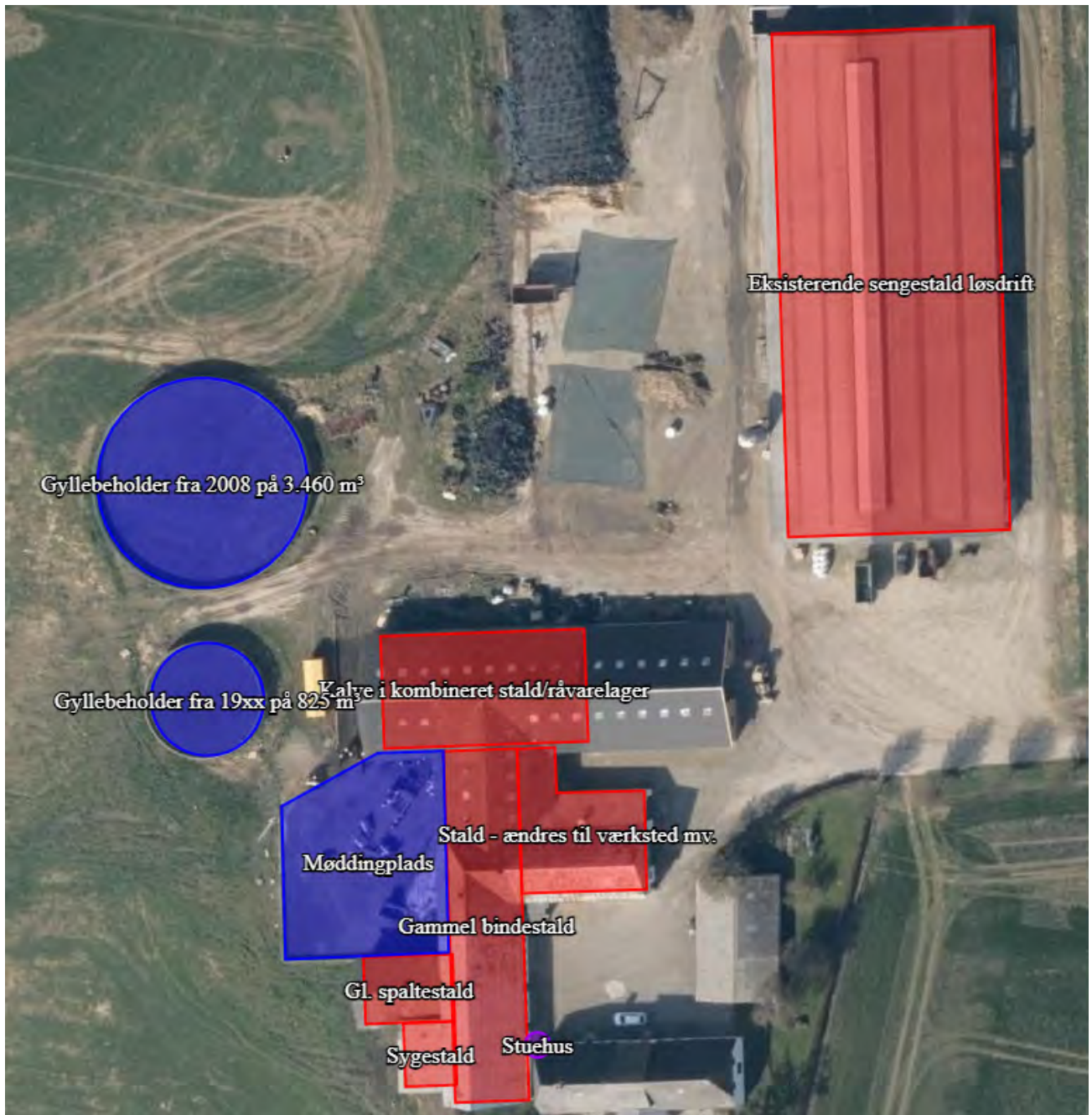
Bilag 3 Skitse af sengestald

Bilag 4 Beregning af produktionsareal Lillemadevej 9

Stald	Gulvtype	Nyt	Produktionsareal real ansøgt	Produktionsareal real nudrift	Produktionsareal real 8 års	Kommentarer
Kalve i kombineret stalddrævarølager	Dybstrøelse*		274	274	274	/Endres til flex i ansøgt drift
Gammel bindestald	Dybstrøelse*		463	463	463	/Endres til flex i ansøgt drift
Gammel bindestald	Bindestald med grebning		0	29	29	2 ammekøer og 5 kvier blev ansøgt med grebning. Hvert dyr har haft adgang til ca. 1,4 m x 3 m
Gammel bindestald	Avlstyr***		0	8	8	Skøn - se også ***
Gammel bindestald	Dybstrøelse*- NYT		37	0	0	
Gl. spaltestald	"Dybstrøelse"		0	60	60	Er reelt en gammel fuldspaltestald. Gulvtypen findes ikke til småkalve i Husdyrgodkendelse.dk. To rækker af 2,5 m x 12 m.
Sygestald			0	24	24	Dybstrøelsesareal på 5,8 m x 4,12 m
Stald - ændres til værksted mv.			0	160	160	Bokse af 4 m x 10 m, 3,6 m x 10 m og 2 stk. af 3 m x 4 m
Dybstrøelse i læsdriftstald	Dybstrøelse*		85	85	85	/Endres til flex i ansøgt drift. 5 bokse af 4,86 m x 3,5 m
Afsnit med spalter i vestsiden	**		188	188	188	14 båse og gang med spalter inkl. gangareal øst for robotrum og areal på 0,9 m x 3,2 m ved hver robot
Afsnit med drænet gulv og skraber i vestsid	Fast drænet gulv med skraber og øjleaføb		526	526	526	Produktionsarealer i vestsidens nordligste del
Afsnit med spalter i østsiden	**		174	174	174	26 båse og gang med spalter og areal på 0,9 m x 3,2 m ved hver robot
Afsnit med drænet gulv og skraber i østsiden	Fast drænet gulv med skraber og øjleaføb		603	603	603	
6 nye bokse i gangareal****	Fast drænet gulv med skraber og øjleaføb	x	-5	0	0	Reduktion pga. nøkkebom mellem dobbelttrække med i alt 6 nye sengebåse
I alt			2345	2595	2595	OBS: Pga. afrunding kan der stå en lidt anden sum i Husdyrgodkendelse.dk
* Der ansøges om flex i nudrift						
** OBS: Stalden er etableret som ansøgt. Der må i stalde med fast, drænet gulv være maks. 5 % lysningsareal for det samlede gangareal. Se beregning af lysningsareal herunder.						
*** Avlstyren bør reelt ikke fast roget sted. Da ammoniakemissionen for avlstyre er mindre end for køer og kalve, er alle produktionsarealer vist med køer og kalve, og der er vist 0 m ² til avlstyr i nudrift, hvilket er en worst case beregning. Reelt er der en avlstyr på hudybruget.						
**** Den hidtil lovlige drift, der hvor de nye sengebåse etableres, har været gangareal med fast gulv. Opsætning af inventar (bøjer og seng) vurderes ikke at være gennemgribende renovering, og vurderes derfor ikke at skulle vises som nyt areal.						
Note til opmåling: Produktionsarealet i selve sengebåsene er 1,6 m i senge ud til ydervægge og 1,65 m i dobbelttrækker.						
Beregning af lysningsareal i læsdriftstalden:						
Søren oplyser, at bjælker er 14 cm brede og åbninger er 3,5 cm bred.						
Østsidens:						
Spalter:		106,87				
Vestsidens:						
Spalter nord for robotrum:		83,16				
Resten:		67,398				
Spalter i alt:		257,43				
Samlet gangareal uden spalter		750,07	Arealer opgjort fra vest mod øst. De sidste produktionsarealer er arealer i de 4 malkeroboter. Til sidst er vandkar trukket fra.			
% lysningsareal		5,1				
Da kravet er maks. 5 % lysningsareal jf. Videnskatalog over kvægstaldgulve med 4 % ammoniakfordampning og ikke 5,0 %, vurderes 5,1 % at overholde kravet til maks. 5 % lysningsareal						
I forhold til udegående dyr har der i nudrift været dyr i det eksisterende gamle stalddanlæg, der har været vist udegående i 6 måneder om året: 2 ammekøer, 1 småkalv 0-6 mdr. og 5 kvier 6-24 mdr.						
Der ønskes mulighed for selv at bestemme, om der skal være udegående dyr eller ej, hvorfor der ikke er vist udegående dyr i ansøgt drift.						
Da man ikke kan vise enkelte dyr udegående, er det valgt at vise produktionsareal til "Kvier, stude, ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Bindestald med grebning" som udegående i nudrift og 8 års drift.						

Situationsplan

DEL 3 - MILJØANSØGNING

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøtilladelse med tilhørende bilag. Ansøgning er udarbejdet af miljørådgiver Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd.

Ansøgning om § 16b miljøtilladelse

Lillemadevej 9

6430 Nordborg

Ansøgning om miljøtilladelse med ændrede
produktionsarealer, mulighed for flex samt ny gyllebeholder

Skema 225139 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)

Ejer af husdyrbruget	Søren Theodor Rasmussen Lillemadevej 9 6430 Nordborg Mobil: 2614 7044 kragroi@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Lillemadevej 6430 Nordborg
CVR-nummer	38215647
CHR-nummer	48844
Kommune	Sønderborg Kommune
Ejendomsnummer	5400010663
Matrikel-nr.	Matrikel: 5 – Stolbro, Egen m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Lillemadevej 7, 6430 Nordborg og Nørballe 9, 6400 Sønderborg
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	225139
Konsulent (D3)	Ulla Refshammer Pallesen LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa upa@landbosyd.dk Tlf.: 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne ansøgning beskriver det ansøgte projekt på Lillemadevej 9, 6430 Nordborg. Ansøgningen indeholder sammen med ansøgningsskemaet i Husdyrgodkendelse.dk alle de oplysninger, der skal indsendes i forbindelse med en ansøgning om § 16 b tilladelse efter Husdyrbrugloven¹ samt bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v.² De angivne parenteser med bogstaver og tal i de følgende overskrifter henviser til oplysningskravet jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Ud over dette word-dokument med tilhørende bilag er der i forbindelse med ansøgningen indsendt en kapacitetsberegning for den maksimale forventede produktion samt et bilag over opgørelsen af produktionsarealerne. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre word-dokumentet i forbindelse med sagsbehandlingen.

Det er vurderet, at ansøgningen ikke udløser krav om, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Der er foretaget en screening i forhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 D, se bilag 6.

Ansøgningen er udarbejdet på baggrund af oplysninger og opmålinger af stalde modtaget fra Søren Theodor Rasmussen, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 2225 af 27/11/2021

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	6
2. Husdyrbruget og det ansøgte	7
2.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, B5)</i>	7
2.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	9
2.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	10
2.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	12
2.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)</i>	12
2.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	12
2.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)</i>	13
2.5 <i>Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)</i>	17
2.6 <i>Lugtemission (B6, B4)</i>	22
2.7 <i>Øvrige emissioner og gener (B7)</i>	23
2.7.1 <i>Støj (B7)</i>	23
2.7.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7)</i>	23
2.7.3 <i>Støv (B7)</i>	23
2.7.4 <i>Lys (B7)</i>	23
2.7.5 <i>Skadedyr (B7)</i>	23
2.7.6 <i>Transporter (B7)</i>	24
2.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)</i>	25
2.8.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	25
2.8.2 <i>Affald (B8)</i>	25
2.8.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	26
2.8.4 <i>Råvarer (B7)</i>	26
2.8.5 <i>Energiforbrug (B8)</i>	26
2.8.6 <i>Vandressourcen og vandforbrug (B8)</i>	26
2.8.7 <i>Spildevand og restvand (B8)</i>	27
2.9 <i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)</i>	27
2.10 <i>Klima</i>	28
2.11 <i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	29
2.12 <i>BAT-Ammoniakemission (B9)</i>	30
2.13 <i>Grænseoverskridende virkninger (B10)</i>	30
2.14 <i>Alternativer løsninger og 0-alternativet</i>	30
2.15 <i>Kumulation med andre husdyrbrug</i>	30
2.16 <i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	30
2.17 <i>Oplysninger om konsulenten (A4)</i>	31
3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)	31

4. Konklusion	32
5. Bilag	32

1. Indledning

Denne miljøansøgning indsendes for at kunne overgå fra den nuværende produktionstilladelse til de nye regler om godkendelse af produktionsarealer, for at få godkendt mindre ændringer, fleksibilitet til at kunne udnytte produktionsarealerne til andre dyretyper, at slippe for vilkår om udegående dyr samt at få mulighed for at etablere en ny gyllebeholder.

Da det driftsmæssigt ikke giver mening at placere en ny gyllebeholder i forbindelse med staldanlægget, ønskes gyllebeholderen placeret i det åbne land. Husdyrbruget ligger kystnært og de fleste udbringningsarealer ligger således øst for husdyrbruget.

Miljøtilladelsen ønskes meddelt etapevis, så etape 1 meddeles til alle ændringer/udvidelser bortset fra den nye gyllebeholder, og etape 2 meddeles til gyllebeholderen i det åbne land.

De nye regler bygger på nyeste viden. Det er således ikke antallet af dyr og dyrenes vægt, der er bestemmende for lugt- og ammoniakemissionen, men derimod produktionsarealernes størrelse. Produktionsarealerne defineres som det areal, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5)

Bygnings sættet på husdyrbruget ligger samlet. Stalde, gyllebeholdere, driftsbygninger, fodersiloen og stuehuset fremgår af figur 1 og bilag 1. Den nye gyllebeholder ønskes etableret på matr. nr. 49 af Stolbro, Egen, se figur 2. Fodersiloen er til 24 ton foder.

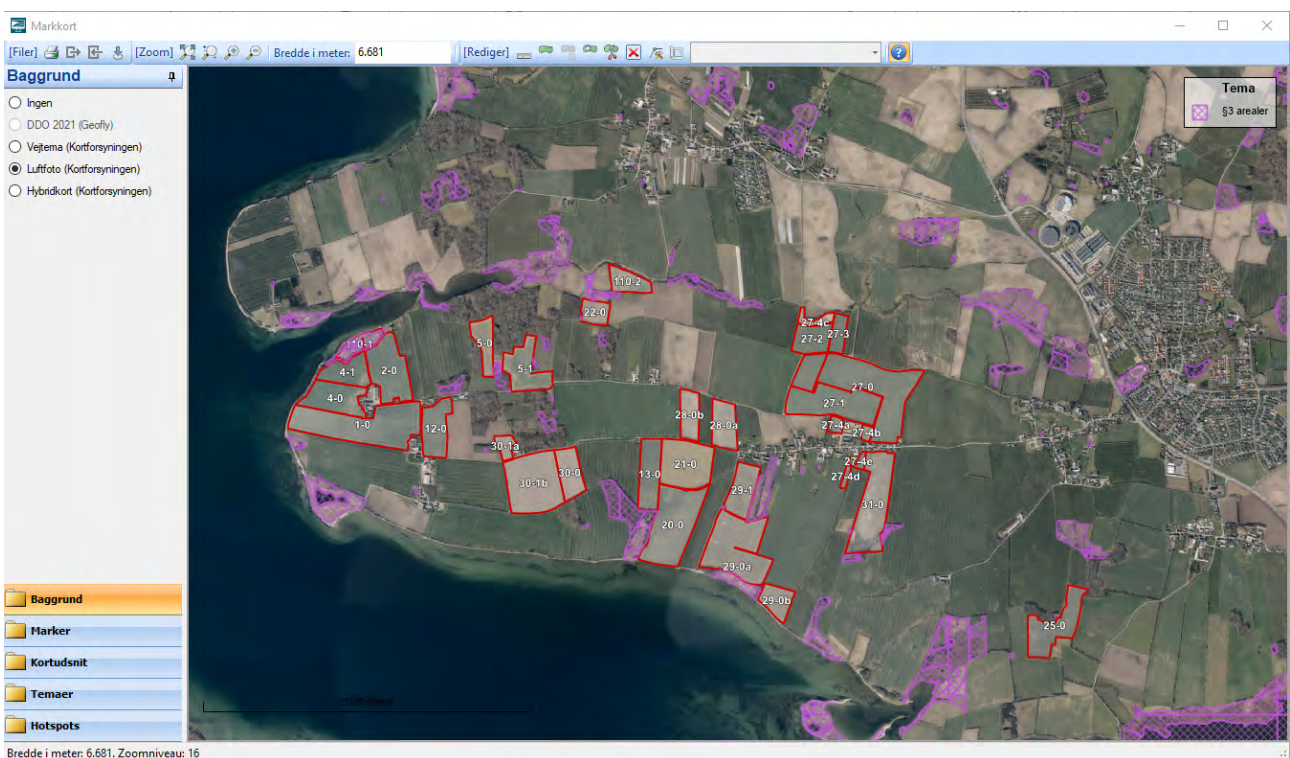
Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg

Det er en forudsætning, at matr. nr. 49 af Stolbro, Egen overflyttes til den matrikulære ejendom Lillemadevej 9 før etape 2 kan udnyttes.

Det er ikke umuligt, at placere en ny gyllebeholder i tilknytning til Lillemadevej 9, men det er ikke særlig hensigtsmæssigt, at placere ny opbevaringskapacitet i et område, hvor der ikke er særlig mange marker, og hvor der i forvejen er opbevaringskapacitet til de marker, der ligger tættest på husdyrbruget. Beregnet ud fra gennemsnitligt 50 ton gylle pr. ha, vil der med 4.285 m³ opbevaringskapacitet kunne tækkes behovet til ca. 86 ha. Husdyrbruget er klemt inde af vand til 3 sider, og en placering mod øst, vil derfor give driftsmæssigt mening. Ansøgningen om gyllebeholderen kan derfor sidestilles med en ansøgning om fuld landzonetilladelse efter Planlovens § 35 stk. 1 (ikke en placeringstilladelse, da gyllebeholderen skal indeholde gylle til mere end den matrikulære ejendoms marker). Ansøgers marker er derfor gennemgået med henblik på at finde en egnet placering til en ny gyllebeholder, og placeringen ved Spangbro er fundet mest egnet.

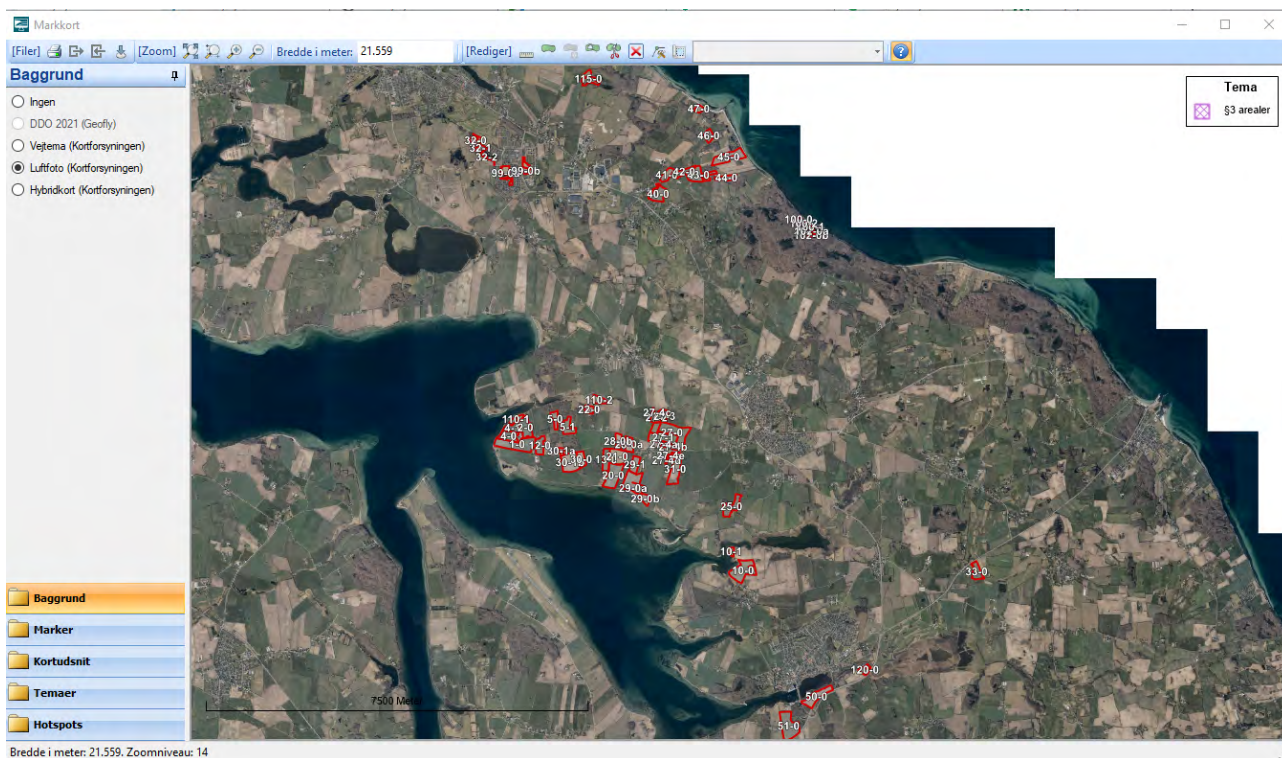
Figur 2: Ny gyllebeholder i etape 2 ved Spanbro på matr. nr. 49 af Egen, Stolbro

Figur 3: Markkort over del af arealerne til bedriften - gyllebeholderen etableres på mark 13-0

Som det fremgår af figur 3 og 4 vil den nye gyllebeholder komme til at ligge centralt i forhold til husdyrbrugets marker. Da husdyrbruget leverer husdyrgødning til biogasanlægget Nature Energy Glansager og modtager afgasset biomasse retur, vil afstanden, som biomassen skal transporteres blive mindre med en centralt placeret gyllebeholder, fremfor at al afgasset biomasse først skal transporteres til Lillemadevej 9, hvis gyllebeholderen skulle ligge her, og så senere køres vest på til markerne her. Den nye gyllebeholder vil komme til at erstatte lejet opbevaringskapacitet. Endvidere vil større opbevaringskapacitet sikre, at gødskning kan ske på det optimale tidspunkt i forhold til plantevækst og vejforhold.

Kommunen har ud fra markortet mulighed for at vurdere, om kommunen er enig med ansøger om, at den mest egnede placering til en ny gyllebeholder er fundet. Med den ønskede placering kommer gyllebeholderen lidt længere væk fra kystlinjen (knap 700 m), end, hvis den blev placeret i forbindelse med det eksisterende husdyrbrug (knap 300 m).

Figur 4: Markkort over alle arealer i bedriften i 2022

2.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

8 årsdrift, nudrift og ansøgt drift

Produktionsarealerne på husdyrbruget har været uændrede de sidste 8 år, dog er en foretaget ændring i bindestalden ikke godkendt hidtil. Produktionstilladelsen er en § 12 miljøgodkendelse fra 31. maj 2011, der er stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet d. 19. oktober 2012. Miljøgodkendelsen blev kun delvis udnyttet, idet der ikke blev etableret en ekstra sengestald. I godkendelsens etape 1, som omhandler udvidelse uden en ekstra stald, blev der godkendt et kvæghold af stor race på 250 malkekøer, 64 småkalve 0-6 mdr., 190 opdræt 6-24 mdr., 125 tyrekalve 40-65 kg, 1 avlstyr og 2 ammekøer. I forbindelse med stadfæstelsen blev der fastsat vilkår om udegående dyr, da dette var en forudsætning for miljøgodkendelsen.

I ansøgt drift ønskes så vidt muligt fleksibilitet for de forskellige produktionsarealer. Endvidere er der planer om at en del af det eksisterende staldanlæg ændres til værksted, samt at en mindre del af det gamle staldanlæg tages ud af drift. Den eneste udvidelse af produktionsarealer er i bindestalden, hvor inventar er taget ud og der i stedet er lagt halm ind, så stalden fungerer som dybstrøelsesstald. Da der ønskes fleksibilitet til selv at bestemme, om der er udegående dyr, og hvilke dyr der eventuelt er udegående, er der kun vist udegående dyr i 8 års drift og nudrift.

I forhold til udegående dyr har der i 8 års drift og nudrift været godkendt følgende dyr i det eksisterende gamle staldanlæg og i løsdriftstalden, der skulle være udegående i 6 måneder om året: 38 malkekøer på fast drænet gulv i løsdriftstalden og 86 kvier i bindestald og 104 kvier i dybstrøelse 6-24 mdr. i bindestald og en småkalv 0-6 mdr.

Det er valgt at opdele produktionsarealerne i nudrift og 8 års drift i løsdriftstalden i 229 m² med udegående i 6 mdr og 1.247 m² uden udegående. $38/(207+38)*100 = 15,5 \%$, hvilket svarer til 231 m² ud af 1.492 m². I ansøgt drift går endvidere 5 m² fra til nakkebomsareal i denne stald.

I det gamle staldanlæg vises produktionsarealer i bindestald med udegående dyr i 6 mdr. Endvidere er produktionsarealerne i den kombinerede stald/råvarelager og bindestalden vist med udegående dyr. Arealet i den kombinerede stald/råvarelager er vist med kalve, selv om der også har gået kvier. Da emissionsfaktorerne er ens, er dette uden betydning for beregningerne. I ansøgt drift går endvidere 5 m² til nakkebomsareal i denne stald.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Eksisterende sengestald løsdrift	2259	Naturlig ventilation	6 m	(#494977) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	85
				(#465733) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	6	229
				(#386872) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1247
Gammel bindestald	525	Naturlig ventilation	3 m	(#465622) Kvier, stude, ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Bindestald med grebning	6	71
				(#464995) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	8
Kalve i kombineret stald/råvarelager	464	Naturlig ventilation	3 m	(#464991) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	6	300
Gl. spaltstald	121	Naturlig ventilation	3 m	(#465585) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	60
Sygestald	66	Naturlig ventilation	3 m	(#465584) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	24
Stald - ændres til værksted mv.	285	Naturlig ventilation	3 m	(#465583) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	160
Sum						2184

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og golvtype og produktionsarealer i 8 års drift og nudrift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Eksisterende sengestald løsdrift	2259	Naturlig ventilation	6 m	(#494968) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	85
				(#465734) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	229
				(#386829) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1242
Gammel bindestald	525	Naturlig ventilation	3 m	(#464993) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	0
				(#464992) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	500
Kalve i kombineret stald/råvarelager	464	Naturlig ventilation	3 m	(#464990) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	300
Sum						2356

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og golvtype og produktionsarealer i ansøgt drift

2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af tabel 3.

Opbevaringslagre				
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Areal Dimension (m ²)
Ansøgt drift				
Gyllebeholder fra 19xx på 825 m ³	Flydende			201
Gyllebeholder fra 2008 på 3.460 m ³	Flydende			699
Møddingplads	Fast			619
Eventuel ny gyllebeholder på op til 6.000 m ³	Flydende			1148
Nudrift				
Gyllebeholder fra 19xx på 825 m ³	Flydende			201
Gyllebeholder fra 2008 på 3.460 m ³	Flydende			699
Møddingplads	Fast			619
8 års drift				
Gyllebeholder fra 19xx på 825 m ³	Flydende			201
Gyllebeholder fra 2008 på 3.460 m ³	Flydende			699
Møddingplads	Fast			619

Tabel 3: Opbevaringsanlæg på husdyrbruget

Med en skønnet mulig maksimal produktion i staldanlægget på ca. 280 malkekøer og ca. 117 opdræt kommer der ca. 13.097 m³ gylle pr. år inklusiv regnvand fra møddingsplads og ensilageplads mv. Alt dybstrøelse og gylle leveres til biogasanlæg, og der modtages en lidt mindre mængde afgasset biomasse tilbage i ton. Den tilbageleverede mængde beregnes ud fra N-andelen i den leverede gødning. I beregningen er der antaget 1:1 for at være på den sikre side.

Dybstrøelse muges ud fra afsnit med dybstrøelse og lægges midlertidigt på ensilagepladsen, hvorfra biogasanlæggets lastbiler grabber strøelsen op. Gylle afhentes fra fortanken nord for løsdriftsstalden. Afgasset biomasse leveres retur i gyllebeholderne på husdyrbruget samt i lejede gyllebeholdere (der er lejet 5.300 m³ opbevaringskapacitet på andre ejendomme).

Møddingspladsen benyttes således ikke pt, men pladsen beholdes i ansøgningen, så den kan benyttes hvis det ønskes igen fremadrettet. Arealet med gødning på møddingspladsen er i alle tre drifter vist med 400 m².

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldes ved fuld produktion ved opbevaring i gyllekanaler og gyllebeholder. Der er fremsendt kapacitetsberegning til kommunen, der viser, at der er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet.

De eksisterende gyllebeholdere har ingen teltoverdækninger. Der ønskes i miljøtilladelsen accept af, at disse kan teltoverdækkes, uden at dette udløser tillæg til tilladelsen. Den største eksisterende gyllebeholder har en radius på 14,9 m, og teltoppen vil derfor maksimalt komme til at få toppunkt 5,4 m højere end gyllebeholderens sider. Da løsdriftsstalden er ca. 10 m i kip og gyllebeholderen ligger et par meter lavere end stalden, vil teltoppen således komme til at være væsentligt lavere i terrænet end kippen på løsdriftsstalden. Der er på nuværende tidspunkt dog ingen konkrete planer om at etablere teltoverdækninger på de eksisterende gyllebeholdere.

Den nye gyllebeholder ønskes etableret uden teltoverdækning og med en maksimal diameter på 38,2 m og en maksimal volumen på ca. 6.000 m³ (beregnet ud fra 5 m side elementer og keglebund). Det er muligt, at der etableres en lidt mindre gyllebeholder, men for at vise worst case i beregningerne, er her beskrevet en gyllebeholder på 6.000 m³.

2.1.3 Drift af anlægget

Driften varetages af ansøger selv og 4 ansatte (inklusiv markdrift). Driften af anlægget er beskrevet i de følgende punkter. Derudover er der følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderen
- Der er sundhedsrådgivning med dyrlægebesøg hver 14. dag
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagtning
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt i forbindelse med regnskabet
- Der gennemføres kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør ca. hvert 5. år
- Falck kontrollerer slukningsudstyr og udskifter ved behov
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for bedriften

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Husdyrbrugets stalde, driftsbygninger, gyllebeholdere, møddingsplads mv. fremgår af bilag 1 og figur 1 og 2.

Hvis gyllebeholderen i etape 2 etableres, vil det blive en delvis nedgravet gyllebeholder med maks. 5 m sider, keglebund og en indre diameter på maksimalt 38,2 m (dimensioner ved 6.000 m³ gyllebeholder). Gyllebeholderen vil blive opført i betonelementer med sider op til ca. 2 m over terræn. Der forventes etableret tilhørende lukket omfangsdræn og inspektionsbrønd.

Der etableres værksted i en del af bygningen BBR 7. Der er intet afløbssystem i denne del af bygningen. Værkstedet vil udelukkende blive benyttet til landbrugsrelaterede opgaver som fx småreparationer landbrugsmaskiner/udstyr.

De eventuelle teltoverdækninger på de eksisterende gyllebeholdere vil blive i grå pvc-duge.

Der sker ingen gennemgribende renoveringer i staldene.

Såfremt kalvestalden og sygestalden senere ønskes nedrevet, vil dette blive anmeldt.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger har desuden husdyrbrug på Lillemadevej 7, 6430 Nordborg hvor der er tyrekalve, samt i lejet stald på Nørballe 8, 6400 Sønderborg, hvor der er kvier.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

Landskabelige udpegninger, naturudpegninger og kulturarv

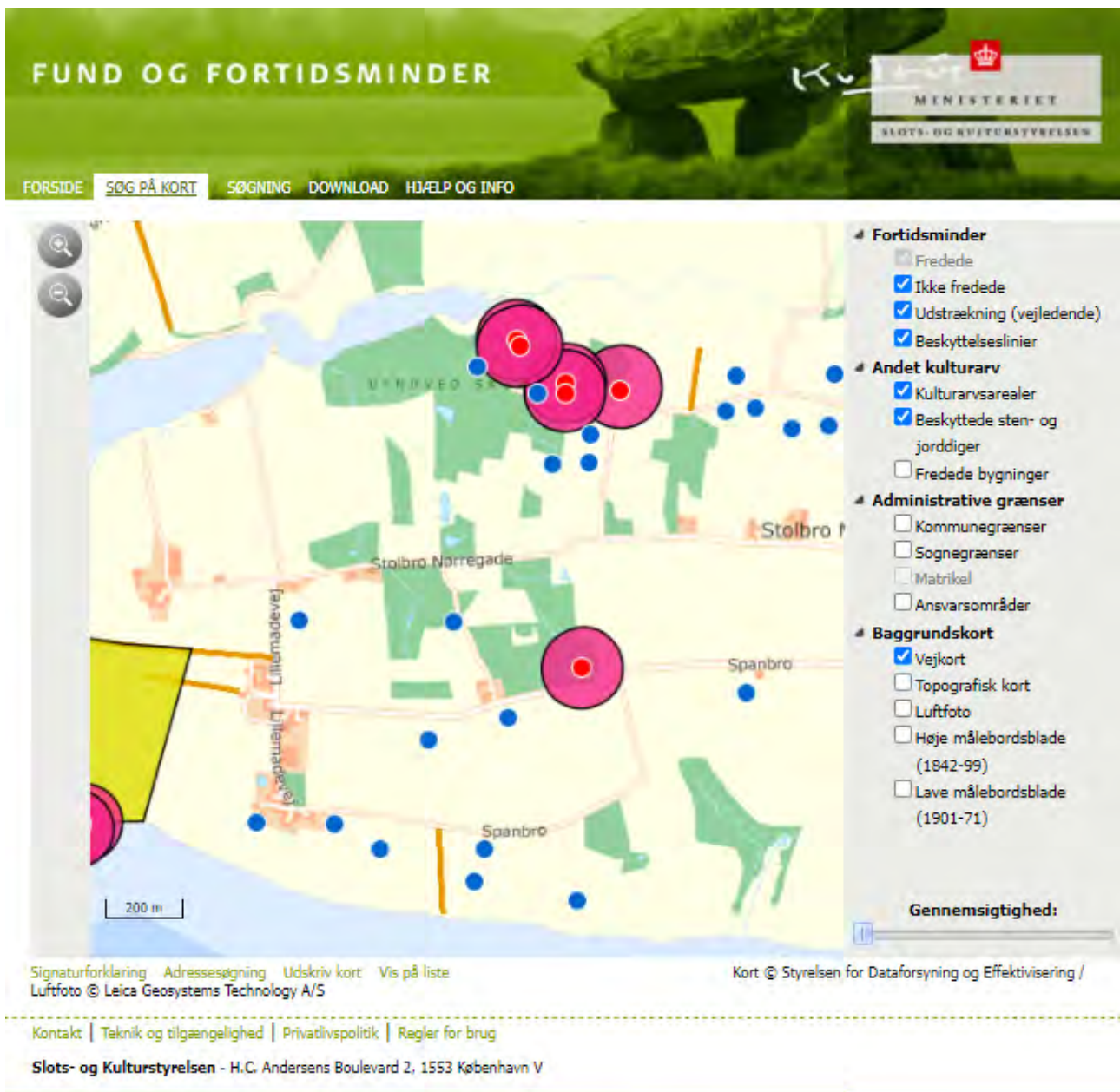
Ifølge Plandata.dk ligger husdyrbruget i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. I forhold til landskabelige udpegninger ligger husdyrbruget inden for udpegningerne Særligt værdifuldt landbrugsområde, Bevaringsværdigt landskab, Større sammenhængende landskaber og Kystnærhedszonen, men uden for Geologiske bevaringsværdier. Husdyrbruget ligger uden for områder, der er udpeget som eksisterende eller potentielle Naturbeskyttelsesområder eller Økologiske forbindelser.

Ifølge Sønderborg Kommunes kort over landskabsanalyse³ kommer den nye gyllebeholder til at ligge lige inden for et kystorienteret landskab samt i et område hvor udsigten skal beskyttes. Hele husdyrbrugets nærområde ligger i bevaringsværdigt landskab, og det er derfor ikke muligt at placere en ny gyllebeholder uden for bevaringsværdigt landskab. Det er derfor valgt at placere gyllebeholderen i tilknytning til en anden gyllebeholder i det åbne land, så bebyggelse i det åbne land ikke spredes mere end nødvendigt. For at den nye gyllebeholder og gyllebeholderen på nabomatriklen kan ligge så tæt samlet som muligt, for at minimere det landskabelige indtryk, ønskes gyllebeholderen placeret ca. 9 m fra naboskel, hvilket kræver dispensation fra afstandskravet på 30 m til skel. Der vil blive beplantet rundt om gyllebeholderen mod syd, øst og delvist mod nord og endvidere vil det eksisterende læhegn mod vest blive bevaret. Af hensyn til den visuelle påvirkning ansøges der ikke om teltoverdækning af den nye gyllebeholder.

Husdyrbrugets bygninger er murede bortset fra løsdriftsstalden, der er opført med søstenselemeter og delvis åbne sider med lysegrå gardiner og brun/gule gavltrekanter. En del af de ældste bygningerne er hvidmalede. Tagene er i grå fibercement, stål og skifer (stuehuset).

Der er ikke registreret fund eller fortidsminder i umiddelbar nærhed til husdyrbrugets stalde og anlæg. Syd for husdyrbruget er et areal registreret som kulturarvsareal. I nærheden af, hvor gyllebeholderen i etape 2 ønskes etableret, er der registreret en overpløjet høj fra oldtiden.

³ https://webkort.sonderborg.dk/spatialmap?profile=borger_landskabsplan

Figur 5: Kortudsnit fra www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/, Blå cirkler er ikke fredede fund, orange streger er registrerede diger, de røde prikker med pink cirkler er fredede fund med tilhørende beskyttelseslinjer og det gule område er et kulturarvsareal

Det udpegede kulturarvsareal ligger i tilknytning til nogle skibssætninger på spidsen af Stolbro Næs (skibsformede grave, der blev brugt i bronzealderen, jernalderen og i vikingetiden), og hvor der vurderes at der er chance for at finde bebyggelsesspor eller gravpladser.

I forbindelse med etableringen af gyllebeholderen i etape 2 skal der i forbindelse med gravearbejde være fokus på at stoppe udgravningen og tilkalde Haderslev Museum, hvis der stødes på noget, der kunne være et fortidsminde.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 6 overholdes. Husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,

- en nabobeboelse

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist:

Nærmeste sø - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	266
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2008 på 3.460 m ³	280

Naboskel - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Gammel bindestald	111
Gødningslager	Møddingplads	132

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	2327
Gødningslager	Eventuel ny gyllebeholder på op til 6.000 m ³	1823

Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	261
Gødningslager	Møddingplads	341

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1

Nærmeste boring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	768
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2008 på 3.460 m ³	746

Nærmeste vandværksboring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	4745
Gødningslager	Eventuel ny gyllebeholder på op til 6.000 m ³	4490

Lillemadevej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	125
Gødningslager	Møddingplads	205

Stuehus - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Gammel bindestald	1
Gødningslager	Møddingplads	18

Naboskel - evt. ny gyllebeholder - Naboskel

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	1615
Gødningslager	Eventuel ny gyllebeholder på op til 6.000 m ³	9

Spanbo vej - evt. ny gyllebeholder - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	1640
Gødningslager	Eventuel ny gyllebeholder på op til 6.000 m ³	15

Vandløb - evt. ny gyllebeholder - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	1524
Gødningslager	Eventuel ny gyllebeholder på op til 6.000 m ³	283

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1 - fortsat

Afstandskravene fra stalde og gyllebeholdere til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej samt beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning og nærmeste nabobeboelse er på 50 m. Herudover er der et afstandskrav på 100 m fra gyllebeholdere til åbne vandløb og søer større end 100 m². Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald, lager eller indtegnet anden bygning i forhold til de forskellige udpegninger (markører).

På kortudsnittet på figur 6 er vist nærmeste sø, vandløb, naboskel, nabobeboelse, ikke almene vandboring, offentlige veje og beboelsen på husdyrbruget. Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis alle punkter skulle vises. Der er kun indsat punkter for naboskel, vej og vandløb i forbindelse med gyllebeholderen i etape 2, idet de øvrige punkter ligger langt fra gyllebeholderen.

Som beskrevet i starten af afsnittet ansøges der om dispensation fra afstandskravet til skel, så den nye gyllebeholder kan etableres 9 m fra skel til matr. nr. 201 af Stolbro, Egen, af hensyn til gyllebeholderens påvirkning af landskabet.

I forhold til bindestalden som er ændret til dybstrøelsesstald, så ligger stalden 1-2 m fra stuehuset. Før har dyrene været grebede, mens de nu går frit i dybstrøelse. Stalden skal benyttes til syge/aflastningsstald, og der vil ikke komme til at gå flere dyr i stalden, end der gik, da dyrene var grebede. Det vurderes derfor, at ændringen ikke er en ændring, der udløser fornyet dispensation fra afstandskravet.

Figur 6: Oversigtskort over nærmeste markører

2.5 Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter. Der benyttes ingen miljøteknologier.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 5. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er uændret fra 8 års drift til nudrift. Ammoniakemissionen stiger i ansøgt drift som følge af udvidelsen af produktionsarealerne, at der ansøges om ikke at have udegående dyr samt den nye gyllebeholder i etape 2.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2052,6	963,5	3016,1
Nudrift	1642,8	504,2	2147,0
8 års-drift	1642,8	504,2	2147,0

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

De nærmeste naturtyper i forhold til husdyrbruget er udpeget (se figur 7 og 8).

Figur 7: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Figur 8: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

I tabel 6 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL4 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskogsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

⁴ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1986 af 27/10/2021

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kategori 3 skov vest for evt. ny gyllebeholder	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3
Mose sydvest for evt. ny gyllebeholder	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Sø mod sydsydøst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1
Strandeng mod sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,3
Strandeng mod nordnordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,7
Overdrev mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3
Mose mod øst - også kategori 3 skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	1,2
Kategori 2 overdrev på Arnkilsøre	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1 OBS: > 4 km	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 7: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde ligger i habitatområdet Lilleskov og Troldsmose ca. 6 km nordøst for husdyrbruget (se figur 8). Beregningen i Husdyrgodkendelse.dk viser, at totaldepositionen til skoven er på 0,0 kg N/ha/år i ansøgt drift. Det skrappeste krav, der kan stilles til totaldepositionen til kategori 1 natur, er 0,2 kg N/ha/år. Da totaldepositionen er mindre end 0,2 kg N/ha/år, er der ikke brugt tid på at finde ud af, om der kan være kumulation med andre husdyrbrug i forhold til naturpunktet.

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområde er ifølge Husdyrgodkendelse.dk et overdrev på nordspidsen af Kær halvø ca. 2 km sydvest for husdyrbruget. Beregningen viser, at der er en totaldeposition til overdrevet på 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet til kategori 2 natur er dermed overholdt, idet totaldepositionen er mindre end 1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder i forhold til staldanlægget er en mose ca. 450 m øst for husdyrbruget og et overdrev ca. 600 m nord for husdyrbruget. En del af mosen er også udpeget som kategori 3 skov (tilgroet lysåbent). I forhold til den nye gyllebeholder i etape 2 er det nærmeste kategori 3 naturområde en mose knap 300 m sydvest for gyllebeholderen og en kategori 3 skov (gammel skovjordbund) knap 500 m vest for gyllebeholderen.

Herudover er der fortaget beregninger til nærmeste sø og strandenge. Strandenge og søer er ikke omfattet af kategoriseringen af natur, men er beskyttet af Naturbeskyttelsesloven.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at den maksimale merdeposition til naturpunkterne er på 0,2 kg N/ha/år. Det skrappeste krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, hvilket er overholdt.

Da de udpegede kategori 3 skove modtager mindre end 1 kg NH₃-N/ha/år i merdeposition, er der ikke brugt ressourcer på at afklare, om skovene reelt er ammoniakfølsomme.

Bilag IV arter

Ifølge Sønderborg Kommunes kortlag er der registreret bilag IV arterne løvfrø og stor vandsalamander inden for 1.000 m fra det eksisterende husdyrbrug og den nye gyllebeholder. Der er ikke registreret bilag IV arter i Naturdata på Danmarks Miljøportal⁵

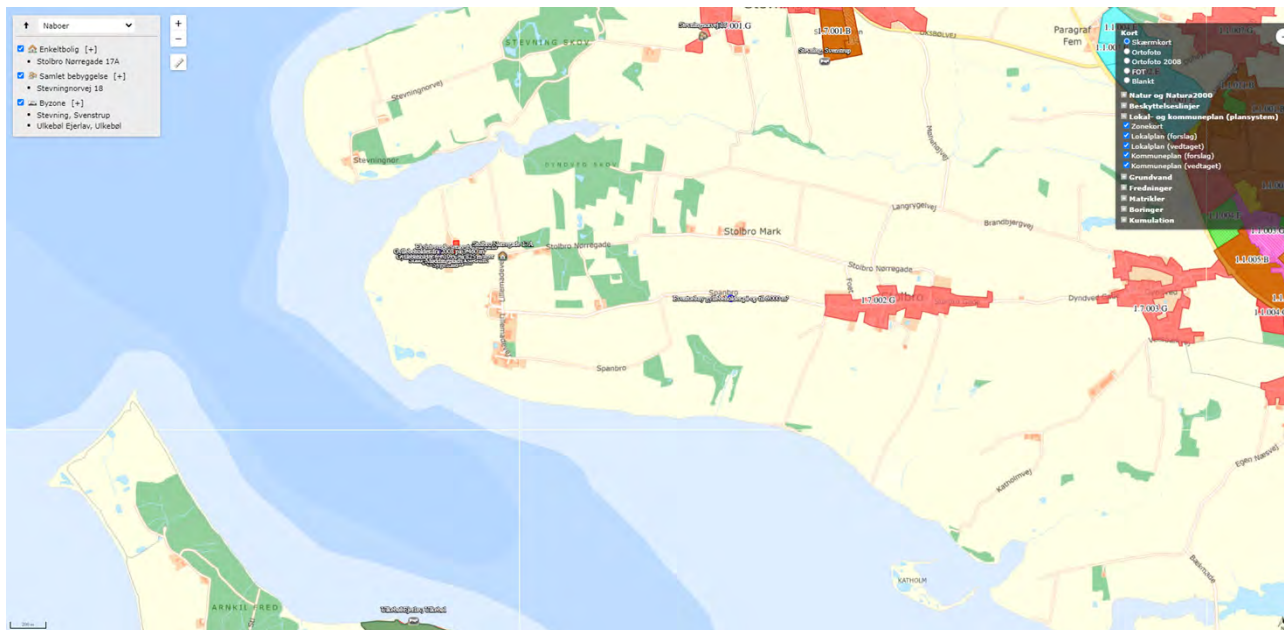
Figur 9: Kort over registreringer af bilag IV arter mv. Kortlag fra Sønderborg Kommune

Da der ikke er registreret bilag IV arter i nærheden af arealet, hvor den nye gyllebeholder i etape 2 skal placeres, og da merdepositionen fra husdyrbruget er på mindre end 1 kg N/ha/år til de nærmeste naturområder, vurderes ansøgningen ikke at kunne påvirke biodiversiteten negativt, herunder bilag IV arter.

⁵ <https://naturdata.miljoportal.dk/>

2.6 Lugtemission (B6, B4)

Nærmeste lugtberegningpunkter er udpeget i skema 225139 i Husdyrgodkendelse.dk (se figur 10).

Figur 10: Nærmeste nabo, samlet bebyggelse, byzone og sommerhusområde

Der er ikke kumulation med hensyn til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til nærmeste nabo og byzoner, da der ikke er husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 100 m fra beboelsen på Stolbro Nørregade 17A og 300 m fra byzonepunkterne. I forhold til den samlede bebyggelse ved Stevning er der muligvis kumulation med husdyrbruget på Stevningnorvej 19, hvor der er søer og smågrise. Der er derfor valgt kumulation med et andet husdyrbrug for den samlede bebyggelse.

Beregningerne viser, at lugtgeneafstandene overholdes og at beskyttelsesniveauet for lugt dermed er overholdt (se tabel 8).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Stolbro Nørregade 17A	0	FMK	85,5	85,5	300,5	Ja
Stevningnorvej 18	1	NY	183,4	201,7	1963,6	Ja
Stevning, Svenstrup	0	FMK	270,3	270,3	2486,5	Ja
Ulkebøl Ejerlav, Ulkebøl	0	FMK	270,3	270,3	2212,1	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 333 m

Tabel 8: Beregning af lugt geneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone

2.7 Øvrige emissioner og gener (B7)

De enkelte kilder til gener/forurening er beskrevet herunder. I forhold til den nye gyllebeholder, så er generne i forbindelse med denne af samme type som fra de eksisterende gyllebeholdere.

2.7.1 Støj (B7)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med gyllepumpning, oprøring af gyllebeholder, indblæsning af foder i fodersilo, stakning af ensilage samt transport af dyr, foder, halm og gylle mv. Støjkilder fremgår af bilag 1.

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporten til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i kilderne til rystelser og vibrationer på husdyrbruget med det ansøgte. Kilder kan fx være malkerobotter og andre maskiner. Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes eventuelle rystelser og vibrationer ikke at kunne genere naboerne.

2.7.3 Støv (B7)

Støv vil primært forekomme i forbindelse med transporten, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Møddingspladsen, ensilagepladsen, arealet nord for løsdriftsstalden og kørevejen op til løsdriftsstalden er befæstede og øvrige kørearealer er grusbefæstede, hvilket vil medvirke til at reducere risiko for støvgener. Tilsmudsede veje fejles ved behov.

Ensilage lægges på dels på ensilagepladsen og dels i markstak og overdækkes med plast og fiberduk. Foder tippes i foderladen og blæses ind i fodersiloen.

Der vurderes således ikke at være støvkilder, der vil kunne genere naboerne.

2.7.4 Lys (B7)

Af udendørs belysning i forbindelse med husdyrbruget er der 5 lamper opsat i forbindelse med den store stald og en lampe i forbindelse med derudover 2 lamper i forbindelse med stuehuset (se bilag 1 for placering af lamper i forbindelse med staldanlægget).

Der vil i begrænsede perioder kunne holde køretøjer med lyset tændt ved stalde, lader, plansiloerne og gyllebeholdere.

Pga. lyskildernes placering og afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes lys ikke at kunne genere naboerne. Lamperne i forbindelse med stalden er sensorstyrede og lampen i forbindelse med laden tændes/slukkes manuelt.

2.7.5 Skadedyr (B7)

Fluelarver bekæmpes ved hyppig udmugning kalve. Ved behov vandes med Neporex eller tilsvarende middel. Generelt er der ikke problemer med store forekomster af fluer.

Rotter bekæmpes via privat ordning (pt Ewers Skadedyr ApS). Der er pt. opsat ca. 15 klapfælder/giftkasser rundt omkring på husdyrbruget.

Med bekæmpelse af fluer og rotter og mus vurderes der ikke at kunne opstå gener for naboer mv.

2.7.6 Transporter (B7)

Al transport i forbindelse med husdyrbruget sker via Lillemadevej. Transporter til og fra den nye gyllebeholder vil ske ad Spanbro

Tunge transporter sker primært i dagtimerne. Dog vil der i forbindelse med udbringning af gylle og indkørsel af græs og majs køres uden for dette tidsrum for at få færrest muligt kørselsdage. Endvidere bestemmer Arla selv tidspunktet for afhentning af mælk, hvorfor afhentning af mælk også kan ske i nattetimerne.

Herudover er der kørsel med personbiler (medarbejdere, dyrlæge, kontrollanter mv.). Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 4 gange dagligt.

Tunge transporter (en transport ind og ud betragtes som en samlet kørsel)	Nudrift/etape 1 antal/år	Etape 1 antal/år
Afhentning af mælk (lastbil)	ca. 365	ca. 365
Afhentning af tyrekalve (lastbil eller traktor og vogn)	ca. 12	ca. 12
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 15	ca. 15
Dyr til slagteri (lastbil)	ca. 12	ca. 12
Indkørsel af foder fra foderstofforretning (lastbil, kapacitet til ca. 36 ton)	ca. 24	ca. 24
Diverse sækkevarer (lastbil)	ca. 12	ca. 12
Indkørsel af græs og majs (traktor og vogn, kapacitet ca. 48 m ³)	ca. 420	ca. 420
Indkørsel af halm fra Lillemadevej 7 (gummiged)	ca. 365	ca. 365
Transporter af gylle/dybstrøelse/afgasset biomasse til/fra biogasanlæg fra Lillemadevej 9 (tankbil og lastbil med container, kapacitet til ca. 40 ton)	ca. 226	ca. 226
Udkørsel af afgasset biomasse fra Lillemadevej 9 (traktor og gyllevogn, kapacitet til ca. 25 ton)	ca. 229	ca. 229
Transporter af afgasset biomasse fra lejede gyllebeholdere til Lillemadevej 9 (tankbil, kapacitet til ca. 40 ton)	ca. 54	0
Udkørsel af afgasset biomasse kørt tilbage fra lejede gyllebeholdere (traktor og gyllevogn, kapacitet til ca. 25 ton)	ca. 86	0
Dieselolie (lastbil)	ca. 6	ca. 6
Fyringsolie (lastbil)	ca. 1	ca. 1
Afhentning af erhvervsaffald + dagrenovation (lastbil)	ca. 52 + 26	ca. 52 + 26
Transporter til ny gyllebeholder i etape 2 (lastbil)	0	maks. 150*
Udkørsel af afgasset biomasse fra ny gyllebeholder i etape 2 (traktor og gyllevogn, kapacitet til ca. 25 ton)	0	maks. 240*
I alt	ca. 1.917	maks. 2.167

Tabel 9: Skønnede antal transporter

* Færre transporter ved mindre gyllebeholder end 6.000 m³. Hvis noget af den afgassede biomasse skal køres længere væk, fx til arealer på Nordals, så vil dette ske med lastbil, hvilket vil medføre færre kørsler.

Herudover er der kørsel med markmaskiner.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)

Emnerne er beskrevet i efterfølgende afsnit 2.8.1-2.8.7. Husdyrgødningen/den afgassede biomasse fra husdyrbruget køres ud på bedriftens arealer og eventuelt andre udbringningsarealer i overensstemmelse med gældende regler. Der sker ingen ændringer af markdriften i forbindelse med ansøgningen.

2.8.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr opbevares på spalter ved det nordøstligste hjørne af laden. Døde dyr overdækkes med en presenning. Døde dyr tilmeldes til afhentning via app på mobiltelefonen. Daka afhenter efterfølgende hverdag. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel- og kødbenmelsproduktion.

2.8.2 Affald (B8)

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativ.

Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Olieskift på maskiner foretages normalt ved serviceeftersyn på eksternt værksted. Der er derfor ingen affaldsfraktioner i form af olie- brændstoffiltre eller blyakkumulatorer og kun meget begrænsede mængder af spildolie.

Der er intet medicinaffald, da der kun benyttes afmålte doseringer.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Rester af bekæmpelsesmidler	I container i råvarelageret	Transporterer selv	Genbrugsplads	normalt intet
Spildolie	I værkstedet	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 5 l
Spraydåser	I kontor/forrum	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 5 stk.
Kanyler i særlig beholder	I kontor/forrum	Dyrlæge tager med	Kendes ikke	1 boks
Fast affald:				
LED-rør og alm. lysstofrør	I råvarelageret	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 20 stk.
Jern og metal	Lægges udenfor råvarelageret	Skrøthandler	Kendes ikke	0-1 ton
Diverse brændbart, herunder tom medicinemballage og overdækningsplast	I container i råvarelageret	Marius Pedersen A/S	Kendes ikke	ca. 800 l pr. uge
Rent pap og papir	I råvarelageret	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 100 kg

Tabel 10: Affaldshåndtering og mængder

Den benyttede genbrugsplads er Glansager Genbrugsplads.

I forbindelse med byggefasen for gyllebeholderen i etape 2 forventes der intet affald, da gyllebeholderen opføres af præfabrikerede elementer samt med en bund, der støbes på stedet med beton tilkøbt med betonkanon.

2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

På ejendommen er der to olietanke i form af en dieselloletank i bygningen, der benyttes til diverse opbevaring (BBR 5) og en fyringsolietank i forbindelse med stuehuset.

Olietankene står på fast gulv og der er intet afløb til spildevandssystem i nærheden.

Bekæmpelsesmidler til brug i marken opbevares i aflåst container i råvarelageret.

2.8.4 Råvarer (B7)

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for.

Kvæget fodres med eget produceret ensilage samt indkøbt foder.

Ensilage opbevares på ensilagepladsen samt i markstak.

2.8.5 Energiforbrug (B8)

Der anvendes primært el til malkning, nedkøling af mælk, pumpning af gylle, belysning, skrabe anlæg og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i beboelserne.

Staldene og de øvrige driftsbygninger opvarmes ikke. Stuehuset opvarmes vha. et oliefyr og aftægten opvarmes vha. genvundet varme fra mælkekøling.

Type	Forbrug i nudrift og ansøgt drift
El	ca. 205.000 kWh
Dieselolie	30.000 l
Fyringsolie	2.000 l

Tabel 11: Energiforbrug

Der er frekvensstyrede vakuum- og mælkepumper i forbindelse med malkerobotterne. I råvarelageret er der udskiftet til LED-belysning. Når belysningen i løsdriftsstalden skal udskiftes, forventes der udskiftet til LED-belysning.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 er elforbruget på ca. 760 kWh pr. årsko (malkning med malkerobotter) dog med mulighed for store variationer. Normtalsberegning kommer således frem til ca. 212.800 kWh ved 280 køer, mens det forventede elforbrug er skønnet til ca. 205.000 kWh. Det forventede elforbrug ligger således lidt under normen.

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til energi.

2.8.6 Vandressourcen og vandforbrug (B8)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger inden for områder med drikkevandsinteresser (almindelige, ikke særlige) men uden for indvindingsoplande, område med indsatsplaner for grundvand, nitratfølsomme indvindingsområder og sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af malke anlæg og stalde, sanitære forhold og forbrug i boligen. Vand kommer fra Guderup-Stevning Vandværk.

Skønnet vandforbrug i ansøgt drift fremgår af tabellen herunder.

Type	Skønnet forbrug i ansøgt drift
Drikkevand, vask i stalde mv.	ca. 10.000 m ³
Vaskevand (maskiner mv.)	ca. 50 m ³
Sprøjte	ca. 50 m ³
Forbrug i beboelser	ca. 200 m ³

I alt	ca. 10.300 m ³
-------	---------------------------

Tabel 12: Vandforbrug

Der er vandkar og drikkekopper i staldene.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af SEGES er vandforbruget pr. ko af stor race ca. 33 m³ og pr. opdræt ca. 5,7 m³. Med forventet ca. 280 årskøer med ca. 117 opdræt bliver det ca. 9.900 m³.

Det skønnede vandforbrug ligger lidt over normen. Erfaringsmæssigt benyttes mere vand, når der er malkeroboter i forhold til traditionel malkestald.

2.8.7 Spildevand og restvand (B8)

Spildevand fra beboelserne og toilettet i forbindelse med løsdriftsstalden ledes gennem ledes septiktanke og trixtank og ledes vides gennem rørledning til Augustenborg Fjord/Als Fjord. Der sker ingen ændringer af typen eller mængderne af sanitært spildevand som følge af det ansøgte. Der er intet afløbssystem i forbindelse den del af den gamle stald, der ændres til værksted.

I forbindelse med sagsbehandlingen af miljøtilladelsesansøgningen, har kommunen bedt om at få ændret afløbsforholdene for pladsen nord for løsdriftsstalden. De nordligste 3 nedløbsrør på den østlige side af taget på løsdriftsstalden kobles på udledningen mod syd. Afløbet fra pladsen nord for løsdriftsstalden ledes fremadrettet til fortanken og afløbsrøret mod nordvest spærres af, så der ikke kan ske afløb til Stevning Nor. Afløbsplanen fremgår af bilag 4.

Påfyldning af sprøjte sker ved gårdspladsen. Der anvendes vandværksvand. Vask af maskiner mv. sker på ensilagepladsen og vandet ledes sammen med overfladevandet mv. fra ensilagepladsen til opbevaring i den store gyllebeholder.

2.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under afsnittene 2.5-2.8.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle. Stalde, gyllekanaler, fortanke og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets gylle (se afsnit 2.1.2). Gyllebeholderne omfattes af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende. Den store gyllebeholder har omfangsdræn og inspektionsbrønd. Inspektionsbrønden tjekkes forud for bundtømning af gyllebeholderen. Hvis vandstanden i brønden står højere end bunden af gyllebeholderen, vil gyllebeholderen ikke blive tømt længere end til vandstandshøjden, for at undgå at grundvandet presser gyllebeholderens bundplade op.

Skulle uheldet være ude og en af gyllebeholderne bryder sammen eller overfyldes ved en fejl, og gyllen løber ud på terrænet, vil gyllen løbe mod sydvest og samle sig i lavninger. Ansøger vurderer, at gyllen ikke vil kunne løbe i Augustenborg Fjord/Als Fjord. Ved gylleudslip vil gyllen kunne inddæmmes ved at skubbe jord op i mindre vold, hvorefter opsugning/bortgravning kan iværksættes. I råvarelageret står en gummiged der kan benyttes til at dose jord op med. Såfremt der er behov, vil der blive rekvireret maskinstation til at hjælpe med opgravning og opsugning.

Etableres gyllebeholderen i etape 2 vil denne også blive etableret med omfangsdræn og inspektionsbrønd. Terrænet ved den nye gyllebeholderen skrånede svagt mod en skov og et vandløb ca. 280 m mod sydvest. Det vurderes, at gylle i tilfælde af kollaps af gyllebeholderen ikke vil kunne løbe helt ned til vandløbet. Terrænet skrånede i gennemsnit med ca. 1,5 grad ned mod vandløbet. Gylleudslip i fra gyllebeholderen i etape 2 vil blive håndteret på samme vis som i forbindelse med de eksisterende gyllebeholdere.

Det er en maskinstation, der står for udbringningen af gylle. Maskinstationen benytter gyllevogne med læssekran med automatisk tilbageløb af skum til gyllebeholderen.

2.10 Klima

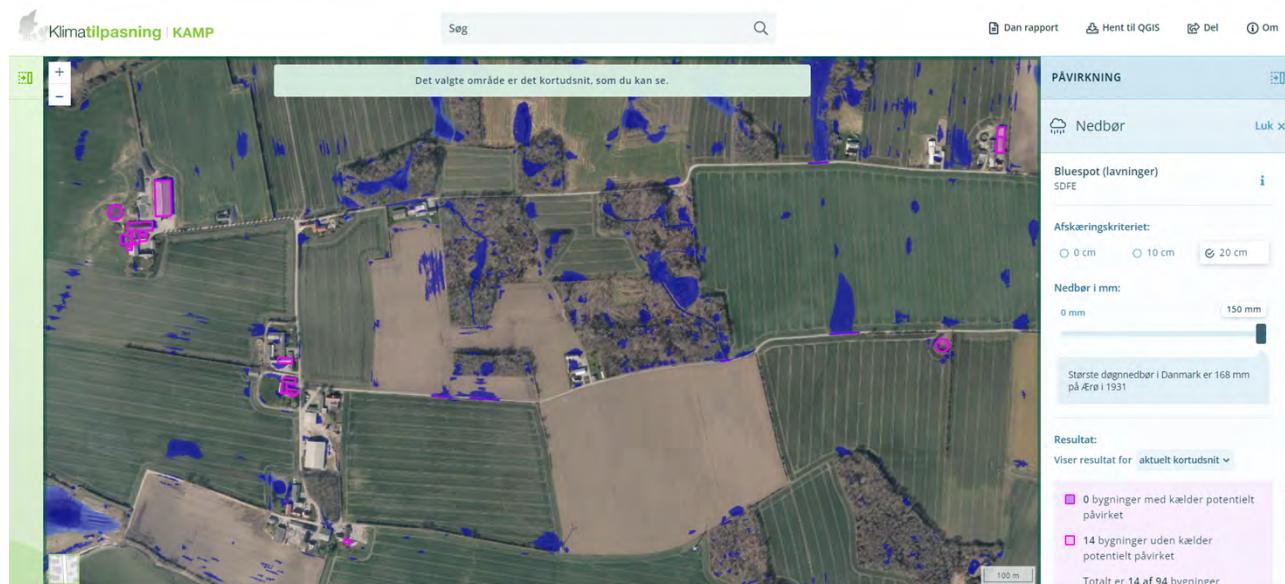
I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget. Da husdyrbruget ligger ca. 10 m over havoverfladen, forventes husdyrbruget ikke at kunne blive direkte påvirket af havspejlsstigninger i husdyrbrugets forventede restlevetid. Som beskrevet i afsnit 2.1.2 er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed, så der er ikke risiko for, at øget nedbør vil give anledning til overløb af gyllebeholdere eller behov for at køre gylle ud under u hensigtsmæssige vejrforhold.

Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstandsstigning fra vandløb, grundvandsstigning samt havvandsstigning.

Nedbør

Af figur 11 herunder fremgår de områder og bygninger, der kan blive påvirket ved værst tænkelige nedbørsmængde.

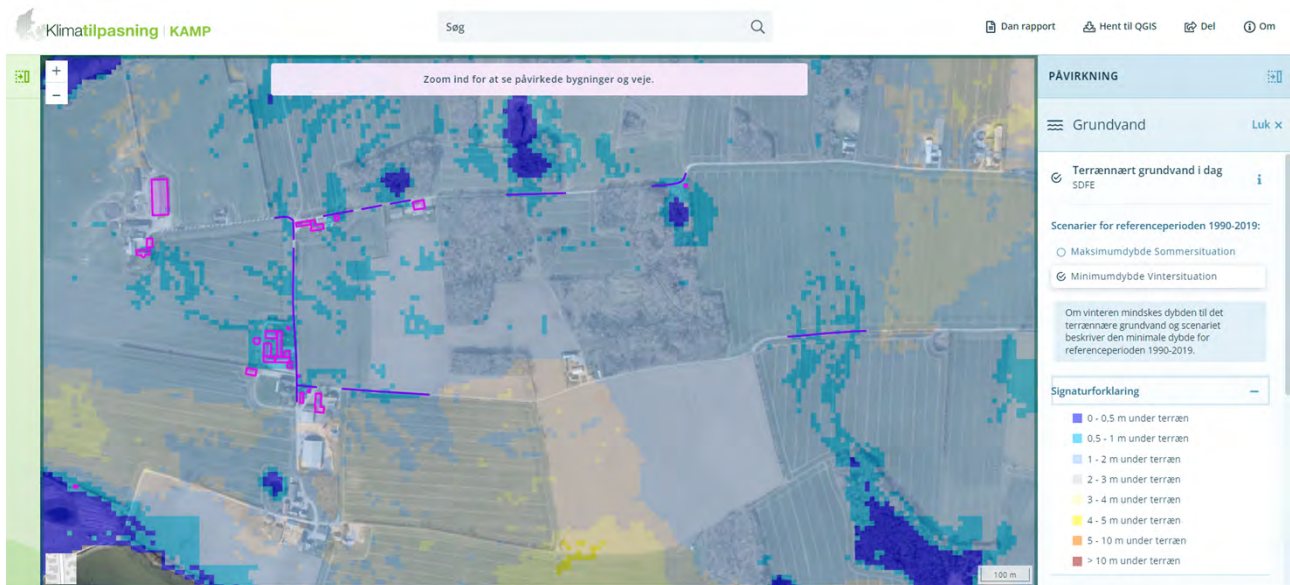
Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser på husdyrbruget eller forurening som følge af store nedbørsmængder. Kapaciteten i husdyrbrugets gyllebeholder kontrolleres jævnligt, og vurderes forud for varslinger af megen nedbør for at undgå overløb.

Figur 11: Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Grundvand

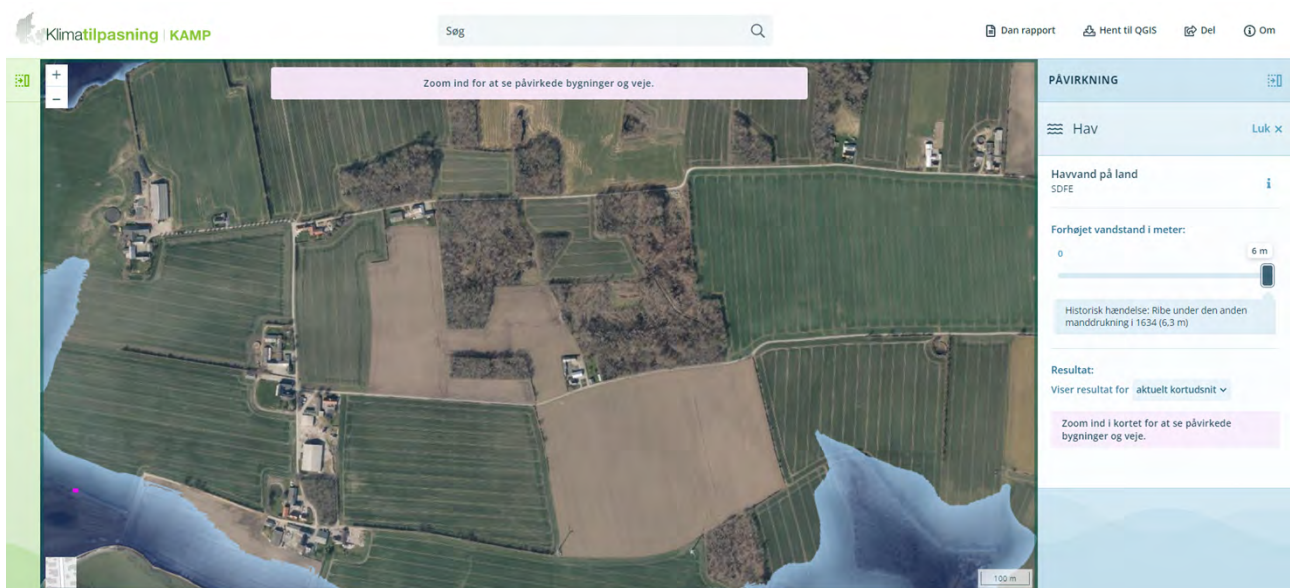
Af figur 12 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen står forholdsvis højt (højde på 1-2 meter under terræn i vintersæsonen). Dette kan have betydning i forbindelse med tømning af gyllebeholderen. Som beskrevet har den store gyllebeholder omfangsdræn og inspektionsbrønd og det vil gyllebeholderen i etape 2 også få. Den lille gyllebeholder bundtømmes ikke i vinterperioden, hvor grundvandet står højest.

Figur 12: Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: kamp.miljoeportal.dk

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger uden for et område, der påvirkes af oversvømmelser fra vandløb eller havandsstigning.

Figur 13: Havvandsindtrængen ved 6 m forhøjet vandstand. Kilde: kamp.miljoeportal.dk

2.11 Forslag til egenkontrol (B7)

Ansøger har ingen forslag til vilkår om egenkontrol.

2.12 BAT-Ammoniakemission (B9)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det vejledende BAT-krav for ammoniak overholdes.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2053	964	3016
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2053	964	3016
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 13: BAT-beregning

2.13 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet anlægget ligger så langt fra landegrænser, som det gør (ca. 16 km til den dansk-tyske grænse (grænsen gennem Flensborg Fjord)).

2.14 Alternativer løsninger og 0-alternativet

Da der er tale om en ansøgning om overgang til en ny tilladelse til fri produktion på eksisterende produktionsarealer i eksisterende stalde, og de eneste ændringer er, at der "ændres gulvtype" i bindestalden, nedlægges produktionsarealer i to stalde, ansøges om at kunne slippe for vilkår om udegående dyr samt at kunne udnytte produktionsarealerne fleksibelt inden for visse dyretyper, og der ikke sker ændringer i gulve eller kanaler eller foretages andre gennemgribende renoveringer, er der ikke overvejet alternative placeringer af staldene. I staldene anvendes ingen lugt- eller ammoniakreducerende teknologier, og der er heller ikke ønske om at indføre sådanne teknologier, da dette vil medføre øgede udgifter til investering og drift, uden at der kan genereres en væsentlig merindkomst.

Det vurderes, at den ansøgte placering af gyllebeholderen i etape 2 er den bedste placering i forhold til ansøgers ejede arealer, samt at det er hensigtsmæssigt at placere gyllebeholderen væk fra staldanlægget og i nærheden af den største andel af husdyrbruget udbringningsarealer.

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre inden for den nuværende produktionstilladelse og med en vis andel lejet opbevaringskapacitet.

2.15 Kumulation med andre husdyrbrug

Nærmeste erhvervmæssige husdyrbrug er ansøgers eget slagtekalvehold på Lillemadevej 7 ca. 370 meter sydøst for husdyrbruget Lillemadevej 9. På grund af afstanden mellem husdyrbrugene, vurderes der ikke at kunne opstå kumulative virkninger, hverken med hensyn til lugt, støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr, transporter, døde dyr eller andet.

2.16 Erhvervmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Lillemadevej 9 er noteret som landbrug. Landbrugsejendomme er undergivet landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i deres husdyrvejledning, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke

har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden⁶:

”Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlig minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter.”

Gyllebeholderen i etape 2 vil erstatte opbevaringsaftaler, og vurderes derfor erhvervsmæssigt nødvendig, dels for husdyrbruget og dels for bedriften. Fri produktion på husdyrbrugets produktionsarealer anses ligeledes for erhvervsmæssig nødvendig.

2.17 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Cand.scient. Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 18 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)

Projektet vurderes ikke at kunne medføre væsentlige virkninger på miljøet i relation til de kriterier, der er anført i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt D nr. 1 og 2, der omhandler projektets karakteristika og placering eller arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 8. Se bilag 5.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 63 punkt 3, skal husdyrbruget særkender beskrives. Det vurderes at denne ansøgning beskriver alle husdyrbrugets særkender.

I forhold til alle gener og emissioner vurderes afstanden til natur og nabobeboelser mv. at være så stor, at der ikke er vil kunne forekomme væsentlige påvirkning af eller gener for omgivelserne. Som beskrevet i ansøgningen overholdes beskyttelsesniveauerne med hensyn til lugt og ammoniak.

På baggrund af ansøgningen vurderes det, at godkendelse af de eksisterende og ændrede produktionsarealer, udnyttelse af staldene til flex, samt etablering af en ny gyllebeholder ikke vil kunne påvirke det omgivende miljøet væsentligt, og derfor vurderes ansøgningen ikke at være omfattet af kravet om miljøkonsekvensvurdering. I bilag 5 er henvist til, i hvilke af ansøgningens afsnit de relevante kriterier efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt D er beskrevet.

4. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte tilladelse efter de nye regler om fri produktion på de eksisterende produktionsarealer i staldene på Lillemadevej 9 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Sønderborg Kommune kan ved fastsættelse af normale

⁶ <https://husdyrvejledning.mst.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen/14-kommunens-afgørelse-om-godkendelse-og-tilladelse/>

driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Husdyrbruget har ligget på Lillemadevej 9 med det nuværende bygningsæt siden en gang omkring 2008 jf. luftfotos. Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne i forhold til intensitet og kompleksitet og påvirkningernes sandsynlighed er derfor kendt af omgivelserne. I forhold til den nye gyllebeholder er dennes påvirkning af omgivelserne beskrevet i denne ansøgning.

Når en gang husdyrbruget ophører, vil stalde og anlæg kunne tømmes, rives ned og fjernes og arealet lægges ud som mark eller andet formål.

5. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort nuværende anlæg

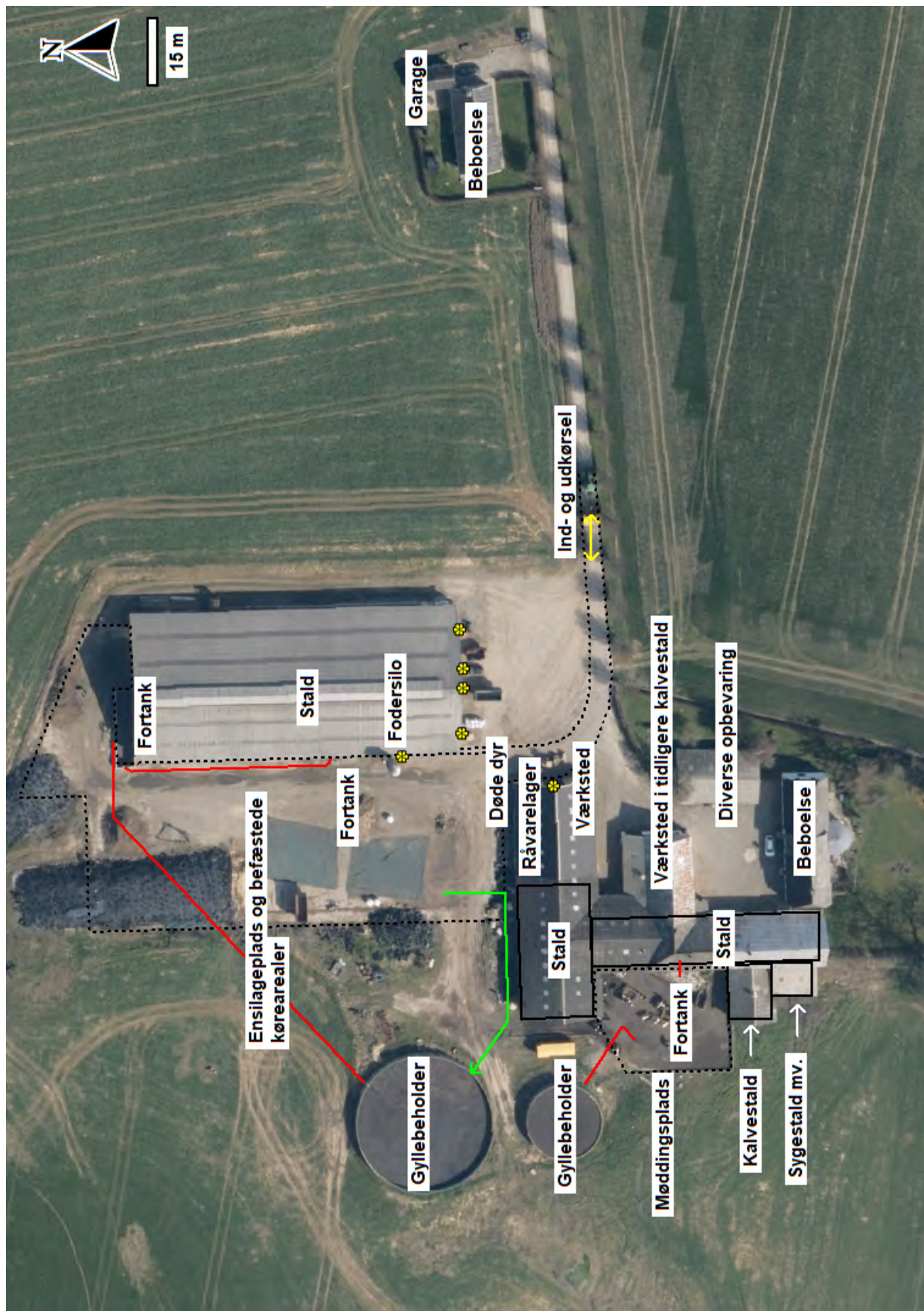
Bilag 2: Oversigtskort ny gyllebeholder

Bilag 3: Skitse over løsdriftsstald

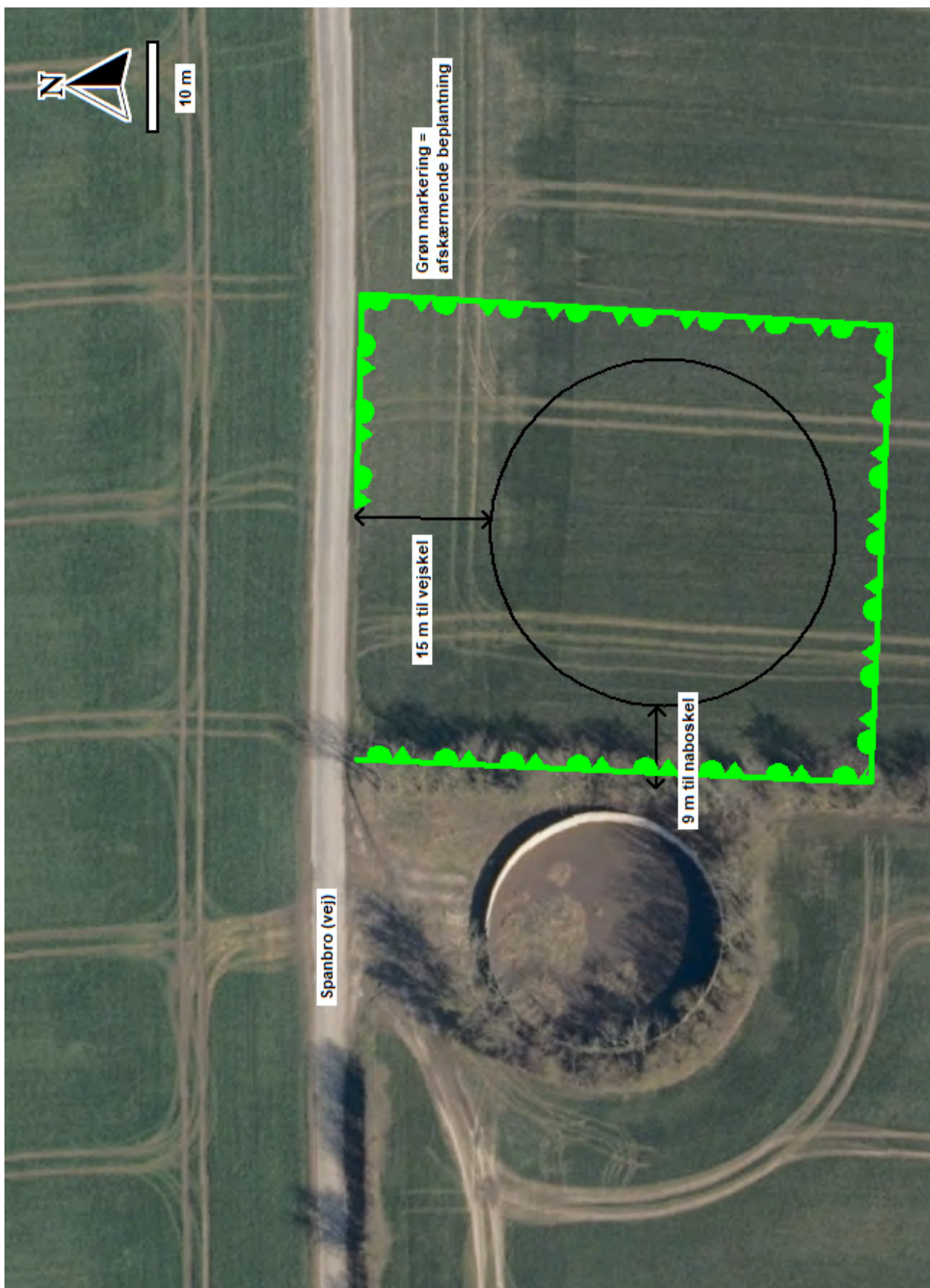
Bilag 4: Afløbsplan

Bilag 5: Screeningskema

Bilag 1: Oversigtskort nuværende anlæg

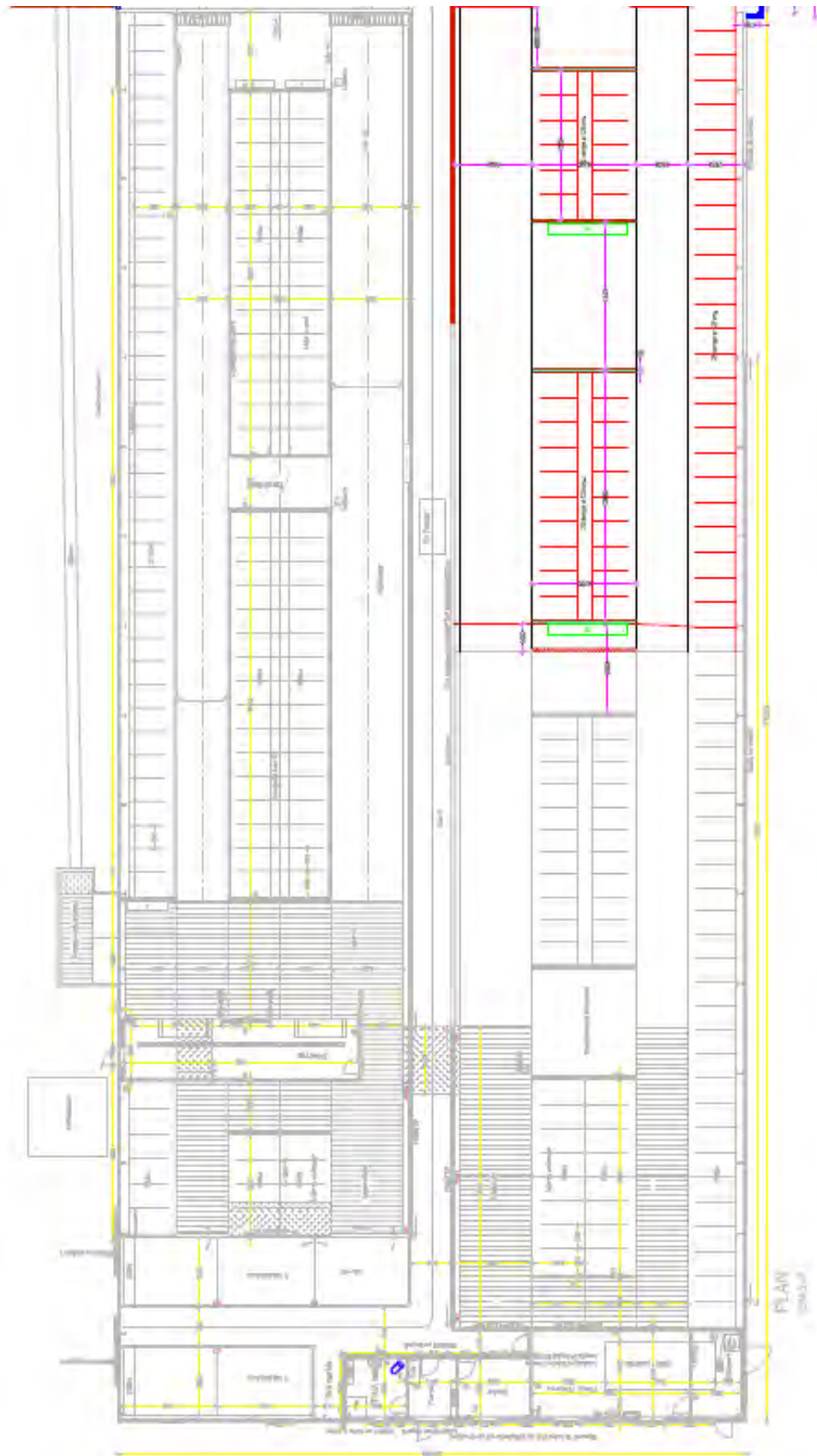

Bilag 2: Oversigtskort ny gyllebeholder

Bilag 3: Skitse over løsdriftsstald

13-10-2022

Nord er opad

Bilag 4: Afløbsplan

13-10-2022

Relevante kriterier til bestemmelse af om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 4, eller tilladelse efter § 16 b, i Husdyrbrugloven er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering, jf.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 4, nr. 3. I nedenstående tabel angives bilag 1 punkt D kriterier med henvisning til, hvor i denne miljøansøgning emnerne er beskrevet.

Krav i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt D	Henvisning til relevante afsnit i miljøansøgningen
<p>1. Projektets karakteristika</p> <p>Projektets karakteristika skal især ansues i forhold til:</p> <p>a) Hele projektets dimensioner og udformning.</p> <p>b) Kumulation med andre eksisterende og/eller godkendte projekter.</p> <p>c) Brugen af naturressourcer, særlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet.</p> <p>d) Affaldsproduktion.</p> <p>e) Forurening og gener.</p> <p>f) Risikoen for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt, herunder sådanne som forårsages af klimaændringer, i overensstemmelse med videnskabelig viden.</p> <p>g) Risikoen for menneskers sundhed (f.eks. som følge af vand- eller luftforurening).</p>	<p>I følgende afsnit er projektets karakteristika beskrevet:</p> <p>2.1 og 2.2</p> <p>2.15</p> <p>2.8</p> <p>2.8.2</p> <p>2.5 -2.7</p> <p>2.9 og 2.10</p> <p>2.6 og 2.9</p> <p>Samlet vurderes projektets karakteristika ikke at give anledning til, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>
<p>2. Projektets Placering</p> <p>Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan forventes at blive berørt af projekter, skal tages i betragtning, navnlig:</p> <p>a) den eksisterende og godkendte arealanvendelse,</p> <p>b) naturressourcernes (herunder jordbund, jordarealer, vand og biodiversitet) relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund,</p> <p>c) det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:</p> <p>i) Vådområder, områder langs bredder, flodmundinger.</p> <p>ii) Kystområder og havmiljøet.</p> <p>iii) Skovområder.</p>	<p>I følgende afsnit er projektets placering beskrevet:</p> <p>2.8</p> <p>2.5 og 2.8</p> <p>2.4 (i-viii)</p>

<p>iv) Naturresevater og -parker.</p> <p>v) Områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; Natura 2000-områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF.</p> <p>vi) Områder, hvor det ikke er lykkedes — eller med hensyn til hvilke det menes, at det ikke er lykkedes — at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, og som er relevante for projektet.</p> <p>vii) Tætbefolkede områder.</p> <p>viii) Landskaber og lokaliteter af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning.</p>	<p>Samlet vurderes projektets placering ikke at give anledning til, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>
<p>3. Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet</p> <p>Projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet skal ses i relation til de kriterier, der er anført under punkt 1 og 2 ovenfor, og under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 8, idet der skal tages hensyn til</p> <p>a) indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (f.eks. geografisk område og antallet af personer, der forventes berørt),</p> <p>b) indvirkningens art,</p> <p>c) indvirkningens grænseoverskridende karakter,</p> <p>d) indvirkningens intensitet og kompleksitet,</p> <p>e) indvirkningens sandsynlighed,</p> <p>f) indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet,</p> <p>g) kumulationen af projektets indvirkninger med indvirkningerne af andre eksisterende og/eller godkendte projekter,</p> <p>h) muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne.</p>	<p>I følgende afsnit er projektets potentielle indvirkninger på miljøet beskrevet:</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>2.1.2</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>2.5, 2.6 og 2.15</p> <p>4</p> <p>Samlet vurderes projektet i relation med andre projekter, ikke at give anledning til, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>

Ansøgning om § 16b miljøtilladelse

Lillemadevej 9

6430 Nordborg

Ansøgning om miljøtilladelse med ændrede
produktionsarealer, mulighed for flex samt ny gyllebeholder

Skema 225139 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)

Ejer af husdyrbruget	Søren Theodor Rasmussen Lillemadevej 9 6430 Nordborg Mobil: 2614 7044 kragroi@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Lillemadevej 6430 Nordborg
CVR-nummer	38215647
CHR-nummer	48844
Kommune	Sønderborg Kommune
Ejendomsnummer	5400010663
Matrikel-nr.	Matrikel: 5 – Stolbro, Egen m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Lillemadevej 7, 6430 Nordborg og Nørballe 9, 6400 Sønderborg
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	225139
Konsulent (D3)	Ulla Refshammer Pallesen LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa upa@landbosyd.dk Tlf.: 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne ansøgning beskriver det ansøgte projekt på Lillemadevej 9, 6430 Nordborg. Ansøgningen indeholder sammen med ansøgningsskemaet i Husdyrgodkendelse.dk alle de oplysninger, der skal indsendes i forbindelse med en ansøgning om § 16 b tilladelse efter Husdyrbrugloven¹ samt bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v.² De angivne parenteser med bogstaver og tal i de følgende overskrifter henviser til oplysningskravet jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Ud over dette word-dokument med tilhørende bilag er der i forbindelse med ansøgningen indsendt en kapacitetsberegning for den maksimale forventede produktion samt et bilag over opgørelsen af produktionsarealerne. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre word-dokumentet i forbindelse med sagsbehandlingen.

Det er vurderet, at ansøgningen ikke udløser krav om, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Der er foretaget en screening i forhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 D, se bilag 6.

Ansøgningen er udarbejdet på baggrund af oplysninger og opmålinger af stalde modtaget fra Søren Theodor Rasmussen, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 2225 af 27/11/2021

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	6
2. Husdyrbruget og det ansøgte	7
2.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, B5)</i>	7
2.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	9
2.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	10
2.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	12
2.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)</i>	12
2.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	12
2.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)</i>	13
2.5 <i>Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)</i>	17
2.6 <i>Lugtemission (B6, B4)</i>	22
2.7 <i>Øvrige emissioner og gener (B7)</i>	23
2.7.1 <i>Støj (B7)</i>	23
2.7.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7)</i>	23
2.7.3 <i>Støv (B7)</i>	23
2.7.4 <i>Lys (B7)</i>	23
2.7.5 <i>Skadedyr (B7)</i>	23
2.7.6 <i>Transporter (B7)</i>	24
2.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)</i>	25
2.8.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	25
2.8.2 <i>Affald (B8)</i>	25
2.8.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	26
2.8.4 <i>Råvarer (B7)</i>	26
2.8.5 <i>Energiforbrug (B8)</i>	26
2.8.6 <i>Vandressourcen og vandforbrug (B8)</i>	26
2.8.7 <i>Spildevand og restvand (B8)</i>	27
2.9 <i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)</i>	27
2.10 <i>Klima</i>	28
2.11 <i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	29
2.12 <i>BAT-Ammoniakemission (B9)</i>	30
2.13 <i>Grænseoverskridende virkninger (B10)</i>	30
2.14 <i>Alternativer løsninger og 0-alternativet</i>	30
2.15 <i>Kumulation med andre husdyrbrug</i>	30
2.16 <i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	30
2.17 <i>Oplysninger om konsulenten (A4)</i>	31
3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)	31

4. Konklusion	32
5. Bilag	32

1. Indledning

Denne miljøansøgning indsendes for at kunne overgå fra den nuværende produktionstilladelse til de nye regler om godkendelse af produktionsarealer, for at få godkendt mindre ændringer, fleksibilitet til at kunne udnytte produktionsarealerne til andre dyretyper, at slippe for vilkår om udegående dyr samt at få mulighed for at etablere en ny gyllebeholder.

Da det driftsmæssigt ikke giver mening at placere en ny gyllebeholder i forbindelse med staldanlægget, ønskes gyllebeholderen placeret i det åbne land. Husdyrbruget ligger kystnært og de fleste udbringningsarealer ligger således øst for husdyrbruget.

Miljøtilladelsen ønskes meddelt etapevis, så etape 1 meddeles til alle ændringer/udvidelser bortset fra den nye gyllebeholder, og etape 2 meddeles til gyllebeholderen i det åbne land.

De nye regler bygger på nyeste viden. Det er således ikke antallet af dyr og dyrenes vægt, der er bestemmende for lugt- og ammoniakemissionen, men derimod produktionsarealernes størrelse. Produktionsarealerne defineres som det areal, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5)

Bygnings sættet på husdyrbruget ligger samlet. Stalde, gyllebeholdere, driftsbygninger, fodersiloen og stuehuset fremgår af figur 1 og bilag 1. Den nye gyllebeholder ønskes etableret på matr. nr. 49 af Stolbro, Egen, se figur 2. Fodersiloen er til 24 ton foder.

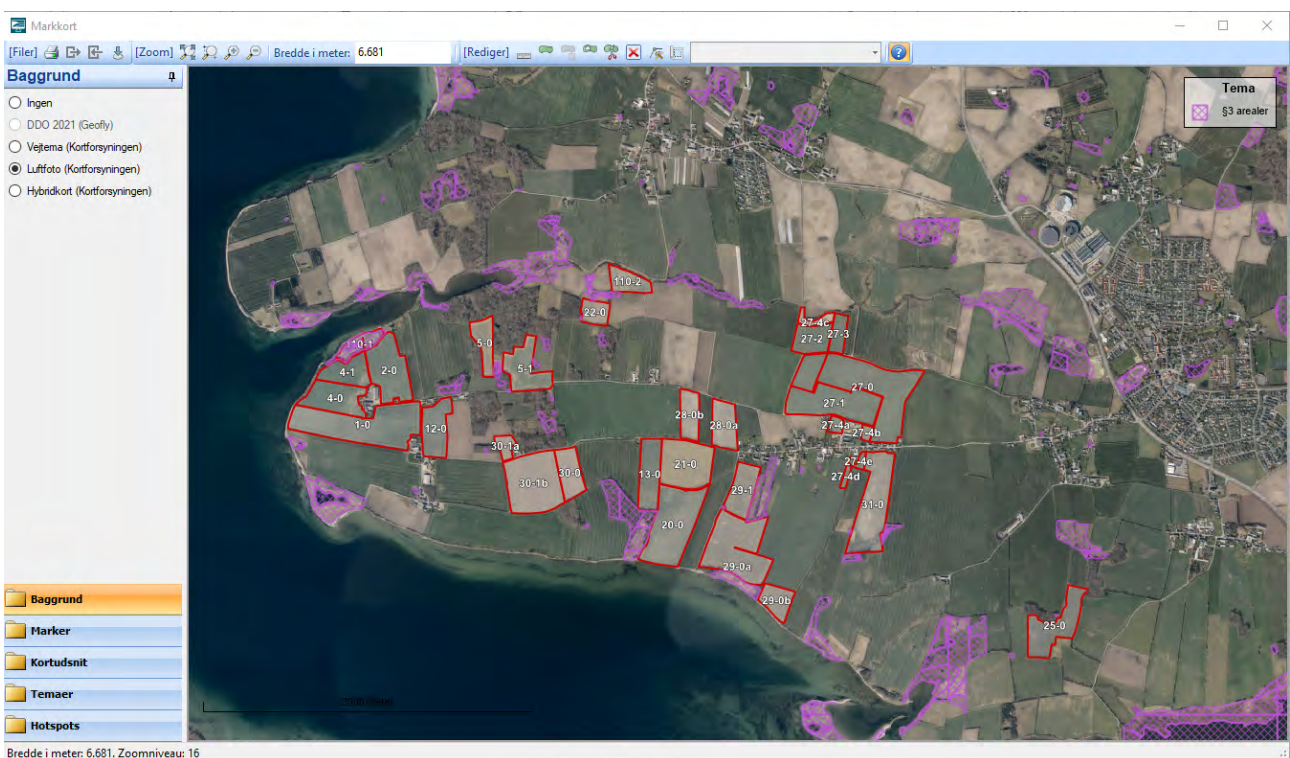
Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg

Det er en forudsætning, at matr. nr. 49 af Stolbro, Egen overflyttes til den matrikulære ejendom Lillemadevej 9 før etape 2 kan udnyttes.

Det er ikke umuligt, at placere en ny gyllebeholder i tilknytning til Lillemadevej 9, men det er ikke særlig hensigtsmæssigt, at placere ny opbevaringskapacitet i et område, hvor der ikke er særlig mange marker, og hvor der i forvejen er opbevaringskapacitet til de marker, der ligger tættest på husdyrbruget. Beregnet ud fra gennemsnitligt 50 ton gylle pr. ha, vil der med 4.285 m³ opbevaringskapacitet kunne tækkes behovet til ca. 86 ha. Husdyrbruget er klemt inde af vand til 3 sider, og en placering mod øst, vil derfor give driftsmæssigt mening. Ansøgningen om gyllebeholderen kan derfor sidestilles med en ansøgning om fuld landzonetilladelse efter Planlovens § 35 stk. 1 (ikke en placeringstilladelse, da gyllebeholderen skal indeholde gylle til mere end den matrikulære ejendoms marker). Ansøgers marker er derfor gennemgået med henblik på at finde en egnet placering til en ny gyllebeholder, og placeringen ved Spangbro er fundet mest egnet.

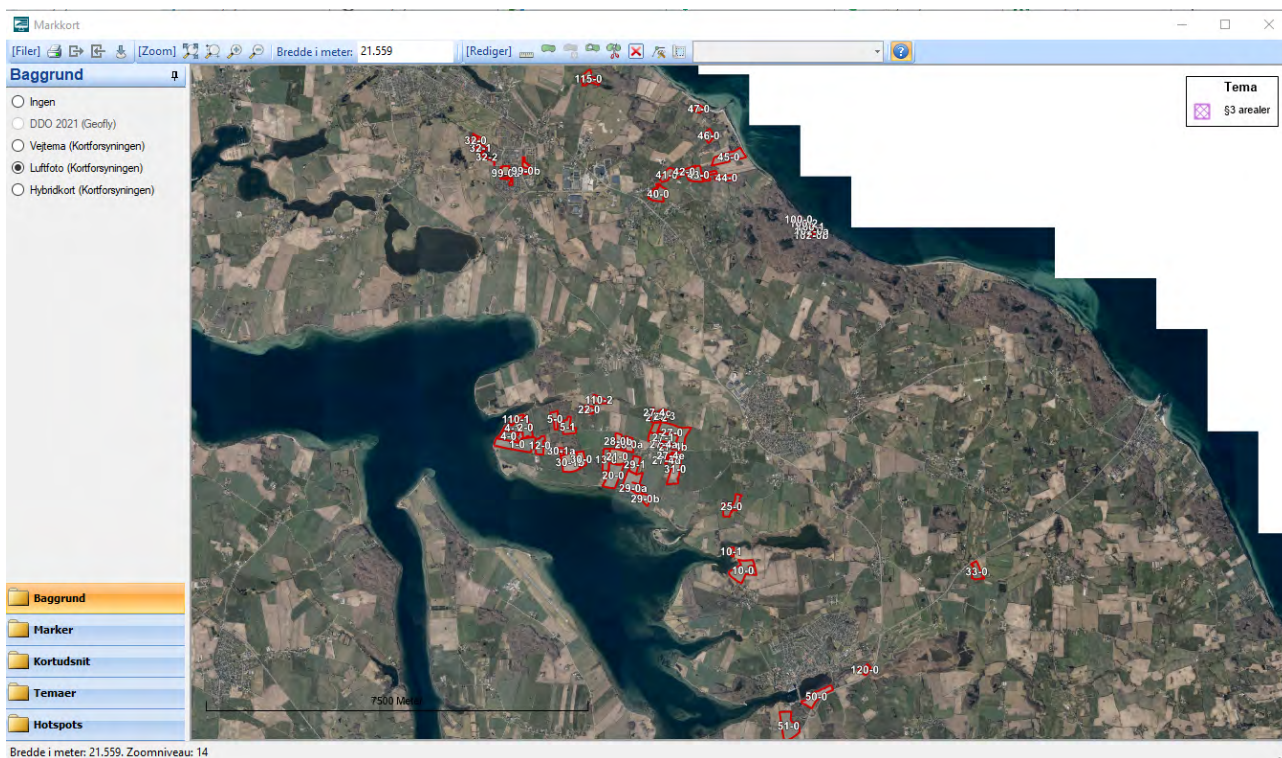
Figur 2: Ny gyllebeholder i etape 2 ved Spanbro på matr. nr. 49 af Egen, Stolbro

Figur 3: Markkort over del af arealerne til bedriften - gyllebeholderen etableres på mark 13-0

Som det fremgår af figur 3 og 4 vil den nye gyllebeholder komme til at ligge centralt i forhold til husdyrbrugets marker. Da husdyrbruget leverer husdyrgødning til biogasanlægget Nature Energy Glansager og modtager afgasset biomasse retur, vil afstanden, som biomassen skal transporteres blive mindre med en centralt placeret gyllebeholder, fremfor at al afgasset biomasse først skal transporteres til Lillemadevej 9, hvis gyllebeholderen skulle ligge her, og så senere køres vest på til markerne her. Den nye gyllebeholder vil komme til at erstatte lejet opbevaringskapacitet. Endvidere vil større opbevaringskapacitet sikre, at gødskning kan ske på det optimale tidspunkt i forhold til plantevækst og vejforhold.

Kommunen har ud fra markortet mulighed for at vurdere, om kommunen er enig med ansøger om, at den mest egnede placering til en ny gyllebeholder er fundet. Med den ønskede placering kommer gyllebeholderen lidt længere væk fra kystlinjen (knap 700 m), end, hvis den blev placeret i forbindelse med det eksisterende husdyrbrug (knap 300 m).

Figur 4: Markkort over alle arealer i bedriften i 2022

2.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

8 årsdrift, nudrift og ansøgt drift

Produktionsarealerne på husdyrbruget har været uændrede de sidste 8 år, dog er en foretaget ændring i bindestalden ikke godkendt hidtil. Produktionstilladelsen er en § 12 miljøgodkendelse fra 31. maj 2011, der er stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet d. 19. oktober 2012. Miljøgodkendelsen blev kun delvis udnyttet, idet der ikke blev etableret en ekstra sengestald. I godkendelsens etape 1, som omhandler udvidelse uden en ekstra stald, blev der godkendt et kvæghold af stor race på 250 malkekøer, 64 småkalve 0-6 mdr., 190 opdræt 6-24 mdr., 125 tyrekalve 40-65 kg, 1 avlstyr og 2 ammekøer. I forbindelse med stadfæstelsen blev der fastsat vilkår om udegående dyr, da dette var en forudsætning for miljøgodkendelsen.

I ansøgt drift ønskes så vidt muligt fleksibilitet for de forskellige produktionsarealer. Endvidere er der planer om at en del af det eksisterende staldanlæg ændres til værksted, samt at en mindre del af det gamle staldanlæg tages ud af drift. Den eneste udvidelse af produktionsarealer er i bindestalden, hvor inventar er taget ud og der i stedet er lagt halm ind, så stalden fungerer som dybstrøelsesstald. Da der ønskes fleksibilitet til selv at bestemme, om der er udegående dyr, og hvilke dyr der eventuelt er udegående, er der kun vist udegående dyr i 8 års drift og nudrift.

I forhold til udegående dyr har der i 8 års drift og nudrift været godkendt følgende dyr i det eksisterende gamle staldanlæg og i løsdriftstalden, der skulle være udegående i 6 måneder om året: 38 malkekøer på fast drænet gulv i løsdriftstalden og 86 kvier i bindestald og 104 kvier i dybstrøelse 6-24 mdr. i bindestald og en småkalv 0-6 mdr.

Det er valgt at opdele produktionsarealerne i nudrift og 8 års drift i løsdriftstalden i 229 m² med udegående i 6 mdr og 1.247 m² uden udegående. $38/(207+38)*100 = 15,5 \%$, hvilket svarer til 231 m² ud af 1.492 m². I ansøgt drift går endvidere 5 m² fra til nakkebomsareal i denne stald.

I det gamle staldanlæg vises produktionsarealer i bindestald med udegående dyr i 6 mdr. Endvidere er produktionsarealerne i den kombinerede stald/råvarelager og bindestalden vist med udegående dyr. Arealet i den kombinerede stald/råvarelager er vist med kalve, selv om der også har gået kvier. Da emissionsfaktorerne er ens, er dette uden betydning for beregningerne. I ansøgt drift går endvidere 5 m² til nakkebomsareal i denne stald.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Eksisterende sengestald løsdrift	2259	Naturlig ventilation	6 m	(#494977) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	85
				(#465733) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	6	229
				(#386872) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1247
Gammel bindestald	525	Naturlig ventilation	3 m	(#465622) Kvier, stude, ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Bindestald med grebning	6	71
				(#464995) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	8
Kalve i kombineret stald/råvarelager	464	Naturlig ventilation	3 m	(#464991) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	6	300
Gl. spaltstald	121	Naturlig ventilation	3 m	(#465585) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	60
Sygestald	66	Naturlig ventilation	3 m	(#465584) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	24
Stald - ændres til værksted mv.	285	Naturlig ventilation	3 m	(#465583) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	160
Sum						2184

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og golvtype og produktionsarealer i 8 års drift og nudrift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Eksisterende sengestald løsdrift	2259	Naturlig ventilation	6 m	(#494968) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	85
				(#465734) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	229
				(#386829) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1242
Gammel bindestald	525	Naturlig ventilation	3 m	(#464993) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	0
				(#464992) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	500
Kalve i kombineret stald/råvarelager	464	Naturlig ventilation	3 m	(#464990) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	300
Sum						2356

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og golvtype og produktionsarealer i ansøgt drift

2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af tabel 3.

Opbevaringslagre				
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Areal Dimension (m ²)
Ansøgt drift				
Gyllebeholder fra 19xx på 825 m ³	Flydende			201
Gyllebeholder fra 2008 på 3.460 m ³	Flydende			699
Møddingplads	Fast			619
Eventuel ny gyllebeholder på op til 6.000 m ³	Flydende			1148
Nudrift				
Gyllebeholder fra 19xx på 825 m ³	Flydende			201
Gyllebeholder fra 2008 på 3.460 m ³	Flydende			699
Møddingplads	Fast			619
8 års drift				
Gyllebeholder fra 19xx på 825 m ³	Flydende			201
Gyllebeholder fra 2008 på 3.460 m ³	Flydende			699
Møddingplads	Fast			619

Tabel 3: Opbevaringsanlæg på husdyrbruget

Med en skønnet mulig maksimal produktion i staldanlægget på ca. 280 malkekøer og ca. 117 opdræt kommer der ca. 13.097 m³ gylle pr. år inklusiv regnvand fra møddingsplads og ensilageplads mv. Alt dybstrøelse og gylle leveres til biogasanlæg, og der modtages en lidt mindre mængde afgasset biomasse tilbage i ton. Den tilbageleverede mængde beregnes ud fra N-andelen i den leverede gødning. I beregningen er der antaget 1:1 for at være på den sikre side.

Dybstrøelse muges ud fra afsnit med dybstrøelse og lægges midlertidigt på ensilagepladsen, hvorfra biogasanlæggets lastbiler grabber strøelsen op. Gylle afhentes fra fortanken nord for løsdriftsstalden. Afgasset biomasse leveres retur i gyllebeholderne på husdyrbruget samt i lejede gyllebeholdere (der er lejet 5.300 m³ opbevaringskapacitet på andre ejendomme).

Møddingspladsen benyttes således ikke pt, men pladsen beholdes i ansøgningen, så den kan benyttes hvis det ønskes igen fremadrettet. Arealet med gødning på møddingspladsen er i alle tre drifter vist med 400 m².

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldes ved fuld produktion ved opbevaring i gyllekanaler og gyllebeholder. Der er fremsendt kapacitetsberegning til kommunen, der viser, at der er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet.

De eksisterende gyllebeholdere har ingen teltoverdækninger. Der ønskes i miljøtilladelsen accept af, at disse kan teltoverdækkes, uden at dette udløser tillæg til tilladelsen. Den største eksisterende gyllebeholder har en radius på 14,9 m, og teltoppen vil derfor maksimalt komme til at få toppunkt 5,4 m højere end gyllebeholderens sider. Da løsdriftsstalden er ca. 10 m i kip og gyllebeholderen ligger et par meter lavere end stalden, vil teltoppen således komme til at være væsentligt lavere i terrænet end kippen på løsdriftsstalden. Der er på nuværende tidspunkt dog ingen konkrete planer om at etablere teltoverdækninger på de eksisterende gyllebeholdere.

Den nye gyllebeholder ønskes etableret uden teltoverdækning og med en maksimal diameter på 38,2 m og en maksimal volumen på ca. 6.000 m³ (beregnet ud fra 5 m side elementer og keglebund). Det er muligt, at der etableres en lidt mindre gyllebeholder, men for at vise worst case i beregningerne, er her beskrevet en gyllebeholder på 6.000 m³.

2.1.3 Drift af anlægget

Driften varetages af ansøger selv og 4 ansatte (inklusiv markdrift). Driften af anlægget er beskrevet i de følgende punkter. Derudover er der følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderen
- Der er sundhedsrådgivning med dyrlægebesøg hver 14. dag
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagting
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt i forbindelse med regnskabet
- Der gennemføres kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør ca. hvert 5. år
- Falck kontrollerer slukningsudstyr og udskifter ved behov
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for bedriften

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Husdyrbrugets stalde, driftsbygninger, gyllebeholdere, møddingsplads mv. fremgår af bilag 1 og figur 1 og 2.

Hvis gyllebeholderen i etape 2 etableres, vil det blive en delvis nedgravet gyllebeholder med maks. 5 m sider, keglebund og en indre diameter på maksimalt 38,2 m (dimensioner ved 6.000 m³ gyllebeholder). Gyllebeholderen vil blive opført i betonelementer med sider op til ca. 2 m over terræn. Der forventes etableret tilhørende lukket omfangsdræn og inspektionsbrønd.

Der etableres værksted i en del af bygningen BBR 7. Der er intet afløbssystem i denne del af bygningen. Værkstedet vil udelukkende blive benyttet til landbrugsrelaterede opgaver som fx småreparationer landbrugsmaskiner/udstyr.

De eventuelle teltoverdækninger på de eksisterende gyllebeholdere vil blive i grå pvc-duge.

Der sker ingen gennemgribende renoveringer i staldene.

Såfremt kalvestalden og sygestalden senere ønskes nedrevet, vil dette blive anmeldt.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger har desuden husdyrbrug på Lillemadevej 7, 6430 Nordborg hvor der er tyrekalve, samt i lejet stald på Nørballe 8, 6400 Sønderborg, hvor der er kvier.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

Landskabelige udpegninger, naturudpegninger og kulturarv

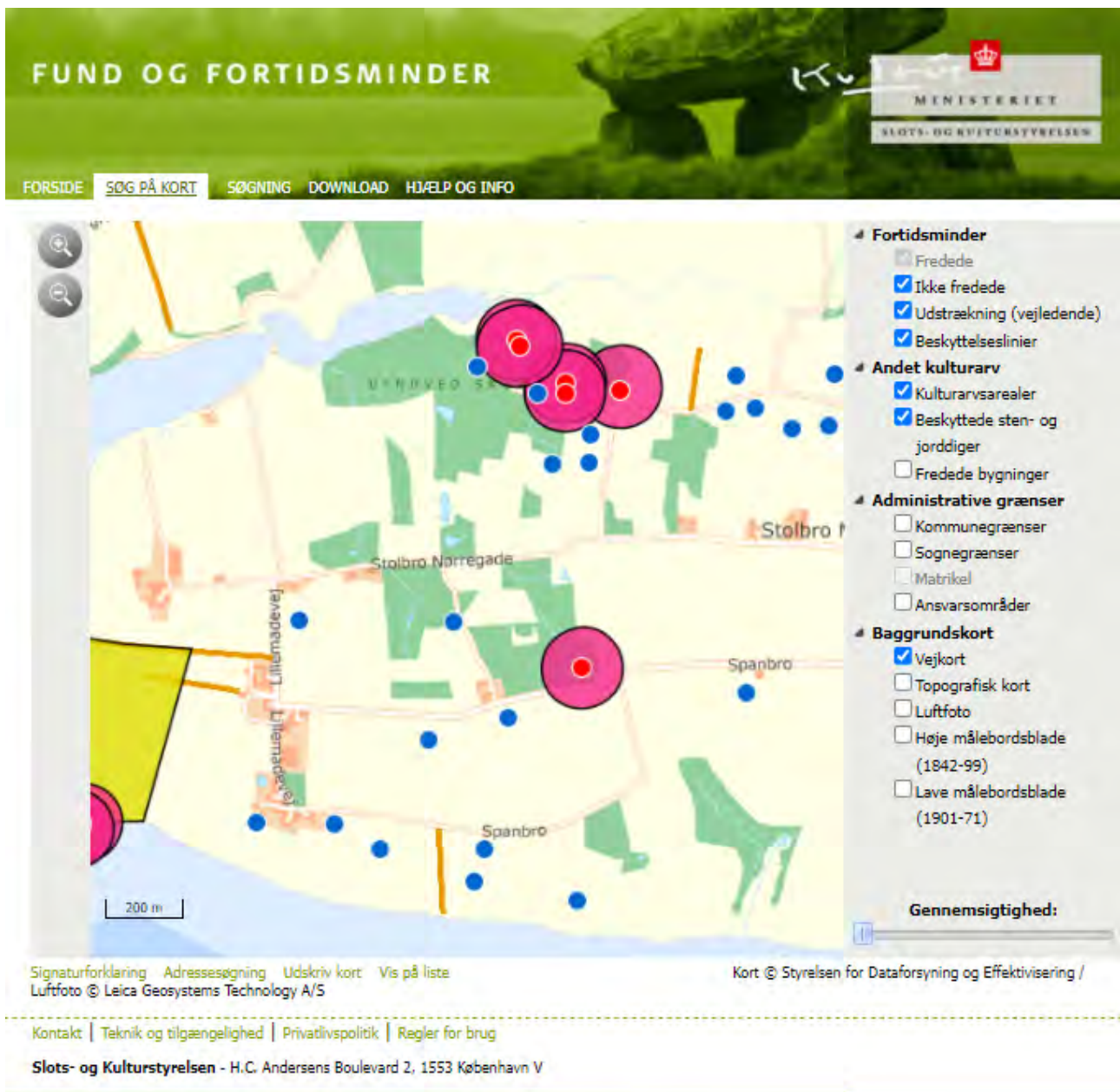
Ifølge Plandata.dk ligger husdyrbruget i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. I forhold til landskabelige udpegninger ligger husdyrbruget inden for udpegningerne Særligt værdifuldt landbrugsområde, Bevaringsværdigt landskab, Større sammenhængende landskaber og Kystnærhedszonen, men uden for Geologiske bevaringsværdier. Husdyrbruget ligger uden for områder, der er udpeget som eksisterende eller potentielle Naturbeskyttelsesområder eller Økologiske forbindelser.

Ifølge Sønderborg Kommunes kort over landskabsanalyse³ kommer den nye gyllebeholder til at ligge lige inden for et kystorienteret landskab samt i et område hvor udsigten skal beskyttes. Hele husdyrbrugets nærområde ligger i bevaringsværdigt landskab, og det er derfor ikke muligt at placere en ny gyllebeholder uden for bevaringsværdigt landskab. Det er derfor valgt at placere gyllebeholderen i tilknytning til en anden gyllebeholder i det åbne land, så bebyggelse i det åbne land ikke spredes mere end nødvendigt. For at den nye gyllebeholder og gyllebeholderen på nabomatriklen kan ligge så tæt samlet som muligt, for at minimere det landskabelige indtryk, ønskes gyllebeholderen placeret ca. 9 m fra naboskel, hvilket kræver dispensation fra afstandskravet på 30 m til skel. Der vil blive beplantet rundt om gyllebeholderen mod syd, øst og delvist mod nord og endvidere vil det eksisterende læhegn mod vest blive bevaret. Af hensyn til den visuelle påvirkning ansøges der ikke om teltoverdækning af den nye gyllebeholder.

Husdyrbrugets bygninger er murede bortset fra løsdriftsstalden, der er opført med søstenselemeter og delvis åbne sider med lysegrå gardiner og brun/gule gavltrekanter. En del af de ældste bygningerne er hvidmalede. Tagene er i grå fibercement, stål og skifer (stuehuset).

Der er ikke registreret fund eller fortidsminder i umiddelbar nærhed til husdyrbrugets stalde og anlæg. Syd for husdyrbruget er et areal registreret som kulturarvsareal. I nærheden af, hvor gyllebeholderen i etape 2 ønskes etableret, er der registreret en overpløjet høj fra oldtiden.

³ https://webkort.sonderborg.dk/spatialmap?profile=borger_landskabsplan

Figur 5: Kortudsnit fra www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/, Blå cirkler er ikke fredede fund, orange streger er registrerede diger, de røde prikker med pink cirkler er fredede fund med tilhørende beskyttelseslinjer og det gule område er et kulturarvsareal

Det udpegede kulturarvsareal ligger i tilknytning til nogle skibssætninger på spidsen af Stolbro Næs (skibsformede grave, der blev brugt i bronzealderen, jernalderen og i vikingetiden), og hvor der vurderes at der er chance for at finde bebyggelsesspor eller gravpladser.

I forbindelse med etableringen af gyllebeholderen i etape 2 skal der i forbindelse med gravearbejde være fokus på at stoppe udgravningen og tilkalde Haderslev Museum, hvis der stødes på noget, der kunne være et fortidsminde.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 6 overholdes. Husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,

- en nabobeboelse

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist:

Nærmeste sø - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	266
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2008 på 3.460 m ³	280

Naboskel - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Gammel bindestald	111
Gødningslager	Møddingplads	132

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	2327
Gødningslager	Eventuel ny gyllebeholder på op til 6.000 m ³	1823

Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	261
Gødningslager	Møddingplads	341

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1

Nærmeste boring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	768
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2008 på 3.460 m ³	746

Nærmeste vandværksboring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	4745
Gødningslager	Eventuel ny gyllebeholder på op til 6.000 m ³	4490

Lillemadevej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	125
Gødningslager	Møddingplads	205

Stuehus - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Gammel bindestald	1
Gødningslager	Møddingplads	18

Naboskel - evt. ny gyllebeholder - Naboskel

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	1615
Gødningslager	Eventuel ny gyllebeholder på op til 6.000 m ³	9

Spanbo vej - evt. ny gyllebeholder - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	1640
Gødningslager	Eventuel ny gyllebeholder på op til 6.000 m ³	15

Vandløb - evt. ny gyllebeholder - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Eksisterende sengestald løsdrift	1524
Gødningslager	Eventuel ny gyllebeholder på op til 6.000 m ³	283

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1 - fortsat

Afstandskravene fra stalde og gyllebeholdere til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej samt beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning og nærmeste nabobeboelse er på 50 m. Herudover er der et afstandskrav på 100 m fra gyllebeholdere til åbne vandløb og søer større end 100 m². Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald, lager eller indtegnet anden bygning i forhold til de forskellige udpegninger (markører).

På kortudsnittet på figur 6 er vist nærmeste sø, vandløb, naboskel, nabobeboelse, ikke almene vandboring, offentlige veje og beboelsen på husdyrbruget. Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis alle punkter skulle vises. Der er kun indsat punkter for naboskel, vej og vandløb i forbindelse med gyllebeholderen i etape 2, idet de øvrige punkter ligger langt fra gyllebeholderen.

Som beskrevet i starten af afsnittet ansøges der om dispensation fra afstandskravet til skel, så den nye gyllebeholder kan etableres 9 m fra skel til matr. nr. 201 af Stolbro, Egen, af hensyn til gyllebeholderens påvirkning af landskabet.

I forhold til bindestalden som er ændret til dybstrøelsesstald, så ligger stalden 1-2 m fra stuehuset. Før har dyrene været grebede, mens de nu går frit i dybstrøelse. Stalden skal benyttes til syge/aflastningsstald, og der vil ikke komme til at gå flere dyr i stalden, end der gik, da dyrene var grebede. Det vurderes derfor, at ændringen ikke er en ændring, der udløser fornyet dispensation fra afstandskravet.

Figur 6: Oversigtskort over nærmeste markører

2.5 Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter. Der benyttes ingen miljøteknologier.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 5. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er uændret fra 8 års drift til nudrift. Ammoniakemissionen stiger i ansøgt drift som følge af udvidelsen af produktionsarealerne, at der ansøges om ikke at have udegående dyr samt den nye gyllebeholder i etape 2.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2052,6	963,5	3016,1
Nudrift	1642,8	504,2	2147,0
8 års-drift	1642,8	504,2	2147,0

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

De nærmeste naturtyper i forhold til husdyrbruget er udpeget (se figur 7 og 8).

Figur 7: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Figur 8: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

I tabel 6 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL4 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskogsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 1.000-2.500 m		

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

⁴ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1986 af 27/10/2021

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kategori 3 skov vest for evt. ny gyllebeholder	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3
Mose sydvest for evt. ny gyllebeholder	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Sø mod sydsydøst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1
Strandeng mod sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,3
Strandeng mod nordnordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,7
Overdrev mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3
Mose mod øst - også kategori 3 skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	1,2
Kategori 2 overdrev på Arnkilsøre	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1 OBS: > 4 km	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 7: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde ligger i habitatområdet Lilleskov og Troldsmose ca. 6 km nordøst for husdyrbruget (se figur 8). Beregningen i Husdyrgodkendelse.dk viser, at totaldepositionen til skoven er på 0,0 kg N/ha/år i ansøgt drift. Det skrappeste krav, der kan stilles til totaldepositionen til kategori 1 natur, er 0,2 kg N/ha/år. Da totaldepositionen er mindre end 0,2 kg N/ha/år, er der ikke brugt tid på at finde ud af, om der kan være kumulation med andre husdyrbrug i forhold til naturpunktet.

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområde er ifølge Husdyrgodkendelse.dk et overdrev på nordspidsen af Kær halvø ca. 2 km sydvest for husdyrbruget. Beregningen viser, at der er en totaldeposition til overdrevet på 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet til kategori 2 natur er dermed overholdt, idet totaldepositionen er mindre end 1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder i forhold til staldanlægget er en mose ca. 450 m øst for husdyrbruget og et overdrev ca. 600 m nord for husdyrbruget. En del af mosen er også udpeget som kategori 3 skov (tilgroet lysåbent). I forhold til den nye gyllebeholder i etape 2 er det nærmeste kategori 3 naturområde en mose knap 300 m sydvest for gyllebeholderen og en kategori 3 skov (gammel skovjordbund) knap 500 m vest for gyllebeholderen.

Herudover er der fortaget beregninger til nærmeste sø og strandenge. Strandenge og søer er ikke omfattet af kategoriseringen af natur, men er beskyttet af Naturbeskyttelsesloven.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at den maksimale merdeposition til naturpunkterne er på 0,2 kg N/ha/år. Det skrappeste krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, hvilket er overholdt.

Da de udpegede kategori 3 skove modtager mindre end 1 kg NH₃-N/ha/år i merdeposition, er der ikke brugt ressourcer på at afklare, om skovene reelt er ammoniakfølsomme.

Bilag IV arter

Ifølge Sønderborg Kommunes kortlag er der registreret bilag IV arterne løvfrø og stor vandsalamander inden for 1.000 m fra det eksisterende husdyrbrug og den nye gyllebeholder. Der er ikke registreret bilag IV arter i Naturdata på Danmarks Miljøportal⁵

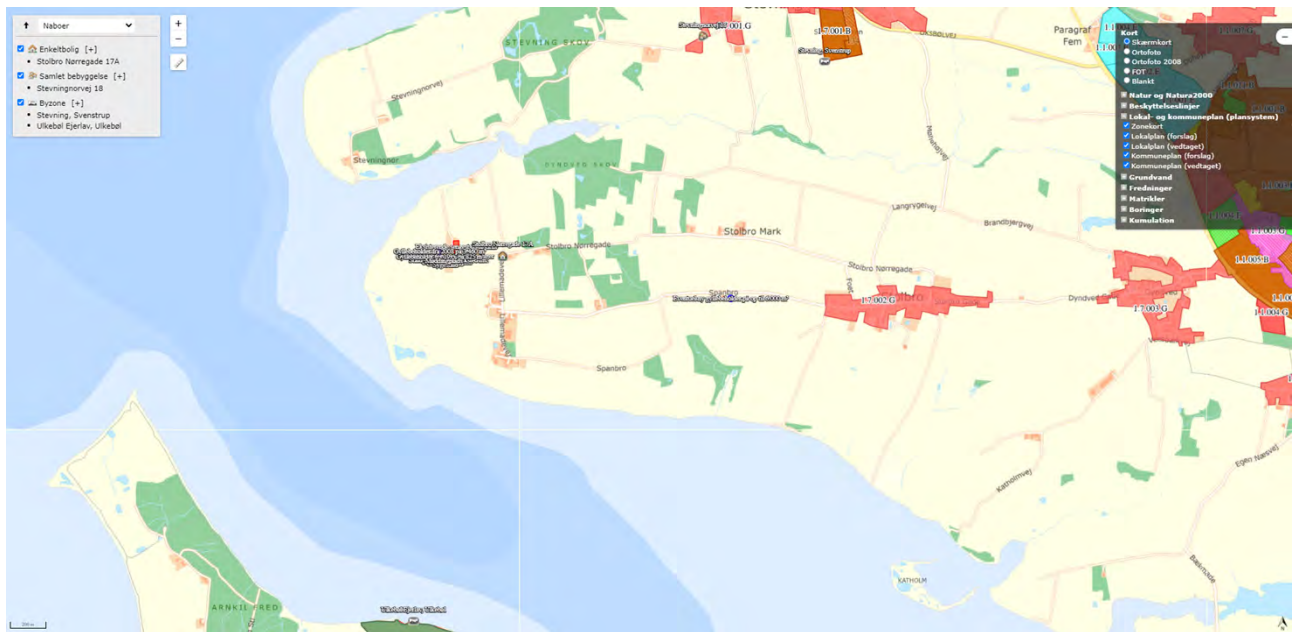
Figur 9: Kort over registreringer af bilag IV arter mv. Kortlag fra Sønderborg Kommune

Da der ikke er registreret bilag IV arter i nærheden af arealet, hvor den nye gyllebeholder i etape 2 skal placeres, og da merdepositionen fra husdyrbruget er på mindre end 1 kg N/ha/år til de nærmeste naturområder, vurderes ansøgningen ikke at kunne påvirke biodiversiteten negativt, herunder bilag IV arter.

⁵ <https://naturdata.miljoportal.dk/>

2.6 Lugtemission (B6, B4)

Nærmeste lugtberegningpunkter er udpeget i skema 225139 i Husdyrgodkendelse.dk (se figur 10).

Figur 10: Nærmeste nabo, samlet bebyggelse, byzone og sommerhusområde

Der er ikke kumulation med hensyn til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til nærmeste nabo og byzoner, da der ikke er husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 100 m fra beboelsen på Stolbro Nørregade 17A og 300 m fra byzonepunkterne. I forhold til den samlede bebyggelse ved Stevning er der muligvis kumulation med husdyrbruget på Stevningnorvej 19, hvor der er søer og smågrise. Der er derfor valgt kumulation med et andet husdyrbrug for den samlede bebyggelse.

Beregningerne viser, at lugtgeneafstandene overholdes og at beskyttelsesniveauet for lugt dermed er overholdt (se tabel 8).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Stolbro Nørregade 17A	0	FMK	85,5	85,5	300,5	Ja
Stevningnorvej 18	1	NY	183,4	201,7	1963,6	Ja
Stevning, Svenstrup	0	FMK	270,3	270,3	2486,5	Ja
Ulkebøl Ejerlav, Ulkebøl	0	FMK	270,3	270,3	2212,1	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 333 m

Tabel 8: Beregning af lugt geneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone

2.7 Øvrige emissioner og gener (B7)

De enkelte kilder til gener/forurening er beskrevet herunder. I forhold til den nye gyllebeholder, så er generne i forbindelse med denne af samme type som fra de eksisterende gyllebeholdere.

2.7.1 Støj (B7)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med gyllepumpning, oprøring af gyllebeholder, indblæsning af foder i fodersilo, stakning af ensilage samt transport af dyr, foder, halm og gylle mv. Støjkilder fremgår af bilag 1.

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporten til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i kilderne til rystelser og vibrationer på husdyrbruget med det ansøgte. Kilder kan fx være malkerobotter og andre maskiner. Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes eventuelle rystelser og vibrationer ikke at kunne genere naboerne.

2.7.3 Støv (B7)

Støv vil primært forekomme i forbindelse med transporten, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Møddingspladsen, ensilagepladsen, arealet nord for løsdriftsstalden og kørevejen op til løsdriftsstalden er befæstede og øvrige kørearealer er grusbefæstede, hvilket vil medvirke til at reducere risiko for støvgener. Tilsmudsede veje fejles ved behov.

Ensilage lægges på dels på ensilagepladsen og dels i markstak og overdækkes med plast og fiberduk. Foder tippes i foderladen og blæses ind i fodersiloen.

Der vurderes således ikke at være støvkilder, der vil kunne genere naboerne.

2.7.4 Lys (B7)

Af udendørs belysning i forbindelse med husdyrbruget er der 5 lamper opsat i forbindelse med den store stald og en lampe i forbindelse med derudover 2 lamper i forbindelse med stuehuset (se bilag 1 for placering af lamper i forbindelse med staldanlægget).

Der vil i begrænsede perioder kunne holde køretøjer med lyset tændt ved stalde, lader, plansiloerne og gyllebeholdere.

Pga. lyskildernes placering og afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes lys ikke at kunne genere naboerne. Lamperne i forbindelse med stalden er sensorstyrede og lampen i forbindelse med laden tændes/slukkes manuelt.

2.7.5 Skadedyr (B7)

Fluelarver bekæmpes ved hyppig udmugning kalve. Ved behov vandes med Neporex eller tilsvarende middel. Generelt er der ikke problemer med store forekomster af fluer.

Rotter bekæmpes via privat ordning (pt Ewers Skadedyr ApS). Der er pt. opsat ca. 15 klapfælder/giftkasser rundt omkring på husdyrbruget.

Med bekæmpelse af fluer og rotter og mus vurderes der ikke at kunne opstå gener for naboer mv.

2.7.6 Transporter (B7)

Al transport i forbindelse med husdyrbruget sker via Lillemadevej. Transporter til og fra den nye gyllebeholder vil ske ad Spanbro

Tunge transporter sker primært i dagtimerne. Dog vil der i forbindelse med udbringning af gylle og indkørsel af græs og majs køres uden for dette tidsrum for at få færrest muligt kørselsdage. Endvidere bestemmer Arla selv tidspunktet for afhentning af mælk, hvorfor afhentning af mælk også kan ske i nattetimerne.

Herudover er der kørsel med personbiler (medarbejdere, dyrlæge, kontrollanter mv.). Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 4 gange dagligt.

Tunge transporter (en transport ind og ud betragtes som en samlet kørsel)	Nudrift/etape 1 antal/år	Etape 1 antal/år
Afhentning af mælk (lastbil)	ca. 365	ca. 365
Afhentning af tyrekalve (lastbil eller traktor og vogn)	ca. 12	ca. 12
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 15	ca. 15
Dyr til slagteri (lastbil)	ca. 12	ca. 12
Indkørsel af foder fra foderstofforretning (lastbil, kapacitet til ca. 36 ton)	ca. 24	ca. 24
Diverse sækkevarer (lastbil)	ca. 12	ca. 12
Indkørsel af græs og majs (traktor og vogn, kapacitet ca. 48 m ³)	ca. 420	ca. 420
Indkørsel af halm fra Lillemadevej 7 (gummiged)	ca. 365	ca. 365
Transporter af gylle/dybstrøelse/afgasset biomasse til/fra biogasanlæg fra Lillemadevej 9 (tankbil og lastbil med container, kapacitet til ca. 40 ton)	ca. 226	ca. 226
Udkørsel af afgasset biomasse fra Lillemadevej 9 (traktor og gyllevogn, kapacitet til ca. 25 ton)	ca. 229	ca. 229
Transporter af afgasset biomasse fra lejede gyllebeholdere til Lillemadevej 9 (tankbil, kapacitet til ca. 40 ton)	ca. 54	0
Udkørsel af afgasset biomasse kørt tilbage fra lejede gyllebeholdere (traktor og gyllevogn, kapacitet til ca. 25 ton)	ca. 86	0
Dieselolie (lastbil)	ca. 6	ca. 6
Fyringsolie (lastbil)	ca. 1	ca. 1
Afhentning af erhvervsaffald + dagrenovation (lastbil)	ca. 52 + 26	ca. 52 + 26
Transporter til ny gyllebeholder i etape 2 (lastbil)	0	maks. 150*
Udkørsel af afgasset biomasse fra ny gyllebeholder i etape 2 (traktor og gyllevogn, kapacitet til ca. 25 ton)	0	maks. 240*
I alt	ca. 1.917	maks. 2.167

Tabel 9: Skønnede antal transporter

* Færre transporter ved mindre gyllebeholder end 6.000 m³. Hvis noget af den afgassede biomasse skal køres længere væk, fx til arealer på Nordals, så vil dette ske med lastbil, hvilket vil medføre færre kørsler.

Herudover er der kørsel med markmaskiner.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)

Emnerne er beskrevet i efterfølgende afsnit 2.8.1-2.8.7. Husdyrgødningen/den afgassede biomasse fra husdyrbruget køres ud på bedriftens arealer og eventuelt andre udbringningsarealer i overensstemmelse med gældende regler. Der sker ingen ændringer af markdriften i forbindelse med ansøgningen.

2.8.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr opbevares på spalter ved det nordøstligste hjørne af laden. Døde dyr overdækkes med en presenning. Døde dyr tilmeldes til afhentning via app på mobiltelefonen. Daka afhenter efterfølgende hverdag. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel- og kødbenmelsproduktion.

2.8.2 Affald (B8)

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativ.

Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Olieskift på maskiner foretages normalt ved serviceeftersyn på eksternt værksted. Der er derfor ingen affaldsfraktioner i form af olie- brændstoffiltre eller blyakkumulatorer og kun meget begrænsede mængder af spildolie.

Der er intet medicinaffald, da der kun benyttes afmålte doseringer.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Rester af bekæmpelsesmidler	I container i råvarelageret	Transporterer selv	Genbrugsplads	normalt intet
Spildolie	I værkstedet	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 5 l
Spraydåser	I kontor/forrum	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 5 stk.
Kanyler i særlig beholder	I kontor/forrum	Dyrlæge tager med	Kendes ikke	1 boks
Fast affald:				
LED-rør og alm. lysstofrør	I råvarelageret	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 20 stk.
Jern og metal	Lægges udenfor råvarelageret	Skrøthandler	Kendes ikke	0-1 ton
Diverse brændbart, herunder tom medicinemballage og overdækningsplast	I container i råvarelageret	Marius Pedersen A/S	Kendes ikke	ca. 800 l pr. uge
Rent pap og papir	I råvarelageret	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 100 kg

Tabel 10: Affaldshåndtering og mængder

Den benyttede genbrugsplads er Glansager Genbrugsplads.

I forbindelse med byggefasen for gyllebeholderen i etape 2 forventes der intet affald, da gyllebeholderen opføres af præfabrikerede elementer samt med en bund, der støbes på stedet med beton tilkøbt med betonkanon.

2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

På ejendommen er der to olietanke i form af en dieselloletank i bygningen, der benyttes til diverse opbevaring (BBR 5) og en fyringsolietank i forbindelse med stuehuset.

Olietankene står på fast gulv og der er intet afløb til spildevandssystem i nærheden.

Bekæmpelsesmidler til brug i marken opbevares i aflåst container i råvarelageret.

2.8.4 Råvarer (B7)

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for.

Kvæget fodres med eget produceret ensilage samt indkøbt foder.

Ensilage opbevares på ensilagepladsen samt i markstak.

2.8.5 Energiforbrug (B8)

Der anvendes primært el til malkning, nedkøling af mælk, pumpning af gylle, belysning, skrabe anlæg og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i beboelserne.

Staldene og de øvrige driftsbygninger opvarmes ikke. Stuehuset opvarmes vha. et oliefyr og aftægten opvarmes vha. genvundet varme fra mælkekøling.

Type	Forbrug i nudrift og ansøgt drift
El	ca. 205.000 kWh
Dieselolie	30.000 l
Fyringsolie	2.000 l

Tabel 11: Energiforbrug

Der er frekvensstyrede vakuum- og mælkepumper i forbindelse med malkerobotterne. I råvarelageret er der udskiftet til LED-belysning. Når belysningen i løsdriftstalden skal udskiftes, forventes der udskiftet til LED-belysning.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 er elforbruget på ca. 760 kWh pr. årsko (malkning med malkerobotter) dog med mulighed for store variationer. Normtalsberegning kommer således frem til ca. 212.800 kWh ved 280 køer, mens det forventede elforbrug er skønnet til ca. 205.000 kWh. Det forventede elforbrug ligger således lidt under normen.

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til energi.

2.8.6 Vandressourcen og vandforbrug (B8)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger inden for områder med drikkevandsinteresser (almindelige, ikke særlige) men uden for indvindingsoplande, område med indsatsplaner for grundvand, nitratfølsomme indvindingsområder og sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af malke anlæg og stalde, sanitære forhold og forbrug i boligen. Vand kommer fra Guderup-Stevning Vandværk.

Skønnet vandforbrug i ansøgt drift fremgår af tabellen herunder.

Type	Skønnet forbrug i ansøgt drift
Drikkevand, vask i stalde mv.	ca. 10.000 m ³
Vaskevand (maskiner mv.)	ca. 50 m ³
Sprøjte	ca. 50 m ³
Forbrug i beboelser	ca. 200 m ³

I alt	ca. 10.300 m ³
-------	---------------------------

Tabel 12: Vandforbrug

Der er vandkar og drikkekopper i staldene.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af SEGES er vandforbruget pr. ko af stor race ca. 33 m³ og pr. opdræt ca. 5,7 m³. Med forventet ca. 280 årskøer med ca. 117 opdræt bliver det ca. 9.900 m³.

Det skønnede vandforbrug ligger lidt over normen. Erfaringsmæssigt benyttes mere vand, når der er malkeroboter i forhold til traditionel malkestald.

2.8.7 Spildevand og restvand (B8)

Spildevand fra beboelserne og toilettet i forbindelse med løsdriftsstalden ledes gennem ledes septiktanke og trixtank og ledes vides gennem rørledning til Augustenborg Fjord/Als Fjord. Der sker ingen ændringer af typen eller mængderne af sanitært spildevand som følge af det ansøgte. Der er intet afløbssystem i forbindelse den del af den gamle stald, der ændres til værksted.

I forbindelse med sagsbehandlingen af miljøtilladelsesansøgningen, har kommunen bedt om at få ændret afløbsforholdene for pladsen nord for løsdriftsstalden. De nordligste 3 nedløbsrør på den østlige side af taget på løsdriftsstalden kobles på udledningen mod syd. Afløbet fra pladsen nord for løsdriftsstalden ledes fremadrettet til fortanken og afløbsrøret mod nordvest spærres af, så der ikke kan ske afløb til Stevning Nor. Afløbsplanen fremgår af bilag 4.

Påfyldning af sprøjte sker ved gårdspladsen. Der anvendes vandværksvand. Vask af maskiner mv. sker på ensilagepladsen og vandet ledes sammen med overfladevandet mv. fra ensilagepladsen til opbevaring i den store gyllebeholder.

2.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under afsnittene 2.5-2.8.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle. Stalde, gyllekanaler, fortanke og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets gylle (se afsnit 2.1.2). Gyllebeholderne omfattes af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende. Den store gyllebeholder har omfangsdræn og inspektionsbrønd. Inspektionsbrønden tjekkes forud for bundtømning af gyllebeholderen. Hvis vandstanden i brønden står højere end bunden af gyllebeholderen, vil gyllebeholderen ikke blive tømt længere end til vandstandshøjden, for at undgå at grundvandet presser gyllebeholderens bundplade op.

Skulle uheldet være ude og en af gyllebeholderne bryder sammen eller overfyldes ved en fejl, og gyllen løber ud på terrænet, vil gyllen løbe mod sydvest og samle sig i lavninger. Ansøger vurderer, at gyllen ikke vil kunne løbe i Augustenborg Fjord/Als Fjord. Ved gylleudslip vil gyllen kunne inddæmmes ved at skubbe jord op i mindre vold, hvorefter opsugning/bortgravning kan iværksættes. I råvarelageret står en gummiged der kan benyttes til at dose jord op med. Såfremt der er behov, vil der blive rekvireret maskinstation til at hjælpe med opgravning og opsugning.

Etableres gyllebeholderen i etape 2 vil denne også blive etableret med omfangsdræn og inspektionsbrønd. Terrænet ved den nye gyllebeholderen skrånede svagt mod en skov og et vandløb ca. 280 m mod sydvest. Det vurderes, at gylle i tilfælde af kollaps af gyllebeholderen ikke vil kunne løbe helt ned til vandløbet. Terrænet skrånede i gennemsnit med ca. 1,5 grad ned mod vandløbet. Gylleudslip i fra gyllebeholderen i etape 2 vil blive håndteret på samme vis som i forbindelse med de eksisterende gyllebeholdere.

Det er en maskinstation, der står for udbringningen af gylle. Maskinstationen benytter gyllevogne med læssekran med automatisk tilbageløb af skum til gyllebeholderen.

2.10 Klima

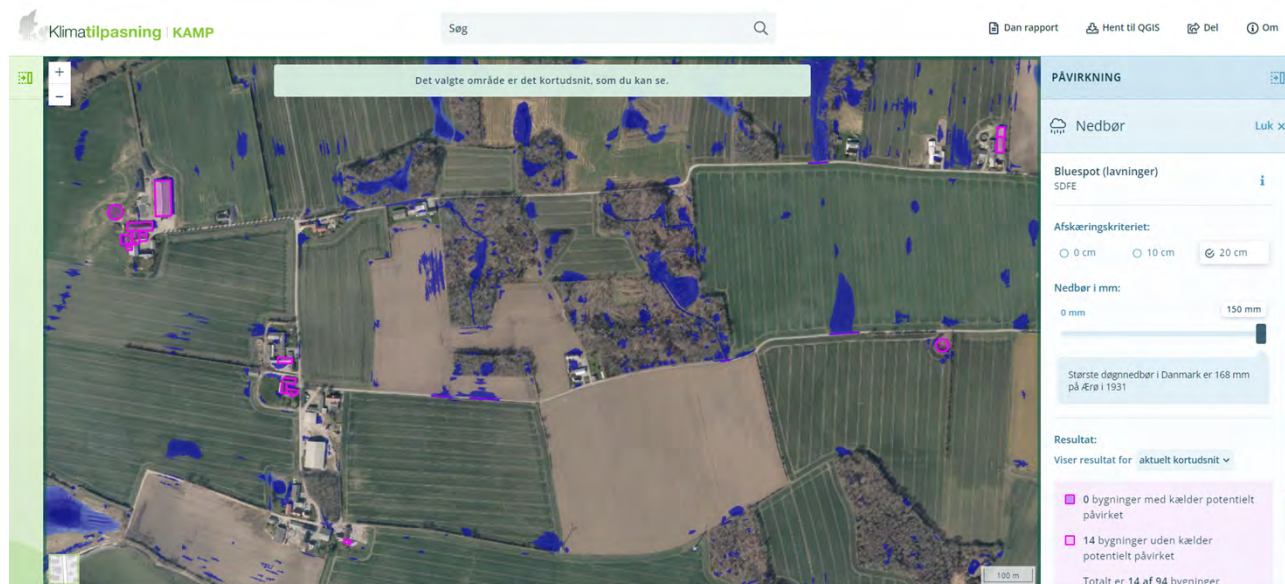
I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget. Da husdyrbruget ligger ca. 10 m over havoverfladen, forventes husdyrbruget ikke at kunne blive direkte påvirket af havspejlsstigninger i husdyrbrugets forventede restlevetid. Som beskrevet i afsnit 2.1.2 er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed, så der er ikke risiko for, at øget nedbør vil give anledning til overløb af gyllebeholdere eller behov for at køre gylle ud under uheldige vejforhold.

Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstandsstigning fra vandløb, grundvandsstigning samt havvandsstigning.

Nedbør

Af figur 11 herunder fremgår de områder og bygninger, der kan blive påvirket ved værste tænkelige nedbørsmængde.

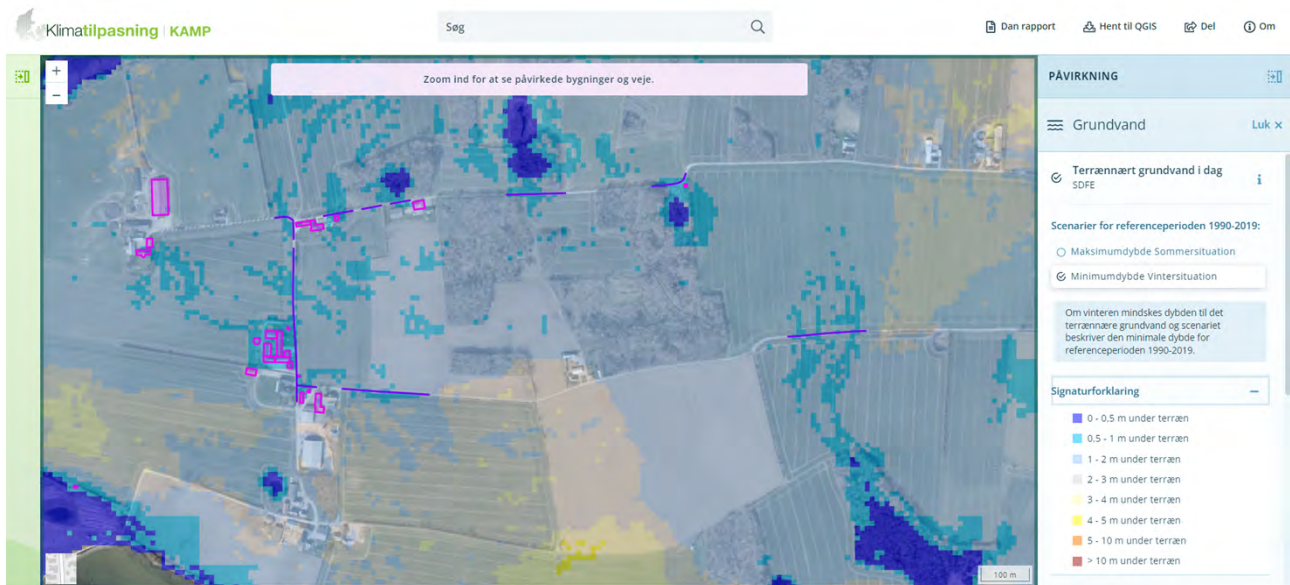
Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser på husdyrbruget eller forurening som følge af store nedbørsmængder. Kapaciteten i husdyrbrugets gyllebeholder kontrolleres jævnligt, og vurderes forud for varslinger af megen nedbør for at undgå overløb.

Figur 11: Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Grundvand

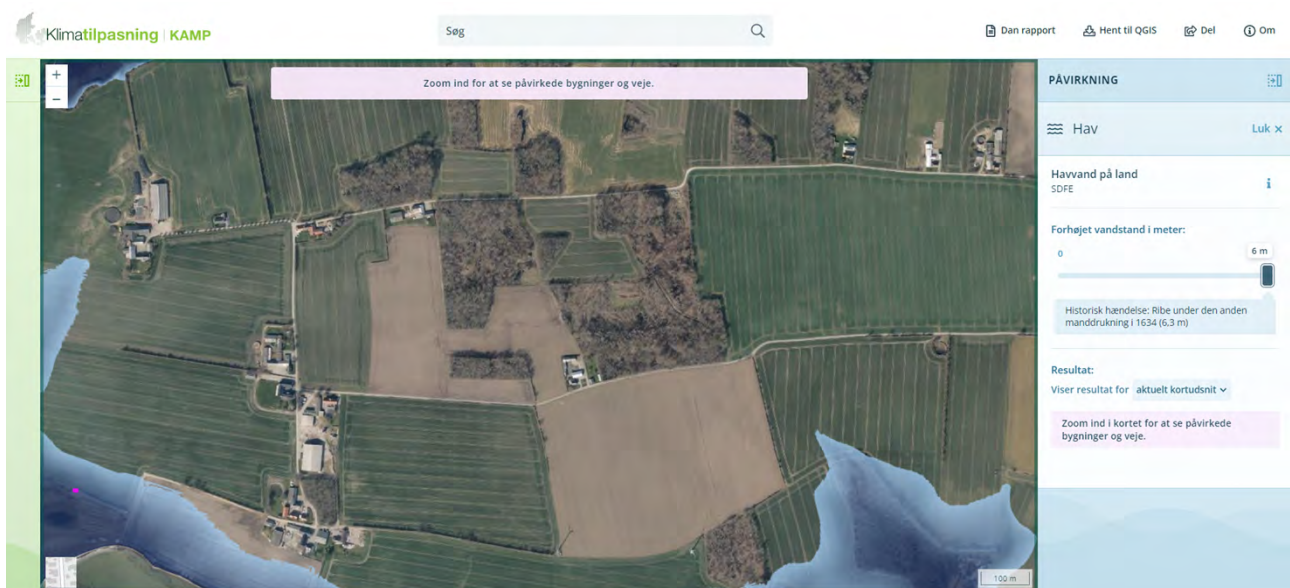
Af figur 12 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen står forholdsvis højt (højde på 1-2 meter under terræn i vintersæsonen). Dette kan have betydning i forbindelse med tømning af gyllebeholderen. Som beskrevet har den store gyllebeholder omfangsdræn og inspektionsbrønd og det vil gyllebeholderen i etape 2 også få. Den lille gyllebeholder bundtømmes ikke i vinterperioden, hvor grundvandet står højest.

Figur 12: Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger uden for et område, der påvirkes af oversvømmelser fra vandløb eller havandsstigning.

Figur 13: Havvandsindtrængen ved 6 m forhøjet vandstand. Kilde: kamp.miljoportal.dk

2.11 Forslag til egenkontrol (B7)

Ansøger har ingen forslag til vilkår om egenkontrol.

2.12 BAT-Ammoniakemission (B9)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det vejledende BAT-krav for ammoniak overholdes.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2053	964	3016
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2053	964	3016
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 13: BAT-beregning

2.13 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet anlægget ligger så langt fra landegrænser, som det gør (ca. 16 km til den dansk-tyske grænse (grænsen gennem Flensborg Fjord)).

2.14 Alternativer løsninger og 0-alternativet

Da der er tale om en ansøgning om overgang til en ny tilladelse til fri produktion på eksisterende produktionsarealer i eksisterende stalde, og de eneste ændringer er, at der "ændres gulvtype" i bindestalden, nedlægges produktionsarealer i to stalde, ansøges om at kunne slippe for vilkår om udegående dyr samt at kunne udnytte produktionsarealerne fleksibelt inden for visse dyretyper, og der ikke sker ændringer i gulve eller kanaler eller foretages andre gennemgribende renoveringer, er der ikke overvejet alternative placeringer af staldene. I staldene anvendes ingen lugt- eller ammoniakreducerende teknologier, og der er heller ikke ønske om at indføre sådanne teknologier, da dette vil medføre øgede udgifter til investering og drift, uden at der kan genereres en væsentlig merindkomst.

Det vurderes, at den ansøgte placering af gyllebeholderen i etape 2 er den bedste placering i forhold til ansøgers ejede arealer, samt at det er hensigtsmæssigt at placere gyllebeholderen væk fra staldanlægget og i nærheden af den største andel af husdyrbruget udbringningsarealer.

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre inden for den nuværende produktionstilladelse og med en vis andel lejet opbevaringskapacitet.

2.15 Kumulation med andre husdyrbrug

Nærmeste erhvervmæssige husdyrbrug er ansøgeres eget slagtekalvehold på Lillemadevej 7 ca. 370 meter sydøst for husdyrbruget Lillemadevej 9. På grund af afstanden mellem husdyrbrugene, vurderes der ikke at kunne opstå kumulative virkninger, hverken med hensyn til lugt, støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr, transporter, døde dyr eller andet.

2.16 Erhvervmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Lillemadevej 9 er noteret som landbrug. Landbrugsejendomme er undergivet landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i deres husdyrvejledning, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke

har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden⁶:

”Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlig minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter.”

Gyllebeholderen i etape 2 vil erstatte opbevaringsaftaler, og vurderes derfor erhvervsmæssigt nødvendig, dels for husdyrbruget og dels for bedriften. Fri produktion på husdyrbrugets produktionsarealer anses ligeledes for erhvervsmæssig nødvendig.

2.17 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Cand.scient. Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 18 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)

Projektet vurderes ikke at kunne medføre væsentlige virkninger på miljøet i relation til de kriterier, der er anført i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt D nr. 1 og 2, der omhandler projektets karakteristika og placering eller arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 8. Se bilag 5.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 63 punkt 3, skal husdyrbruget særkender beskrives. Det vurderes at denne ansøgning beskriver alle husdyrbrugets særkender.

I forhold til alle gener og emissioner vurderes afstanden til natur og nabobeboelser mv. at være så stor, at der ikke vil kunne forekomme væsentlige påvirkning af eller gener for omgivelserne. Som beskrevet i ansøgningen overholdes beskyttelsesniveauerne med hensyn til lugt og ammoniak.

På baggrund af ansøgningen vurderes det, at godkendelse af de eksisterende og ændrede produktionsarealer, udnyttelse af staldene til flex, samt etablering af en ny gyllebeholder ikke vil kunne påvirke det omgivende miljøet væsentligt, og derfor vurderes ansøgningen ikke at være omfattet af kravet om miljøkonsekvensvurdering. I bilag 5 er henvist til, i hvilke af ansøgningens afsnit de relevante kriterier efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt D er beskrevet.

4. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte tilladelse efter de nye regler om fri produktion på de eksisterende produktionsarealer i staldene på Lillemadevej 9 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Sønderborg Kommune kan ved fastsættelse af normale

⁶ <https://husdyrvejledning.mst.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen/14-kommunens-afgørelse-om-godkendelse-og-tilladelse/>

driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Husdyrbruget har ligget på Lillemadevej 9 med det nuværende bygningsæt siden en gang omkring 2008 jf. luftfotos. Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne i forhold til intensitet og kompleksitet og påvirkningernes sandsynlighed er derfor kendt af omgivelserne. I forhold til den nye gyllebeholder er dennes påvirkning af omgivelserne beskrevet i denne ansøgning.

Når en gang husdyrbruget ophører, vil stalde og anlæg kunne tømmes, rives ned og fjernes og arealet lægges ud som mark eller andet formål.

5. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort nuværende anlæg

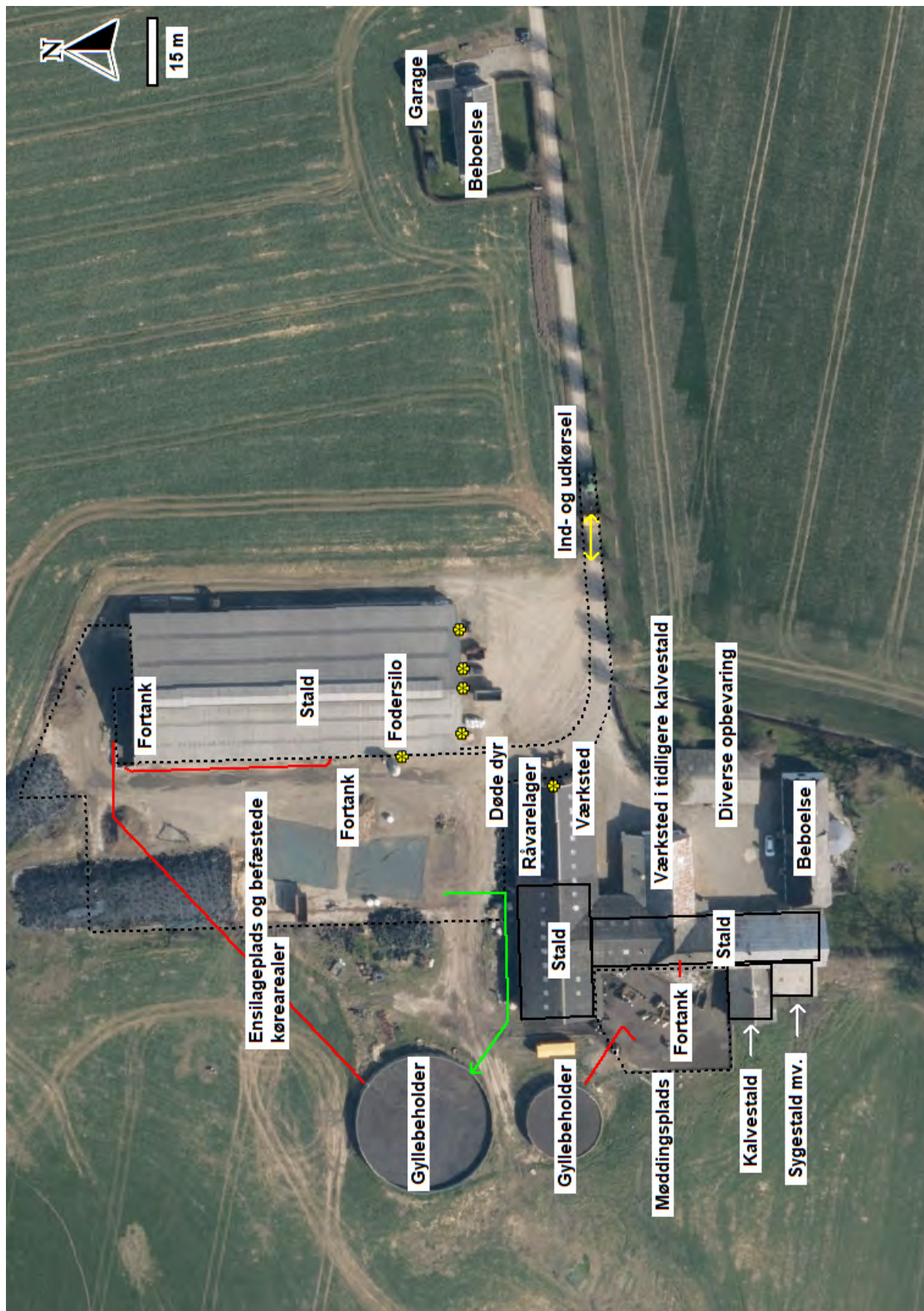
Bilag 2: Oversigtskort ny gyllebeholder

Bilag 3: Skitse over løsdriftsstald

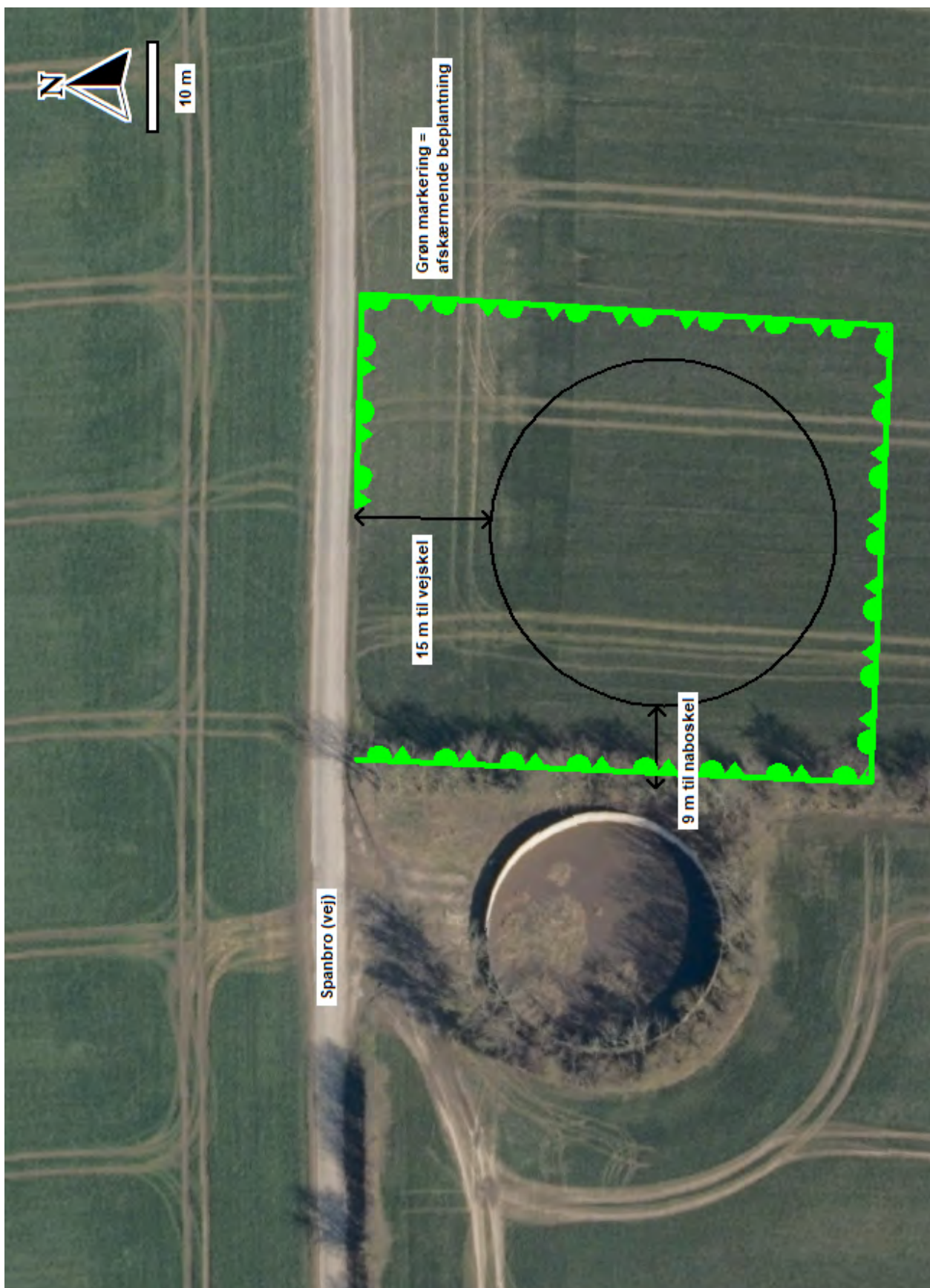
Bilag 4: Afløbsplan

Bilag 5: Screeningskema

Bilag 1: Oversigtskort nuværende anlæg

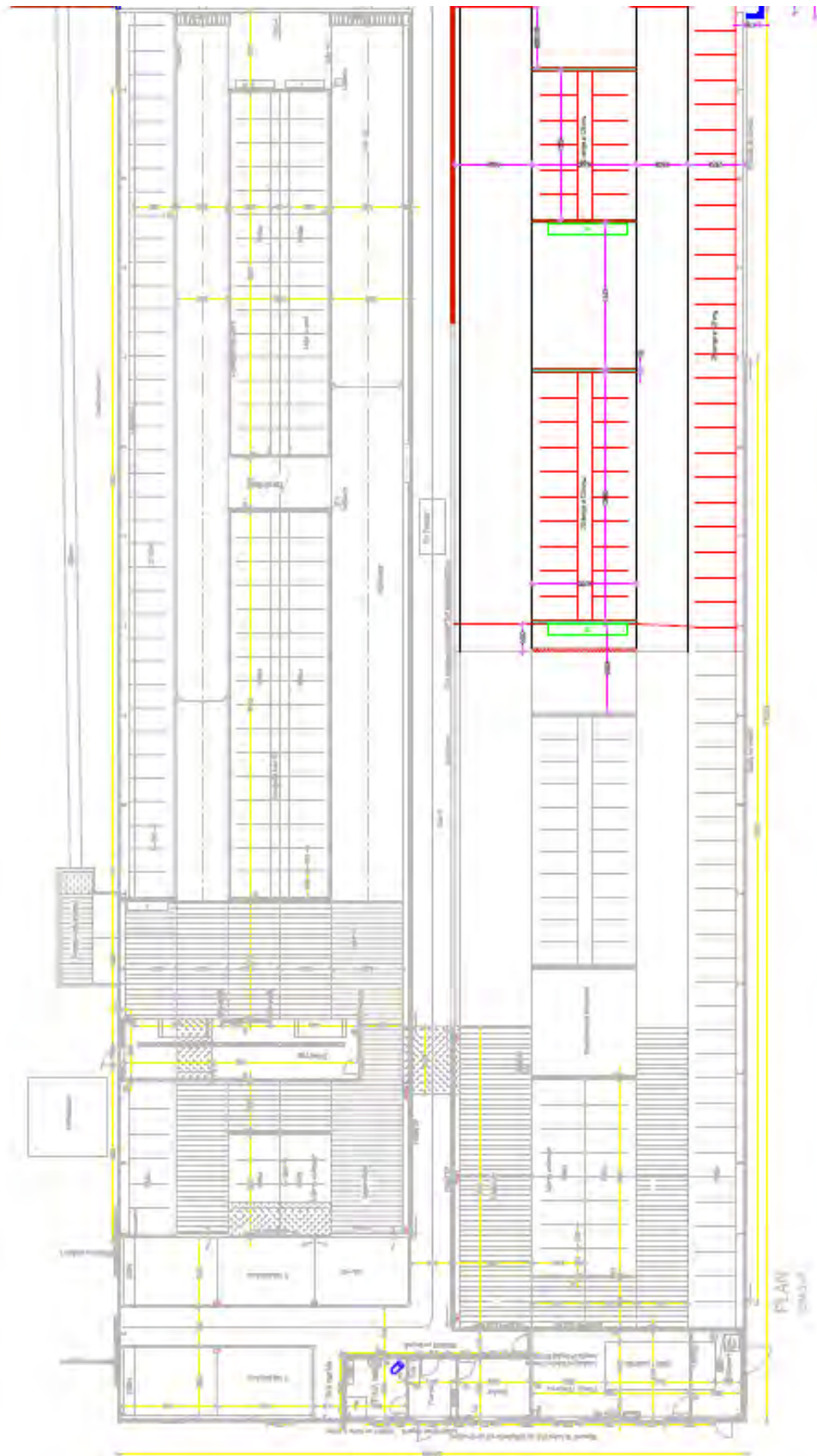

Bilag 2: Oversigtskort ny gyllebeholder

Bilag 3: Skitse over løsdriftsstald

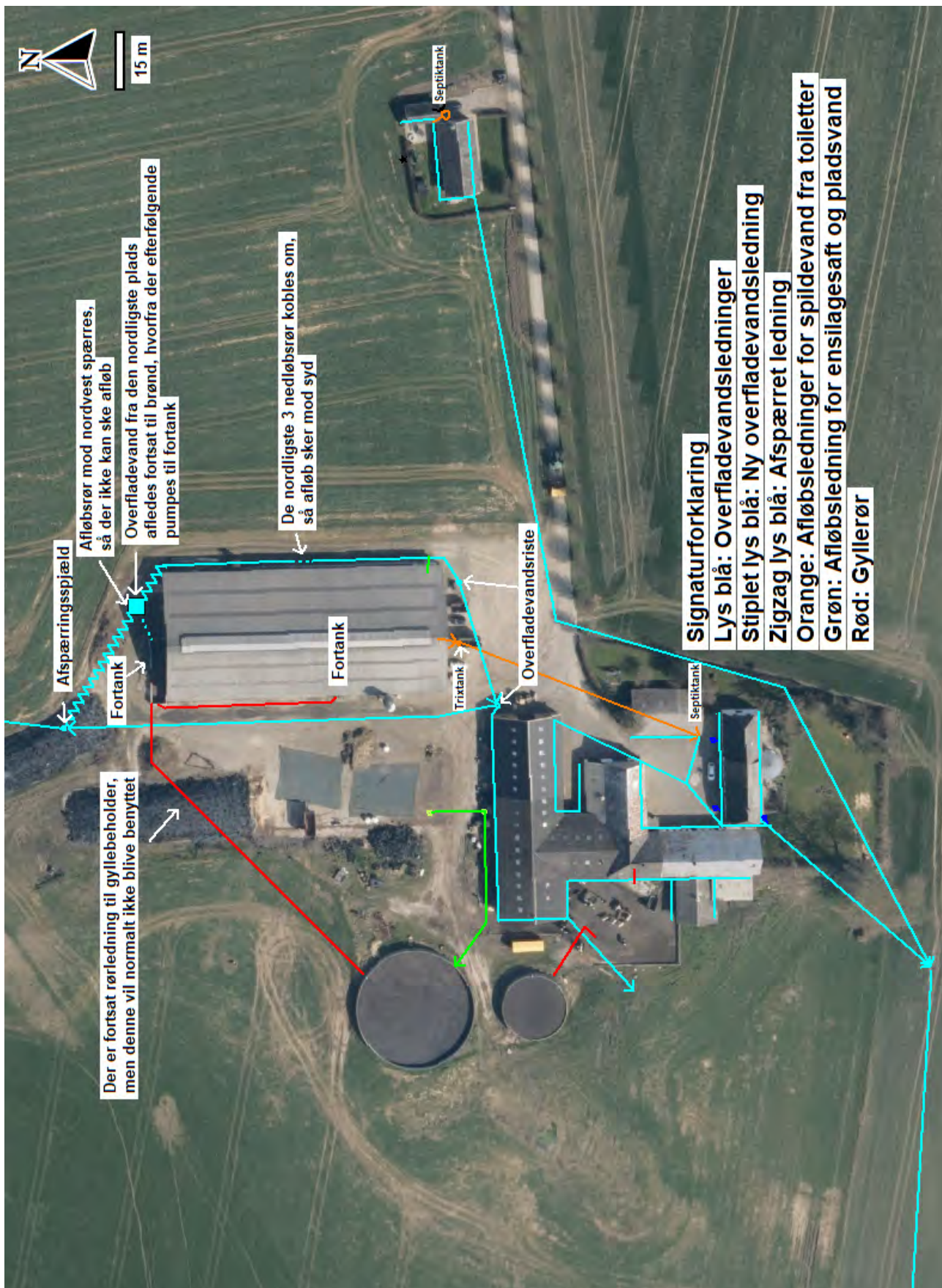
13-10-2022

Nord er opad

Bilag 4: Afløbsplan

13-10-2022

Bilag 5: Screeningskema

Relevante kriterier til bestemmelse af om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 4, eller tilladelse efter § 16 b, i Husdyrbrugloven er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering, jf.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 4, nr. 3. I nedenstående tabel angives bilag 1 punkt D kriterier med henvisning til, hvor i denne miljøansøgning emnerne er beskrevet.

Krav i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt D	Henvisning til relevante afsnit i miljøansøgningen
<p>1. Projektets karakteristika</p> <p>Projektets karakteristika skal især ansues i forhold til:</p> <p>a) Hele projektets dimensioner og udformning.</p> <p>b) Kumulation med andre eksisterende og/eller godkendte projekter.</p> <p>c) Brugen af naturressourcer, særlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet.</p> <p>d) Affaldsproduktion.</p> <p>e) Forurening og gener.</p> <p>f) Risikoen for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt, herunder sådanne som forårsages af klimaændringer, i overensstemmelse med videnskabelig viden.</p> <p>g) Risikoen for menneskers sundhed (f.eks. som følge af vand- eller luftforurening).</p>	<p>I følgende afsnit er projektets karakteristika beskrevet:</p> <p>2.1 og 2.2</p> <p>2.15</p> <p>2.8</p> <p>2.8.2</p> <p>2.5 -2.7</p> <p>2.9 og 2.10</p> <p>2.6 og 2.9</p> <p>Samlet vurderes projektets karakteristika ikke at give anledning til, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>
<p>2. Projektets Placering</p> <p>Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan forventes at blive berørt af projekter, skal tages i betragtning, navnlig:</p> <p>a) den eksisterende og godkendte arealanvendelse,</p> <p>b) naturressourcernes (herunder jordbund, jordarealer, vand og biodiversitet) relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund,</p> <p>c) det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:</p> <p>i) Vådområder, områder langs bredder, flodmundinger.</p> <p>ii) Kystområder og havmiljøet.</p> <p>iii) Skovområder.</p>	<p>I følgende afsnit er projektets placering beskrevet:</p> <p>2.8</p> <p>2.5 og 2.8</p> <p>2.4 (i-viii)</p>

<p>iv) Naturresevater og -parker.</p> <p>v) Områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; Natura 2000-områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF.</p> <p>vi) Områder, hvor det ikke er lykkedes — eller med hensyn til hvilke det menes, at det ikke er lykkedes — at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, og som er relevante for projektet.</p> <p>vii) Tætbefolkede områder.</p> <p>viii) Landskaber og lokaliteter af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning.</p>	<p>Samlet vurderes projektets placering ikke at give anledning til, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>
<p>3. Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet</p> <p>Projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet skal ses i relation til de kriterier, der er anført under punkt 1 og 2 ovenfor, og under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 8, idet der skal tages hensyn til</p> <p>a) indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (f.eks. geografisk område og antallet af personer, der forventes berørt),</p> <p>b) indvirkningens art,</p> <p>c) indvirkningens grænseoverskridende karakter,</p> <p>d) indvirkningens intensitet og kompleksitet,</p> <p>e) indvirkningens sandsynlighed,</p> <p>f) indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet,</p> <p>g) kumulationen af projektets indvirkninger med indvirkningerne af andre eksisterende og/eller godkendte projekter,</p> <p>h) muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne.</p>	<p>I følgende afsnit er projektets potentielle indvirkninger på miljøet beskrevet:</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>2.1.2</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>2.5, 2.6 og 2.15</p> <p>4</p> <p>Samlet vurderes projektet i relation med andre projekter, ikke at give anledning til, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>